

Wytyczne do raportowania ESG

Przewodnik dla spółek

Nota prawna

Niniejszy dokument został opracowany w oparciu o polskie i europejskie ramy prawne oraz międzynarodowe standardy i ramy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dostępne w dacie granicznej publikacji (październik 2023 r.). W miarę rozwoju odpowiednich standardów raportowania ESG i ram prawnych, treść niniejszych Wytycznych może w przyszłości wymagać aktualizacji.

Niniejsza publikacja została opracowana przez firmę Steward Redqueen przy wsparciu Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW). Treść niniejszego dokumentu niekoniecznie odzwierciedla poglądy EBOR i GPW. Mimo dołożenia wszelkich starań w celu uniknięcia błędów, EBOR, GPW i Steward Redqueen nie ponoszą odpowiedzialności za dokładność jakichkolwiek oświadczeń lub informacji zawartych w niniejszym raporcie, ani też za żadne decyzje podjęte na podstawie jakichkolwiek oświadczeń lub informacji zawartych w niniejszym dokumencie.

Dokument został przygotowany w języku angielskim. Jeśli tekst oryginalnego wydania w języku angielskim jest niezgodny z tekstem polskiego tłumaczenia, obowiązuje oryginalne wydanie w języku angielskim.

Spis treści

Skróty	5
Część 1 Czym są kwestie ESG i dlaczego warto je raportować?	8
1 Wprowadzenie	9
1.1 Jaki jest cel powstania Wytycznych?	9
1.2 Jak korzystać z Wytycznych?	9
1.3 Co zmieniło się w zaktualizowanej wersji Wytycznych?	10
1.4 Raportowanie zrównoważonego rozwoju w Polsce	10
2 ESG – czym jest i dlaczego jest ważne?	12
2.1 ESG – co oznacza?	12
2.2 Ład korporacyjny w kontekście ESG	13
2.3 Rola czynników ESG w budowaniu długofalowej wartości firmy	14
2.4 Pozyskiwanie kapitału – ESG w sektorze finansowym	15
Część 2 Regulacje w zakresie raportowania ESG	17
3 Regulacje	18
3.1 Plan działania UE na rzecz zrównoważonego finansowania	18
3.2 Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)	19
3.3 Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS)	21
3.4 Taksonomia UE	22
3.5 Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR)	24
3.6 Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)	26
4 Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS)	28
4.1 Struktura ESRS	28
4.1.1 Standardy przekrojowe	29
4.1.2 Standardy tematyczne	31
4.2 Postanowienia przejściowe	32
4.3 Kluczowe zasady raportowania zgodnie z ESRS	33
4.3.1 Zasada podwójnej istotności	33
4.3.2. Należyta staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju	34
4.3.3 Podejście oparte na łańcuchu wartości	36
Część 3 Raportowanie ESG	37
5 Proces raportowania – kluczowe kwestie	38
5.1 Format i lokalizacja ujawnień informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju wg ESRS	38
5.2 ESRS a inne standardy raportowania zrównoważonego rozwoju	39
5.3 Wymogi CSRD dotyczące atestacji	41
6 Raportowanie dotyczące zmian klimatu	43
6.1 Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)	43
6.2 ESRS E1 Zmiana klimatu: co spółki muszą wiedzieć?	44

7 Raportowanie informacji dotyczących ESG krok po kroku	49
7.1 Krok 1: Przeprowadzenie oceny podwójnej istotności	50
7.2 Krok 2: Opis zasad zarządzania w obszarze zrównoważonego rozwoju	51
7.3 Krok 3: Opis strategii i modelu biznesowego	52
7.4 Krok 4: Opis wdrożonych polityk i planów działania	52
8 Zalecane wskaźniki ESG	55
8.1 Informacje ogólne	57
8.2 Wskaźniki środowiskowe	59
8.3 Wskaźniki społeczne	63
8.4 Wskaźniki dotyczące ładu korporacyjnego	68
Aneksy	73
Aneks A – Przepisy UE dotyczące ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju	74
Aneks B – Ratingi ESG	75
Aneks C – Znaczenie wytycznych dla inwestorów	77
Aneks D – Bibliografia	81
Aneks E – Szablon do raportowania	82

Skróty

CAPEX	Nakłady kapitałowe	ISSB	Rada Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju
CDSB	Climate Disclosure Standards Board	MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
CEE	Europa Środkowo-Wschodnia	MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
CO ₂	Dwutlenek węgla	NFRD	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości niefinansowej
CSDDD	Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
CSR	Spółeczna odpowiedzialność biznesu	ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
CSRD	Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	OPEX	Wydatki operacyjne
DNSH	Zasada nieczynienia znaczącej szkody środowisku	PAI	Główne niekorzystne skutki
DPSN	Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW	PRI	Zasady odpowiedzialnego inwestowania ONZ
EBOR	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	RTS	Regulacyjne standardy techniczne
EFRAG	Europejska Grupa Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej	SASB	Rada Standardów Rachunkowości Zrównoważonego Rozwoju
ESG	Kwestie środowiskowe, społeczne i ład korporacyjny	SDG	Cele zrównoważonego rozwoju
ESRS	Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju	SFDR	Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych
GHG	Emisje gazów cieplarnianych	TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosures
GRI	Global Reporting Initiative	TNFD	Task Force on Nature-related Financial Disclosures
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie	TSC	Techniczne kryteria kwalifikacji
IR	Integrated Reporting (zintegrowana sprawozdawczość)	UE	Unia Europejska
IRO	Wpływ, ryzyko i szanse	VRF	Value Reporting Foundation

Słowo wstępne: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie

W ciągu ostatnich dwóch lat przesunięcie inwestycji w stronę finansowania zrównoważonego nabrało istotnego przyspieszenia. Obserwowane zmiany są wynikiem rosnącej świadomości wśród inwestorów na temat korzyści wynikających z uwzględniania czynników ESG w strategiach biznesowych, a także presji regulacyjnej wobec podmiotów zajmujących się zarządzaniem aktywami oraz przedsiębiorstw w zakresie ujawniania informacji związanych z klimatem i zrównoważonym rozwojem w celu zapewnienia odpowiedniego raportowania w zakresie zrównoważonych finansów. Doświadczenia te stały się impulsem dla Giełdy Papierów Wartościowych oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju do aktualizacji opublikowane w 2021 r. dokumentu „Wytyczne do raportowania ESG. Przewodnik dla spółek notowanych na GPW”

Należy podkreślić, że giełdy są ważnym elementem infrastruktury rynku kapitałowego, w szczególności dobrych praktyk w zakresie inwestycji zrównoważonych, wpływającymi na ujawnianie informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju i klimatu, wprowadzaniem zachęt w zakresie raportowania oraz wymogów w tym zakresie. Mogą również odegrać strategiczną rolę w opracowywaniu niezbędnych narzędzi i wytycznych w celu edukowania i przygotowywania emitentów i inwestorów w procesie dostosowania do sprawozdawczości pozafinansowej.

W nurt ten wpisują się działania Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, która od ponad 20 lat podejmuje działania na rzecz rozwoju rynku kapitałowego w zakresie zagadnień związanych z ładem korporacyjnym spółek giełdowych oraz w znaczący sposób wspiera procesy włączania czynników z zakresu zrównoważonego rozwoju w prowadzoną działalność biznesową przedsiębiorstw. Efektem tych działań są regulacje dotyczące Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW obowiązujące od 2002 r., wprowadzony w 2009 r. indeks RESPECT w celu promocji biznesu odpowiedzialnego społecznie, który w 2019 r. został zastąpiony inwestowalnym indeksem WIG-ESG. W czerwcu 2023 r. uruchomiony został „Warsaw Sustainable Segment” tj. dedykowana sekcja w serwisie internetowym Catalyst zawierająca informacje o obligacjach emitowanych przez przedsiębiorstwa lub jednostki administracji publicznej, z których pozyskane środki finansowe przeznaczone są na projekty związane z finansowaniem zrównoważonego rozwoju

Biorąc pod uwagę rosnące potrzeby i wyzwania edukacyjne z obszaru finansów zrównoważonych GPW zdecydowała o jeszcze mocniejszym wsparciu spółek w tym zakresie. Wyrazem tych działań jest konkurs Liderzy ESG, którego celem jest nagradzanie spółek w takich kategoriach jak strategia ESG, innowacja ESG, czy projekt edukacyjny. Natomiast w 2023 r. Fundacja GPW i Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie uruchomiły studia podyplomowe „Menedżer ESG”, a w ramach

projektu GPW Growth ruszył kurs GPW Growth – ESG w praktyce.

Ponadto w grudniu 2021 r. została ogłoszona Strategia ESG Grupy Kapitałowej GPW 2025, która definiuje wieloletnie zaangażowanie GPW w promowanie zrównoważonego rozwoju i wdrażanie inicjatyw ESG. GPW - jako spółka publiczna - może być w tym zakresie drogowskazem do zmian dla innych spółek publicznych. Cele zapisane w Strategii ESG wyznaczają kierunki działalności GK GPW w trzech kluczowych filarach: środowiskowym, społecznym i ładu korporacyjnego i skupia się na realizacji następujących celów zrównoważonego rozwoju ONZ: dobra jakość edukacji, równość płci, wzrost gospodarczy i godna praca, odpowiedzialna konsumpcja i produkcja, działania w dziedzinie klimatu, partnerstwo na rzecz celów.

Aktualna wersja dokumentu „Wytyczne do raportowania ESG. Przewodnik dla spółek notowanych na GPW” powstał we współpracy z partnerami – Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju oraz specjalizującą się w obszarze zrównoważonego rozwoju firmą doradczą Steward Redqueen. Publikacja ta ponownie może stanowić praktyczne narzędzie mające wspierać emitentów w ujawnianiu danych ESG zgodnie z potrzebami wskazywanymi przez inwestorów. W szczególności może stanowić odpowiedź na dyrektywę CSRD, która obejmuje w krótkim czasie blisko cztery tysiące podmiotów w Polsce, w kontekście przygotowania do raportowania wskaźników ESRS (European Sustainability Reporting Standards). oraz zawiera rekomendacje w zakresie listy kluczowych wskaźników ESG pożądanym przez globalnych inwestorów giełdowych. Dokument składa się z takich rozdziałów jak: podstawowe definicje z zakresu ESG, otoczenie regulacyjne, podejście do raportowania oraz etapy tworzenia raportu zrównoważonego rozwoju. Dodatkowo w załączniku znajduje się lista wskaźników poświadczonych przez inwestorów. Tym samym Przewodnik może być użytecznym narzędziem dla emitentów i inwestorów w procesie dostosowania do nowych wyzwań z obszaru finansów zrównoważonych.

W imieniu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie chciałabym serdecznie podziękować wszystkim emitentom, inwestorom, doradcom, instytucjom prywatnym i publicznym, które zaangażowały się w przygotowanie „Wytycznych ESG dla spółek notowanych na GPW”. W szczególności chcielibyśmy podziękować naszym partnerom w tym projekcie, czyli całemu zespołowi Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz firmie Steward Redqueen. Dzięki wspólnej pracy popartej wiedzą, wieloletniemu doświadczeniu oraz pogłębionej analizie powstał komplementarny zestaw informacji, które mogą stanowić użyteczne źródło zarówno dla twórców raportów, jaki i ich użytkowników.

Izabela Olszewska
Członek Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie

Słowo wstępne: Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

W ciągu ostatnich kilku lat przyspieszyło przesunięcie na globalnym rynku w kierunku finansowania zielonych i zrównoważonych aktywów. Do zrównoważonych inwestycji globalne przepływy finansowe pcha rosnąca świadomość wagi i bliskości światowego kryzysu zrównoważonego rozwoju wraz z wynikającą z niej polityką rządów, presją interesariuszy i coraz większą uwagą ze strony inwestorów instytucjonalnych. Ostatnie zmiany regulacyjne w Unii Europejskiej (UE) oraz wprowadzenie standardów zrównoważonego rozwoju w ramach Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyspieszyło wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju i przejrzystości.

Przyjazne dla środowiska inwestycje i zrównoważony rozwój leżą u podstaw naszego zaangażowania, któremu na poziomie projektów przyświeca nasza polityka ochrony środowiska i wspierania działań społecznych. W 2021 r. opublikowaliśmy nasze podejście do transformacji w kierunku zielonej gospodarki (na lata 2021-2025), w ramach którego zobowiązaliśmy się do zwiększenia zielonego finansowania do co najmniej 50% rocznego wolumenu naszej działalności do 2025 r., a także do osiągnięcia skumulowanej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 25 – 40 mln ton rocznie do 2025 r. Nasze zielone inwestycje w latach 2021 i 2022 stanowią już 50% całkowitej kwoty finansowania, a tym samym z wyprzedzeniem realizujemy nasze cele.

We wspieraniu zrównoważonego rozwoju i walce ze zmianami klimatu wierzymy w siłę dobrego przykładu. EBOR jako pierwszy wielostronny bank rozwoju wsparł w 2018 r. grupę zadaniową ds. ujawniania informacji finansowych związanych z klimatem (TCFD), natomiast od 2019 r. opublikowaliśmy cztery jednostkowe raporty zgodne z TCFD. Ponadto jako jedna z pierwszych międzynarodowych instytucji finansowych dostosowaliśmy swoje działania do celów porozumienia paryskiego począwszy od 1 stycznia 2023 r.

Z zaangażowaniem wspieramy Polskę w przejściu na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmiany klimatu zgodnie z unijnym programem zrównoważonego finansowania i najlepszymi praktykami międzynarodowymi. W 2022 r. ponad

dwie trzecie naszych inwestycji w Polsce stanowiły zielone inwestycje. W ramach prac nad kształtowaniem polityki krajowej EBOR z dumą wspierał swojego partnera, Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), która w 2021 r. opublikowała wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, jakie spotkały się z bardzo dobrym przyjęciem. Z uwagi na dynamiczne zmiany polityczne i regulacyjne w UE i na arenie międzynarodowej, w 2023 r. wsparliśmy aktualizację Wytycznych, aby odpowiedzieć na potrzeby rynku, wspierać spółki w zrozumieniu wymogów informacyjnych, a tym samym ułatwić zieloną transformację w Polsce.

Głównym celem wytycznych jest wsparcie emitentów w ich wysiłkach na rzecz identyfikacji związanych z ESG ryzyk i szans oraz zarządzania nimi, a także wspomoczenie ich w kształtowaniu praktyk w zakresie raportowania ESG. Wytyczne zostały opracowane zgodnie z unijnymi wymogami sprawozdawczymi, w tym wymogami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie taksonomii, rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych oraz dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (a także powiązanych standardów sprawozdawczości) przy jednoczesnym uwzględnieniu kontekstu krajowego i aktualnego poziomu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

GPW ma do odegrania ważną rolę, ułatwiając przepływ danych dotyczących ESG między spółkami a inwestorami poprzez wspieranie przejrzystości i zapewnianie klientom i innym interesariuszom wytycznych na temat znaczenia zharmonizowanego i porównywalnego raportowania danych ESG.

Mamy nadzieję, że Wytyczne te przyczynią się do rozwoju dobrze funkcjonującego i bardziej odpornego rynku, na którym inwestycje skupiać się będą na realizacji priorytetów klimatycznych i zrównoważonego rozwoju. Jesteśmy przekonani, że dla spółek, inwestorów i innych uczestników rynku w Polsce stanowią one będą jasny i praktyczny przewodnik na drodze do bardziej zrównoważonej gospodarki.

Jürgen Rigterink
Pierwszy Wiceprezes EBOR i Szef Grupy ds. Współpracy z Klientami

CZĘŚĆ 1

**CZYM SĄ KWESTIE ESG
I DLACZEGO WARTO
JE RAPORTOWAĆ?**

1 Wprowadzenie

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Jaki jest cel powstania Wytycznych i jak należy je stosować?
- Co zmieniło się w zaktualizowanych Wytycznych?
- Jak raportowanie zrównoważonego rozwoju ewoluowało w Polsce na przestrzeni czasu?

1.1 Jaki jest cel powstania Wytycznych?

Wytyczne do raportowania ESG wyjaśniają czym są kwestie ESG, dlaczego warto je raportować oraz jak rozpocząć proces raportowania. W dokumencie przedstawione zostały kluczowe elementy skutecznej komunikacji dot. zrównoważonego rozwoju oraz praktyczne wskazówki dotyczące ich wdrażania.

Wytyczne zostały opracowane, aby:

1) Wspierać spółki notowane na GPW w raportowaniu czynników ESG w sposób odpowiadający potrzebom inwestorów

Wytyczne mają na celu poprawić spójność, porównywalność i rzetelność ujawnianych danych, tak aby lepiej odpowiadały one lokalnym i globalnym wymaganiom rynkowym. Dokument jest swego rodzaju mapą drogową, która powstała w oparciu o uznane międzynarodowe standardy sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju i dobre praktyki rynkowe, oferując firmom praktyczne narzędzia, aby zwiększyć ich wiedzę i umiejętności w zakresie raportowania ESG.

2) Pomóc spółkom w przygotowaniu się do rosnących wymogów regulacyjnych

Wytyczne zawierają kompleksowy przegląd najnowszych zmian regulacyjnych dotyczących raportowania ESG. Szeroko omówione zostały: Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD),

Europejskie Standardy Raportowania Zrównoważonego Rozwoju (ESRS), rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR) oraz Taksonomia UE. Dodatkowo w przewodniku zawarto praktyczne wskazówki, mające na celu ułatwienie ich wdrożenia.

Należy podkreślić, że niniejsze Wytyczne nie zastępują nowych i już obowiązujących regulacji prawnych, ani nie są w pełni wyczerpującym dokumentem na ich temat. Zadaniem Wytycznych jest przedstawienie niezbędnych informacji, aby ułatwić użytkownikom sprawne poruszanie się po tym szybko zmieniającym się obszarze, który staje się coraz bardziej wymagający.

3) Poprawić warunki do rozwoju zrównoważonych finansów w Polsce

W skali makro Wytyczne mają pomóc wzmocnić pozycję polskiego rynku kapitałowego i biznesu na arenie międzynarodowej. Inwestorzy chcą wiedzieć, czy spółki są odpowiednio przygotowane, aby zarządzać kwestiami ESG. Potrzeba dialogu pomiędzy inwestorami a biznesem będzie narastać, a jakość raportowanych informacji ESG coraz częściej będzie warunkować dostęp do kapitału. Tak więc Wytyczne pośrednio mają również wspierać przejście na gospodarkę opartą o zasady zrównoważonego rozwoju i podniesienie atrakcyjności biznesowej regionu.

1.2. Jak korzystać z Wytycznych?

Wytyczne zostały opracowane, aby wesprzeć spółki notowane na GPW. Jednakże spółki nienotowane na giełdzie, które chcą dążyć do poprawy swoich praktyk w zakresie raportowania zrównoważonego rozwoju, również mogą z nich skorzystać. W dokumencie zawarto wiele istotnych informacji dot. CSRD i ESRS, które będą miały zastosowanie również do niektórych

podmiotów nienotowanych na giełdzie. Spółki z niewielkim doświadczeniem w raportowaniu ESG docenią edukacyjny charakter Wytycznych. Mogą one również wykorzystać podstawowe i dodatkowe rekomendowane wskaźniki zawarte w rozdziale 8 jako punkt wyjścia dla swoich ujawnień.

Należy podkreślić, że Wytyczne nie są nowym standardem,

nie zastępują obowiązujących przepisów prawnych, ani nie wprowadzają nowych wymogów w zakresie raportowania. Mają

być one stosowane przez spółki dobrowolnie w celu poprawy ich umiejętności w zakresie raportowania ESG.

1.3 Co zmieniło się w zaktualizowanej wersji Wytycznych?

Wytyczne do raportowania ESG zostały po raz pierwszy opublikowane w maju 2021 r.¹ Niniejsza zaktualizowana wersja została opracowana w celu zapewnienia zgodności ze zmianami regulacyjnymi dotyczącymi sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Aktualizacja została poprzedzona szeroko zakrojonymi pracami analitycznymi, a także konsultacjami z interesariuszami GPW, w tym ze spółkami giełdowymi, zarządzającymi funduszami i administracją publiczną.

W rezultacie znaczna część oryginalnego tekstu Wytycznych została odświeżona i rozszerzona, aby zapewnić ich aktualność oraz rzetelność. Zmiany regulacyjne dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju – w szczególności dyrektywa CSRD i uzupełniające ją standardy ESRS – będą miały istotny wpływ na obowiązki sprawozdawcze spółek w Polsce. Aby pomóc im w poruszaniu się po tym szybko zmieniającym się obszarze, w Wytycznych szeroko omówiono kluczowe koncepcje raportowania zgodnie z dyrektywą CSRD (w tym zasadę podwójnej istotności, podejście oparte na łańcuchu wartości i należytą staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju), a także wymogi zawarte w standardach ESRS. Podkreślono również ważne informacje i zawarto przydatne wskazówki, aby ułatwić firmom przygotowanie pierwszych raportów zgodnie z nowymi przepisami.

Oprócz CSRD i ESRS, Wytyczne uwzględniają inne kluczowe akty prawne, takie jak Taksonomia UE, SFDR i dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDD). Omówiono również opracowywane na poziomie globalnym standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju Rady Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju (ISSB), a także zawarto tabelę porównawczą ilustrującą kluczowe różnice między ESRS, ISSB i standardami GRI.

Z uwagi na szeroko zakrojony, systemowy wpływ zmian klimatycznych na gospodarkę oraz rosnące wymogi zapewnienia przez spółki przejrzystości w zakresie identyfikowania, oceny i zarządzania przez nie istotnymi obszarami wpływu oraz ryzykiem i szansami związanymi z klimatem, dodano nowy rozdział poświęcony temu tematowi. Obejmuje on rekomendacje Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), a także wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z klimatem w ramach ESRS.

Na koniec warto zauważyć, że w części „Aneks do Wytycznych” dodano „Szablon raportowania” (Aneks E), aby ułatwić raportowanie rekomendowanych przez Wytyczne wskaźników w ustandaryzowanym formacie i umożliwić łatwe ich odnalezienie przez inwestorów i innych użytkowników raportów zrównoważonego rozwoju.

Wytyczne są dostosowane do specyficznych potrzeb polskiego rynku kapitałowego i społeczności biznesu. Istnieje zgoda co do tego, że poprawa jakości raportowania ESG jest konieczna do budowy konkurencyjnej gospodarki opartej o zasady zrównoważonego rozwoju. Dane ESG mają szczególne znaczenie z punktu widzenia rynków finansowych. Inwestorzy chcą wiedzieć, w jaki sposób firmy budują długoterminową wartość, jak zarządzają ryzykiem ESG i czy biorą odpowiedzialność za swój wpływ na otoczenie. Jakość zarządzania kwestiami ESG jest więc coraz częściej probrzem doskonałości operacyjnej firmy. Warto jednak pamiętać, że zarządzanie zrównoważonym rozwojem jest złożonym, wymagającym ciągłego udoskonalania procesem, a raport ESG jest jedynie jego końcowym produktem.

Aktualizując niniejsze Wytyczne, GPW pozycjonuje się w czołówce światowych giełd, które opublikowały podobne przewodniki dla swoich emitentów w oparciu o najnowsze zmiany regulacyjne i trendy rynkowe.

1.4 Raportowanie zrównoważonego rozwoju w Polsce

Kwestia odpowiedzi na globalne wyzwania zrównoważonego rozwoju poprzez odpowiedzialne zarządzanie czynnikami środowiskowymi, społecznymi oraz dotyczącymi ładu korporacyjnego coraz bardziej zyskuje na znaczeniu. Trend ten potęguje rosnąca presja otoczenia, w tym zmieniające się oczekiwania inwestorów i sektora finansowego, zmiany legislacyjne, rosnąca świadomość społeczna i idąca za tym obawa o pogorszenie wizerunku firmy. Silnymi motywatorami są także nowe możliwości biznesowe, takie jak rosnący popyt na zrównoważone produkty i usługi, chęć poprawy atrakcyjności na rynku pracy oraz odpowiedź na zmieniające się zachowania konsumentów.

W Polsce kwestie ESG również zyskują na znaczeniu, a wiele firm systematycznie publikuje raporty zrównoważonego rozwoju od kilku bądź nawet kilkunastu lat². **Rysunek 1** obrazuje, jak proces raportowania zrównoważonego rozwoju ewoluował na przestrzeni lat wraz z pojawiającymi się regulacjami i rosnącą świadomością firm.

Wprowadzenie obowiązku raportowania danych niefinansowych przez dyrektywę w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (NFRD) miało znaczący wpływ na rozwój raportowania ESG w Polsce i niewątpliwie przyczyniło się do zwiększenia ilości informacji ESG publikowanych przez spółki. Pojawienie się

¹ Wytyczne do raportowania ESG (Publ. maj 2021) https://www.gpw.pl/pub/GPW/ESG/Wytyczne_do_raportowania_ESG.pdf

² Od 2007 roku organizowany jest Konkurs Raporty Społeczne, którego celem jest promowanie najlepszych praktyk raportowania niefinansowego.

ERA CSR

- Raportowanie oparte na dobrych praktykach
- Brak jasnej informacji, w jaki sposób kwestie zrównoważonego rozwoju włączane są w strategię biznesową spółek i zarządzanie ryzykiem
- Ryzyka i szanse ESG rzadko uwzględniane w decyzjach biznesowych
- Brak prezentacji postępów

OKRES PRZEJŚCIOWY

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o rachunkowości implementującą dyrektywę NFRD, firmy objęte nowymi wymogami po raz pierwszy ujawniły wymagane informacje niefinansowe za rok 2017 w raportach opublikowanych w 2018 roku.

POJAWIENIE SIĘ RAPORTOWANIA ESG

- Pojawienie się nowych regulacji mających na celu poprawę raportowania informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju
- Rosnący wpływ czynników ESG na decyzje strategiczne i finansowe firm
- Poprawa raportowania kwestii dotyczących zmiany klimatu
- Większa liczba ujawnianych wskaźników ilościowych i danych ESG

Rysunek 1 - Rozwój raportowania ESG w Polsce

nowych i rozszerzonych wymogów regulacyjnych dodatkowo wzmocniło praktyki sprawozdawcze firm.

Chociaż jakość raportowanych przez polskie firmy informacji ESG ulega poprawie, ich spójność, porównywalność i rzetelność nadal pozostaje na różnym poziomie. Aby zmniejszać te różnice i pomóc spółkom podnosić ich kompetencje w zakresie raportowania ESG, w 2021 r. GPW opublikowała Wytyczne do raportowania ESG, które następnie zostały zaktualizowane, aby uwzględnić stosowne zmiany regulacyjne. Ponadto spółki notowane na GPW zobowiązane są do raportowania określonych aspektów ładu korporacyjnego zgodnie z „Dobrymi praktykami spółek notowanych na GPW 2021”.

Jednocześnie Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie od wielu lat wspiera swoimi działaniami poprawę transparentności firm na polskim rynku kapitałowym i zachęca spółki do systematycznego doskonalenia raportowania ESG. Jednym z przykładów był uruchomiony w 2009 roku RESPECT Index – pierwszy w Europie Środkowowschodniej indeks obejmujący spółki odpowiedzialne społecznie. Następcą tego indeksu w 2019 roku został WIG-ESG, który jest jednocześnie instrumentem bazowym dla dostępnych na rynku instrumentów finansowych (fundusz pasywny, produkty strukturyzowane notowane na GPW).

2 ESG – czym jest i dlaczego jest ważne?

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Co oznacza skrót ESG?
- Jak ład korporacyjny wpisuje się w kontekst szerszych zagadnień ESG?
- Jakie korzyści płyną z lepszego zarządzania i ujawniania czynników ESG?

Odpowiednie zarządzanie kwestiami związanymi ze środowiskiem, społeczeństwem i ładem korporacyjnym (w skrócie ESG) niesie wiele korzyści dla firm. Ryzyka ESG, podobnie jak pozostałe ryzyka korporacyjne, mogą okazać się negatywne w skutkach, a koszty ich naprawy znacznie przewyższają koszty działań prewencyjnych i proaktywnego nimi zarządzania. Co więcej, spółki, które w swoich działaniach biznesowych integrują

czynniki ESG na poziomie strategicznym oraz wyróżniają się odpowiedzialnością i przejrzystością, mają większe szanse zyskać zaufanie otoczenia i odnieść długofalowy sukces. Nie bez znaczenia pozostaje też rosnąca presja otoczenia, w tym oczekiwania inwestorów, rosnące wymogi regulacyjne, obawa o utratę wizerunku oraz inne czynniki.

2.1 ESG – co oznacza?

Kwestie ESG można podzielić na trzy główne obszary: środowisko, społeczeństwo i ład korporacyjny. Każdy z nich obejmuje szereg aspektów, które mogą podlegać ocenie przez inwestorów i pozostałych interesariuszy, zarówno z perspektywy

wewnętrznej (w jaki sposób działalność spółki wpływa na ludzi i środowisko) lub zewnętrznej (w jaki sposób kwestie ESG mogą wpływać na wyniki spółki). **Rysunek 2** przedstawia przykłady różnych czynników ESG.

- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu
- Energia
- Zanieczyszczenia i odpady
- Zasoby wodne i morskie
- Bioróżnorodność i ekosystemy
- Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym

- Warunki pracy
- Bezpieczeństwo i higiena pracy
- Różnorodność pracowników i inkluzywność
- Rozwój i szkolenia
- Prawa człowieka
- Relacje ze społecznością
- Wpływ na konsumentów i użytkowników końcowych

- Ład korporacyjny
- Kultura korporacyjna i odpowiedzialne postępowanie w biznesie
- Przekupstwo i korupcja
- Wpływy polityczne i działalność lobbingsowa
- Relacje z dostawcami
- Prywatność i bezpieczeństwo danych

Rysunek 2 - Przykłady czynników ESG

Czynniki środowiskowe (E) odnoszą się do tego jak firma korzysta z zasobów naturalnych lub wpływa na środowisko poprzez swoją działalność biznesową. Obejmują one między innymi wpływ spółki na zmianę klimatu (poprzez emisje gazów cieplarnianych), zarządzanie ryzykiem i szansami związanymi z klimatem, wykorzystanie energii, wody i innych zasobów, zarządzanie zanieczyszczeniami i odpadami oraz wpływ na bioróżnorodność i środowisko naturalne.

Czynniki społeczne (S) odnoszą się do tego, w jaki sposób spółka wpływa na ludzi w jej otoczeniu – pracowników, klientów, dostawców, społeczności lokalne i innych interesariuszy – oraz w jaki sposób oni mogą oddziaływać na firmę. Obejmuje to między innymi takie kwestie, jak warunki pracy zarówno we własnej działalności jak i w łańcuchu dostaw, bezpieczeństwo i higienę pracy, różnorodność i inkluzywność, poszanowanie praw człowieka, a także wpływ na społeczności lokalne i użytkowników końcowych.

Ład korporacyjny (G) odnosi się do systemu wewnętrznych praktyk, mechanizmów kontroli i procedur, które spółka wprowadza w celu zarządzania swoją działalnością, podejmowania skutecznych decyzji, przestrzegania prawa i odpowiadania na potrzeby swoich interesariuszy. Więcej szczegółów można znaleźć w części 2.2 „Ład korporacyjny w kontekście ESG”.

Czynniki ESG są czasami określane jako „niefinansowe” lub „pozafinansowe”. Istnieje jednak pewna wątpliwość co

do stosowności tych terminów, ponieważ sugerują one, że informacje te nie mają znaczenia finansowego. Tymczasem kwestie ESG w rzeczywistości mogą mieć bezpośredni wpływ na wyniki finansowe spółki. Przykładowo, jeśli dana spółka nie stosuje właściwych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego i etyki biznesu, może zostać obciążona znacznymi karami i kosztami prawnymi, jeśli uwikła się w związany z tym skandal. Podobnie też nieodpowiednie zarządzanie kwestiami środowiskowymi i społecznymi może mieć wpływ na wyniki finansowe spółki, między innymi poprzez utratę przychodów, niższą rentowność i koszty dostosowania do zmieniających się przepisów.

ESG, zrównoważony rozwój i CSR

Podczas gdy termin „ESG” jest zwykle używany przez inwestorów, firmy częściej posługują się terminem „zrównoważony rozwój”. Terminy te nie są w pełni tożsame, jednak dla uproszczenia oba są stosowane w Wytycznych zamiennie, ponieważ odnoszą się do tej samej koncepcji. Z kolei termin „CSR” (społeczna odpowiedzialność biznesu) nie jest używany, ponieważ ma nieco inne znaczenie. Po pierwsze, CSR odnosi się często do społecznego wymiaru ESG z mniejszym naciskiem na aspekty środowiskowe i te związane z ładem korporacyjnym. Po drugie, CSR zwykle koncentruje się na otoczeniu zewnętrznym spółki, natomiast ESG ma znacznie szerszy zakres, obejmując wewnętrzny i zewnętrzny wpływ, ryzyko i szanse spółki. I wreszcie CSR to termin często używany w odniesieniu do działalności dobroczynnej lub działań niezwiązanych z podstawową działalnością spółki.³

2.2 Ład korporacyjny w kontekście ESG

Ład korporacyjny oznacza wewnętrzny system nadzoru firmy. Składają się na niego procedury, standardy i mechanizmy kontroli wdrożone w celu zapewnienia efektywnego zarządzania. Jego głównym celem jest budowanie środowiska zaufania, przejrzystości i odpowiedzialności, które są kluczowe dla zapewnienia stabilności firmy i zachęcania do długoterminowych inwestycji.

W kontekście szerszego zakresu aspektów ESG, ład korporacyjny można podzielić na dwa główne obszary: ład korporacyjny oraz etykę biznesu (lub odpowiedzialne prowadzenie biznesu). Pierwszy obszar obejmuje takie kwestie jak struktura własności firmy, skład organów nadzoru, ich niezależność i wynagrodzenie, podejście do zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, prawa akcjonariuszy oraz komunikacja z akcjonariuszami. Z kolei etyka biznesu odnosi się do wartości, standardów i zasad, które spółka przyjmuje w celu zarządzania swoją działalnością w sposób odpowiedzialny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami oraz powszechnie przyjętymi normami. Obejmuje to między innymi takie kwestie, jak przeciwdziałanie korupcji, informowanie o nieprawidłowościach (ang. whistleblowing) i lobbying polityczny.

Znaczenie ładu korporacyjnego dla spółek giełdowych

Ład korporacyjny jest podstawowym czynnikiem tworzenia i podtrzymywania przez spółkę jej wartości w krótkim, średnim i długim okresie. Ponadto spółki z dobrze funkcjonującym systemem ładu korporacyjnego są zwykle preferowane przez inwestorów instytucjonalnych jako inwestycje długoterminowe.

W Polsce wiele tradycyjnych aspektów ładu korporacyjnego, takich jak skład organów czy polityka wynagrodzeń, jest objętych odpowiednimi przepisami prawa. Dodatkowo, w celu wspierania transparentności i dobrych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, spółki notowane na GPW zobowiązane są do stosowania [Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021](#) („DPSN2021”). Dokument ten stanowi uzupełnienie przepisów prawa lub regulacji i określa dobre praktyki w zakresie ładu korporacyjnego i komunikacji z inwestorami. DPSN zostały opublikowane po raz pierwszy w 2002 r. i są regularnie aktualizowane w celu zapewnienia ich aktualności i dostosowania do zmian regulacyjnych.

Należy zauważyć, że DPSN2021 obejmują pewne aspekty ESG. W szczególności w pkt 1.3 i 1.4 zaleca się, aby spółki w ramach swojej strategii biznesowej i planów uwzględniały aspekty ESG oraz ujawniały informacje na temat ryzyka klimatycznego i powiązanych z nim wskaźników (ang. Key Performance

³ Według definicji Komisji Europejskiej Społeczna Odpowiedzialność Biznesu to odpowiedzialność przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo, natomiast wg normy ISO 26000 CSR to odpowiedzialność organizacji za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko, poprzez przejrzyste i etyczne zachowanie w kluczowych obszarach, takich jak: ład organizacyjny, prawa człowieka, praktyki z zakresu pracy, środowisko, uczciwe praktyki operacyjne, zagadnienia konsumenckie, zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej.

Indicators – KPIs). Spółki powinny również ujawnić wskaźnik równości wynagrodzeń pracowników (kobiet i mężczyzn) oraz informować o działaniach podjętych w celu likwidacji nierówności w tym zakresie. Pkt 2.1 i 2.2 dotyczą różnorodności w składzie organów zarządczych.

W Wytycznych uwzględniono zalecenia DPSN2021 związane z wymienionymi przez nie obszarami ESG. Nie omówiono tu jednak szczegółowo aspektów ładu korporacyjnego. W związku z tym oba dokumenty, choć komplementarne, powinny być czytane oddzielnie.

Przydatne materiały:

1. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2021 ([link](#))
2. Wskazówki w zakresie stosowania zasad Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021 ([link](#))
3. Skaner Dobrych Praktyk ([link](#))

2.3 Rola czynników ESG w budowaniu długofalowej wartości firmy

Inwestorzy (oraz pozostali interesariusze firmy) coraz częściej oczekują od spółek przejrzystości w odniesieniu do istotnych dla nich kwestii ESG. **Rysunek 3** opisuje, w jaki sposób skuteczne zarządzanie czynnikami ESG (lub jego brak) może wpływać na działalność operacyjną firmy.

	PROAKTYWNE ZARZĄDZANIE ESG	SŁABE ZARZĄDZANIE ESG
 <p>ZARZĄDZANIE RYZYKIEM</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Lepsza gotowość do zarządzania ryzykiem – Lepsze długoterminowe planowanie finansowe 	<ul style="list-style-type: none"> – Koszty przestrzegania przepisów, grzywny i kary regulacyjne – Wyższe ryzyko incydentów lub skandali związanych z ESG
 <p>WYNIKI OPERACYJNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Oszczędności wynikające z bardziej efektywnego wykorzystania energii i innych zasobów – Niższa rotacja zatrudnienia i wyższa produktywność pracowników 	<ul style="list-style-type: none"> – Wyższe koszty wynikające z nieefektywnych procesów i nieefektywnego wykorzystania zasobów – Wysoka rotacja pracowników i niższa produktywność (oraz wynikające z tego wyższe koszty rekrutacji) – Ryzyko sporów pracowniczych i przestojów w pracy
 <p>MOŻLIWOŚCI BIZNESOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Możliwości B2B (kryteria ESG są coraz częściej jednym z wymogów, które muszą spełnić dostawcy) – Pozyskiwanie klientów w wyniku dodawania nowych i/lub poszerzania istniejących zrównoważonych produktów i usług 	<ul style="list-style-type: none"> – Utrata potencjalnych kontraktów biznesowych wskutek niemożności spełnienia wymogów ESG – Słabsza pozycja konkurencyjna
 <p>DOSTĘP DO KAPITAŁU I FINANSOWANIA</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Lepszy dostęp do finansowania (zarówno długu, jak i kapitału), w tym przez długoterminowych inwestorów instytucjonalnych – Niższe koszty/lepsze warunki finansowania 	<ul style="list-style-type: none"> – Wyższe koszty finansowania ze względu na premię za ryzyko ESG – Utrata finansowania (w tym sprzedaż udziałów w spółce)
 <p>REPUTACJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Wyższa wartość marki – Postrzeganie spółki jako dobrego pracodawcy, co wpływa na zdolność spółki do pozyskiwania i zatrzymywania pracowników – Większa lojalność klientów 	<ul style="list-style-type: none"> – Utrata klientów w wyniku słabych praktyk ESG lub skandali związanych z ESG – Trudności w przyciąganiu talentów – Presja ze strony organizacji pozarządowych

 <p>ZAANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Lepsze zrozumienie potrzeb i oczekiwań interesariuszy — Lepsze relacje z inwestorami 	<ul style="list-style-type: none"> — Ryzyko protestów lokalnych społeczności — Słaby rating ESG firmy i jego wpływ na ocenę spółki przez inwestorów
--	---	---

Rysunek 3 – Korzyści z lepszego zarządzania i ujawniania czynników ESG

2.4 Pozyskiwanie kapitału – ESG w sektorze finansowym

Przez ostatnią dekadę kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem zyskały na znaczeniu w sektorze finansowym. Jednym z tego przejawów jest stopniowe odchodzenie od modelu dążącego do maksymalizacji zysków w krótkim czasie na rzecz długoterminowego modelu kreowania wartości, który uwzględnia w swoim założeniu nie tylko czynniki finansowe, ale także te społeczne i środowiskowe. Inwestorzy, kredytodawcy, towarzystwa ubezpieczeniowe oraz inni uczestnicy rynku finansowego coraz częściej przyznają, że same sprawozdania finansowe nie dają pełnego obrazu profilu ryzyka i potencjału firmy. Czynniki ESG również mogą mieć wpływ na bilans spółki oraz rachunek zysków i strat. Dobre zarządzanie ESG jest więc odzwierciedleniem doskonałości operacyjnej. Dlatego też inwestorzy i dostawcy usług finansowych coraz częściej biorą pod uwagę znaczenie kwestii ESG w ocenie (obecnej i przyszłej) wartości przedsiębiorstwa. Ryzyko ESG, na jakie może być narażona spółka, oraz sposób zarządzania tym ryzykiem może zwiększać lub zmniejszać koszt kapitału lub wpływać na dostęp

do niego. Na przykład wraz ze wzrostem popularności obligacji i kredytów powiązanych ze zrównoważonym rozwojem (ang. sustainability-linked bonds), koszt finansowania jest ściślej powiązany z wynikami w zakresie określonych wskaźników lub celów ESG. Daje to inwestorom możliwość wspierania spółek, które są w procesie transformacji, jednocześnie umożliwiając takim spółkom otrzymanie lepszych warunków finansowania w przypadku osiągnięcia ustalonych wyników w obszarach związanych ze zrównoważonym rozwojem. Innym przykładem są instrumenty dłużne, służące do finansowania projektów o pozytywnych skutkach środowiskowych lub społecznych, jak zielone obligacje czy obligacje społeczne (ang. green bonds lub social bonds). Konieczność odpowiedzi emitentów na zwiększone zainteresowanie danymi ESG wydaje się zatem jednoznaczna. Ujawniając dane, których poszukują inwestorzy, emitenci mogą ich zapewnić, że skutecznie zarządzają ryzykiem biznesowym i są świadomi możliwości związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Zasady odpowiedzialnego inwestowania PRI

PRI jest wiodącym na świecie orędownikiem odpowiedzialnego inwestowania. Zasady PRI (ang. Principles for Responsible Investment) powstały z inicjatywy stu instytucji inwestycyjnych w 2006 r. we wsparciu Organizacji Narodów Zjednoczonych i obejmują listę sześciu dobrowolnych, aspiracyjnych zasad inwestycyjnych, określających działania, jakie inwestorzy mogą podjąć w celu włączenia kwestii ESG do praktyki inwestycyjnej.

ZASADA 1 → Uwzględnianie kwestii ESG w analizach inwestycyjnych i procesach podejmowania decyzji

ZASADA 2 → Bycie aktywnym właścicielem i włączanie kwestii ESG do polityk i praktyk właścicielskich

ZASADA 3 → Dążenie do ujawniania informacji dot. kwestii ESG przez podmioty, w które inwestujemy

ZASADA 4 → Popularyzacja zasad PRI wśród innych podmiotów na rynku inwestycyjnym

ZASADA 5 → Współpraca na rzecz poprawy skuteczności wdrażania zasad PRI

ZASADA 6 → Informowanie o działaniach i postępach we wdrażaniu zasad PRI

Od momentu powstania inicjatywa PRI stale się rozwija. W 2010 r. miała ponad 700 sygnatariuszy, zarządzających aktywami o łącznej wartości 21 bln USD. W 2021 r. łączna wartość zarządzanych aktywów reprezentowana przez sygnatariuszy PRI wzrosła o 480% do 121,3 bln USD, a liczba sygnatariuszy wzrosła do 3 826⁴. Z perspektywy spółek dobra sprawozdawczość ESG daje przewagę w przyciąganiu kapitału ze strony takich inwestorów.

Więcej informacji na temat znaczenia Wytycznych dla inwestorów – zob. Aneks C.

4 Strona internetowa PRI, dostęp w lutym 2023 r., <https://www.unpri.org/about-us/about-the-pri>

CZĘŚĆ 2

REGULACJE W ZAKRESIE RAPORTOWANIA ESG

3 Regulacje

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Do czego zobowiązane będą spółki zgodnie z dyrektywą CSRD?
- Jak poruszać się po standardach ESRS?
- Jaki jest związek między dyrektywą CSRD a innymi regulacjami, tj. Taksonomią UE, SFDR i CSDDD?
- Jak rozporządzenie SFDR wpłynie na spółki giełdowe?

3.1 Plan działania UE na rzecz zrównoważonego finansowania

Plan działania na rzecz zrównoważonego finansowania⁵ został po raz pierwszy przyjęty w marcu 2018 r. w celu skierowania większej ilości inwestycji na zrównoważoną środowiskowo działalność gospodarczą. W szczególności chodzi o działania, które mogą przyspieszyć przejście na gospodarkę neutralną klimatycznie i odporną na zmiany klimatu do 2050 r. Plan ten jest częścią szerszego programu zrównoważonego finansowania, który bazuje na nowych i zmienionych przepisach nakładających na spółki i instytucje finansowe obowiązek większej przejrzystości w zakresie ich wpływu na czynniki zrównoważonego rozwoju oraz sposobu zarządzania powiązanym ryzykiem. Przepisy te obejmują między innymi:

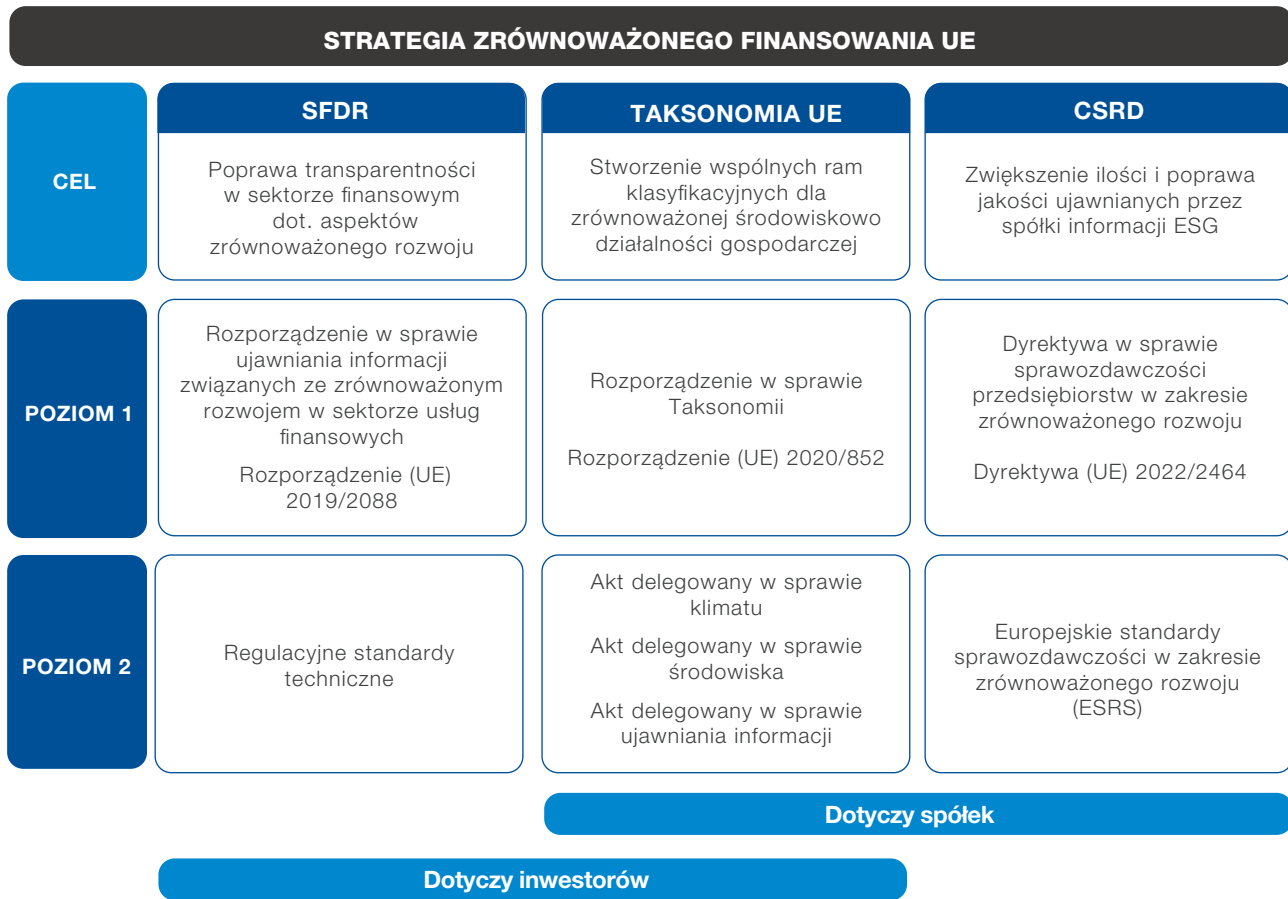
- dyrektywę **CSRD** i uzupełniające ją standardy **ESRS**,
- **Taksonomię UE** ustanawiającą wspólny system klasyfikacji w celu identyfikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej oraz

- rozporządzenie **SFDR** skierowane do uczestników rynku finansowego i doradców finansowych, którego celem jest zwiększenie transparentności dotyczącej aspektów zrównoważonego rozwoju w sektorze finansowym.

Jak przedstawiono na **Rysunku 4**, środki regulacyjne wprowadzone w ramach programu zrównoważonego finansowania UE obejmują:

- **środki poziomu 1** (rozporządzenia i dyrektywy) określające ogólne ramy regulujące pewne kwestie oraz
- **środki poziomu 2**, które są przyjmowane jako akty delegowane i uzupełniają regulacje poziomu 1, określając jak w praktyce mają zostać wdrożone omawiane w nich aspekty.

⁵ https://finance.ec.europa.eu/publications/renewed-sustainable-finance-strategy-and-implementation-action-plan-financing-sustainable-growth_en

Rysunek 4 – Przegląd kluczowych regulacji w ramach strategii zrównoważonego finansowania UE

3.2 Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)

Jakie są główne zmiany wprowadzone przez CSRD?

Dyrektywa CSRD (dyrektywa 2022/2464⁶) weszła w życie w styczniu 2023 r. Zmienia ona wymogi sprawozdawcze określone w dyrektywie NFRD (dyrektywa 2014/95/UE⁷), która została przyjęta w 2014 r. i weszła w życie w 2017 r., po transpozycji do polskiej ustawy o rachunkowości⁸.

Dyrektywa NFRD była pierwszym aktem prawnym nakładającym na niektóre spółki w Unii Europejskiej wymóg raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju. Tym samym duże jednostki zainteresowania publicznego (JZP) – takie jak spółki giełdowe,

banki, zakłady ubezpieczeń itp. – lub JZP będące spółką dominującą dużej grupy zatrudniającej ponad 500 pracowników, zostały zobowiązane do publikowania rocznego sprawozdania niefinansowego zawierającego informacje i kluczowe wskaźniki wyników (KPI) dot. kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka oraz działań mającymi na celu zapobieganie przekupstwu i korupcji.

Dyrektywa CSRD rozszerza zakres NFRD i wprowadza bardziej szczegółowe i ambitne wymogi sprawozdawcze dla objętych nią spółek. Do głównych zmian należą:

6 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (data publikacji: 14 grudnia 2022 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

7 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (data publikacji: 22 października 2014 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0095>

8 Ustawa o rachunkowości (data publikacji: 29 września 1994 r.). <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941210591/U/D19940591Lj.pdf>

<p>SZERSZY ZAKRES</p> <p>CSRD rozszerza zakres obowiązków sprawozdawczych na wszystkie duże spółki (notowane i nienotowane) oraz MŚP notowane na rynkach regulowanych w UE (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw), a także (pośrednio) na niektóre spółki spoza UE.</p>	<p>ZASADA PODWÓJNEJ ISTOTNOŚCI</p> <p>Spółki będą musiały raportować finansowy wpływ kwestii ESG na ich działalność, a także wpływ ich działalności operacyjnej na ludzi i planetę.</p>	<p>ESRS</p> <p>Spółki będą zobowiązane do stosowania obowiązkowych europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS) w celu przygotowania ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju.</p>
<p>PRZEJRZYŚCIWOŚĆ WPŁYWU W ŁAŃCUCHU WARTOŚCI</p> <p>Spółki raportujące będą musiały uwzględnić swoją bezpośrednią działalność operacyjną, a także istotne obszary wpływu oraz ryzyko i szanse w łańcuchu wartości.</p>	<p>POWIĄZANIA Z MODELEM BIZNESOWYM I STRATEGIĄ</p> <p>Spółki będą musiały wyjaśnić, w jaki sposób kwestie ESG wpływają (pozytywnie i negatywnie) na ich strategię i model biznesowy oraz czy zamierzają wprowadzić zmiany, aby łagodzić negatywny wpływ związany ze swoją działalnością.</p>	<p>AUDYT</p> <p>Spółki będą podlegać obowiązkowi dającej ograniczoną pewność atestacji przez akredytowanych audytorów, a w przyszłości prawdopodobnie będą podlegać bardziej rygorystycznej atestacji dającej wystarczającą pewność.</p>

WARTO WIEDZIEĆ

Dlaczego zaistniała potrzeba zmiany NFRD?

Dyrektywa NFRD niewątpliwie przyczyniła się do poprawy dostępności informacji ESG wśród spółek w UE. Wielu interesariuszy (w tym inwestorów) wyrażało jednak obawy, że ujawniane przez spółki informacje są niewystarczające i trudne do porównania ze względu na brak wspólnego, ujednoliconego standardu raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju. Ponadto konieczne było dostosowanie wymogów NFRD do przepisów wprowadzonych na późniejszych etapach w ramach strategii zrównoważonego finansowania UE, tj. Taksonomii UE i SFDR.

Kto jest objęty zakresem CSRD?

CSRD będzie mieć zastosowanie do następujących podmiotów:

- wszystkie spółki notowane na rynku regulowanym w UE, w tym MŚP (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw)
- wszystkie duże spółki przekraczające dwa z trzech poniższych kryteriów (zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE w sprawie rachunkowości):
 - ponad 250 pracowników
 - obrót netto przekraczający 40 mln EUR
 - bilans przekraczający 20 mln EUR
- (pośrednio) przedsiębiorstwa spoza UE działające w UE i spełniające następujące kryteria:
 - obrót netto wygenerowany w UE przekraczający 150 mln EUR i spółka zależna w UE objęta zakresem CSRD, lub
 - obrót netto wygenerowany w UE przekraczający 150 mln EUR i oddział w UE z rocznym obrotem netto przekraczającym 40 mln EUR.

Spółki zależne będą zwolnione z obowiązku publikowania sprawozdań o zrównoważonym rozwoju, jeśli zostały uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu zarządu spółki dominującej, który został przygotowany zgodnie z wymogami CSRD, lub w skonsolidowanym sprawozdaniu o zrównoważonym rozwoju spółki dominującej z państwa trzeciego przygotowanym zgodnie z ESRS lub innym standardem uznanym za równoważny. Zwolnienie nie ma zastosowania do dużych spółek giełdowych.

Zwolnione spółki zależne muszą zawrzeć w swoim sprawozdaniu zarządu następujące informacje:

- nazwę i siedzibę spółki dominującej, która zaraportowała informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju na poziomie grupy,
- link do skonsolidowanego sprawozdania zarządu,
- odniesienie do zwolnienia we własnym sprawozdaniu zarządu.

Kiedy zaczną obowiązywać CSRD?

Dyrektywa CSRD będzie wchodzić w życie etapami zgodnie z harmonogramem przedstawionym na **Rysunku 5**.

Od 2025 r. (sprawozdania obejmujące rok obrotowy 2024) CSRD zaczną mieć zastosowanie do spółek już objętych NFRD (zgodnie z Ustawą o rachunkowości), a także tych, które wejdą w zakres NFRD za 2024 r. w wyniku przekroczenia powiązanych progów.

Od 2026 r. (sprawozdania obejmujące rok obrotowy 2025) nowe wymogi zostaną rozszerzone na wszystkie duże spółki (jak określono powyżej).

Od 2027 r. (sprawozdania obejmujące rok obrotowy 2026)

nowe zasady będą miały zastosowanie do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) notowanych na rynkach regulowanych (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw). Będą one jednak miały możliwość dobrowolnej rezygnacji do 2029 r. (sprawozdania obejmujące rok obrotowy 2028) i będą mogły składać sprawozdania zgodnie z odrębnymi, proporcjonalnymi standardami, które są obecnie opracowywane. Oznacza to, że MŚP będą mogły pominąć informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju w swoich sprawozdaniach zarządu przez pierwsze dwa lata, ale będą musiały wyjaśnić w sprawozdaniu, dlaczego nie przekazują takich informacji.

Od 2029 r. (sprawozdania obejmujące rok obrotowy 2028) nowe wymogi będą miały również (pośrednio) zastosowanie do niektórych spółek spoza UE.

Rysunek 5 – Harmonogram wdrażania CSRD

3.3 Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS)

Zgodnie z przepisami CSRD, wszystkie spółki podlegające CSRD są zobowiązane do stosowania obowiązkowych regulacyjnych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju jako podstawy do przygotowania ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju. Standardy te są określane jako europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS)⁹ i będą przyjmowane jako akty delegowane uzupełniające CSRD.

Pierwszy zbiór standardów został przyjęty w lipcu 2023 r. i zawiera 12 standardów niezależnych od sektora. Architektura standardów przewiduje również przyjęcie standardów sektorowych, a także proporcjonalnych standardów dla MŚP i przedsiębiorstw spoza UE.

Standardy są opracowywane przez Europejską Grupę Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) – prywatną organizację, która zapewnia pomoc techniczną Komisji Europejskiej.

9 https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/corporate-sustainability-reporting-directive_en

Powiązanie z innymi regulacjami w zakresie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju

ESRS uwzględniają europejskie prawo i inicjatywy w ramach strategii zrównoważonego finansowania UE, Taksonomię UE, SFDR, proponowaną dyrektywę CSDDD, a także inicjatywy w zakresie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego

rozwoju, takie jak ISSB, TCFD i GRI, co ma zapewnić interoperacyjność standardów.

Wyczerpujący opis standardów ESRS znajduje się w rozdziale 4.

3.4 Taksonomia UE

Taksonomia UE (rozporządzenie (UE) 2020/852)¹⁰ ustanawia wspólny system klasyfikacji, co ma pomóc w identyfikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej. Ma ona zastosowanie do:

- spółek objętych NFRD/CSRD oraz
- uczestników rynku finansowego oferujących produkty finansowe w UE podlegających pod SFDR. W szczególności dotyczy to podmiotów oferujących produkty, których celem jest zrównoważone inwestowanie lub które promują aspekty środowiskowe lub społeczne (fundusze z art. 8 i 9 SFDR).

Jakie są kryteria klasyfikacji Taksonomii UE?

Aby działalność gospodarcza została sklasyfikowana jako zrównoważona pod względem środowiskowym, musi wnosić znaczący wkład w realizację co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych przedstawionych na **Rysunku 6**, jednocześnie nie szkodząc znacząco żadnemu z pozostałych celów. Musi być również zgodna z minimalnymi gwarancjami, takimi jak wytyczne OECD, zasady ONZ i podstawowe konwencje MOP.

Zrównoważona środowiskowo działalność gospodarcza:

Wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z **6 celów środowiskowych**

Nie wyrządza poważnych szkód w odniesieniu do pozostałych celów

Przestrzega Minimalnych Gwarancji

- 1 Łagodzenie zmian klimatu
- 2 Dostosowanie do zmian klimatu
- 3 Zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich
- 4 Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- 5 Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola
- 6 Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów

Rysunek 6 - Cele i kryteria klasyfikacji Taksonomii UE

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (data publikacji: 18 czerwca 2020 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

Ocena, czy dana działalność przyczynia się do osiągnięcia celów środowiskowych lub im szkodzi, jest dokonywana w oparciu o zharmonizowane progi, zwane technicznymi kryteriami kwalifikacji (TSC). Zostały one określone w aktach delegowanych dotyczących Taksonomii UE¹¹, które zawierają zasady dotyczące praktycznego wdrażania Rozporządzenia w Sprawie Taksonomii. W szczególności:

- Akt delegowany w sprawie klimatu (rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139)¹² i uzupełniający akt delegowany w sprawie klimatu (rozporządzenie delegowane (UE) 2022/1214)¹³, określające techniczne kryteria kwalifikacji dla działań, które mogą wnieść istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu, oraz
- Akt delegowany w sprawie ochrony środowiska, określający techniczne kryteria kwalifikacji działań, które mogą wnieść istotny wkład w realizację pozostałych czterech celów środowiskowych.

Co należy raportować w ramach Taksonomii UE?

Chociaż Taksonomia UE nie ma na celu ustanowienia ram sprawozdawczości, nakłada ona pewne obowiązki sprawozdawcze na spółki i podmioty finansowe, do których ma zastosowanie. Obowiązki te różnią się w zależności od rodzaju podmiotu i rodzaju rozporządzenia, które ma do niego zastosowanie. **Rysunek 7** zawiera szczegółowe informacje na temat terminów i wymogów dotyczących ujawniania informacji dla różnych typów organizacji.

Akt delegowany w sprawie ujawniania informacji (rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178)¹⁴ uzupełniający art. 8 Rozporządzenia w Sprawie Taksonomii określa harmonogram sprawozdawczości, a także treść, metodologię i sposób prezentacji informacji, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe objęte NFRD/CSRD, dotyczących udziału zrównoważonej środowiskowo aktywności w ich działalności gospodarczej, inwestycjach lub działalności kredytowej.

Tym samym przedsiębiorstwa niefinansowe podlegające NFRD/CSRD są zobowiązane do raportowania następujących kluczowych wskaźników wyników (KPI):

- udział procentowy (%) obrotu z tytułu produktów lub usług powiązanych ze zrównoważoną środowiskowo działalnością gospodarczą;
- udział procentowy (%) nakładów inwestycyjnych (CAPEX) związanych z aktywami lub procesami związanymi ze zrównoważoną środowiskowo działalnością gospodarczą;
- udział procentowy (%) wydatków operacyjnych (OPEX) związanych z aktywami lub procesami związanymi ze zrównoważoną środowiskowo działalnością gospodarczą.

Przedsiębiorstwa finansowe objęte zakresem NFRD/CSRD zobowiązane są raportować adekwatne KPI. W szczególności instytucje kredytowe zobowiązane są ujawniać wskaźnik zielonych aktywów (ang. GAR – Green Asset Ratio), który określa udział ekspozycji bilansowej zgodnej z Taksonomią w stosunku do sumy aktywów.

Rysunek 7 – Harmonogram raportowania Taksonomii UE

11 https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/taxonomy-regulation_en

12 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (data publikacji: 4 czerwca 2021 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R2139>

13 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1214 z dnia 9 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2139 w odniesieniu do działalności gospodarczej w niektórych sektorach energetycznych oraz rozporządzenie delegowane (UE) 2021/2178 w odniesieniu do publicznego ujawniania szczególnych informacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej (data publikacji: 9 marca 2022 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022R1214>

14 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez precyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (data publikacji: 6 lipca 2021 r.). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R2178>

Z drugiej strony uczestnicy rynku finansowego, którzy podlegają SFDR, są zobowiązani do ujawniania informacji na poziomie produktu (w przypadku funduszy objętych art. 8 i 9 SFDR) zgodnie z art. 5 i 6 rozporządzenia w sprawie taksonomii. Szczegóły dotyczące sposobu, w jaki informacje te powinny być prezentowane w ujawnieniach przed zawarciem umowy i raportach okresowych, w tym obowiązkowy szablon, są określone w regulacyjnych standardach technicznych (RTS) uzupełniających SFDR.

Część 3.5 poniżej zawiera dodatkowe informacje na temat SFDR.

Jaka jest różnica między kwalifikowalnością a zgodnością z Taksonomią?

Taksonomia UE przewiduje listę rodzajów działalności gospodarczej, które mogą przyczynić się do realizacji określonych w niej celów środowiskowych. Dla tych rodzajów działalności opracowano techniczne kryteria kwalifikacji w celu oceny, czy daną działalność gospodarczą można uznać za zrównoważoną środowiskowo. Działalność taka wchodzi w zakres Taksonomii UE (innymi słowy, kwalifikuje się do Taksonomii).

Jeśli dana działalność gospodarcza nie jest uwzględniona w Taksonomii UE, nie oznacza to, że ma ona negatywny wpływ na środowisko. Oznacza to po prostu, że nie została sklasyfikowana, ponieważ ma znikomy pozytywny wpływ lub jest uważana za neutralną.

Ocena kwalifikowalności jest pierwszym krokiem w pełnej analizie zgodności z Taksonomią. Pozostałe cztery warunki, jakie muszą zostać spełnione, to:

- Znaczący wkład w realizację co najmniej jednego celu środowiskowego
- Brak znaczącej szkody (DNSH) w odniesieniu do innych celów środowiskowych
- Zgodność z minimalnymi gwarancjami w celu zapewnienia, że firmy angażujące się w zrównoważoną działalność spełniają określone standardy społeczne i dot. etyki biznesu.
- Zgodność z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w aktach delegowanych do Taksonomii

Więcej informacji na temat minimalnych gwarancji można znaleźć w części 4.3.2 w rozdziale 4.

Przydatne materiały:

1. Rozporządzenie w Sprawie Taksonomii ([link](#))
2. Akt delegowany w sprawie klimatu ([link](#)) i uzupełniający akt delegowany w sprawie klimatu wprowadzający konkretne rodzaje działalności związane z energią jądrową i gazową do wykazu rodzajów działalności gospodarczej objętych Taksonomią UE ([link](#))
3. Akt delegowany w sprawie ochrony środowiska ([link](#))
4. Akt delegowany w sprawie ujawniania informacji uzupełniający art. 8 rozporządzenia w sprawie Taksonomii ([link](#))
5. Nawigator po Taksonomii UE, w tym Kompas Taksonomii UE i Kalkulator Taksonomii UE ([link](#))

3.5 Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR)

Rozporządzenie SFDR (rozporządzenie (UE) 2019/2088)¹⁵ zostało wprowadzone w 2019 r. i weszło w życie w marcu 2021 r. Nakłada ono obowiązki w zakresie ujawniania informacji ESG na dwa rodzaje podmiotów finansowych:

- uczestników rynków finansowych, którzy wytwarzają i sprzedają produkty finansowe oraz świadczą usługi zarządzania portfelem (tj. zarządzających aktywami, dostawców funduszy emerytalnych, banki i ubezpieczycieli) oraz
- doradców finansowych.

Jaki jest cel SFDR?

SFDR ma na celu zwiększenie przejrzystości na europejskich rynkach kapitałowych poprzez zobowiązanie podmiotów

finansowych do rzetelniejszego raportowania ryzyka ESG i włączania aspektów zrównoważonego rozwoju w procesy inwestycyjne.

Aby zapewnić inwestorom końcowym lepszy wgląd w profil ESG produktów inwestycyjnych, SFDR zobowiązuje zarządzających funduszami do klasyfikowania swoich funduszy według następujących kategorii:

- fundusze z art. 6 – fundusze, które nie koncentrują się na ESG
- fundusze z art. 8 – fundusze, które promują cechy środowiskowe lub społeczne
- fundusze z art. 9 – fundusze, których celem jest zrównoważone inwestowanie

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (data publikacji 27 listopada 2019 r.), <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>

Co należy ujawniać w ramach SFDR?

Zgodnie z SFDR, podmioty finansowe zobowiązane są ujawniać szereg informacji na poziomie podmiotu i produktu, między innymi w odniesieniu do ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem i uwzględnienia niekorzystnego wpływu na zrównoważony rozwój w swoich procesach inwestycyjnych. Zobowiązane są one również ujawniać informacje związane ze zrównoważonym rozwojem w odniesieniu do oferowanych przez siebie produktów finansowych. Produkty, które promują aspekty środowiskowe lub społeczne lub których celem jest zrównoważone inwestowanie (tzw. fundusze z art. 8 i art. 9) podlegają bardziej rygorystycznym zasadom ujawniania informacji. Wymagane informacje muszą być ujawniane za pośrednictwem różnych kanałów: na stronie internetowej spółki, w dokumentach przed zawarciem umowy oraz w sprawozdaniach okresowych.

Treść, metodologia i prezentacja ujawnień związanych ze zrównoważonym rozwojem wymaganych zgodnie z SFDR

jest szczegółowo określona w regulacyjnych standardach technicznych (RTS)¹⁶, które zostały przyjęte w kwietniu 2022 r. i zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2023 r.

Jaki będzie wpływ SFDR na spółki giełdowe?

Chociaż SFDR ma zastosowanie do podmiotów finansowych, to będzie mieć pośredni wpływ na spółki poprzez zwiększone zapotrzebowanie na dane ESG ze strony inwestorów, którzy będą dążyć do wypełnienia swoich obowiązków sprawozdawczych.

Spółki giełdowe powinny w szczególności zwrócić uwagę na **wskaźniki PAI** (ang. Principal Adverse Impact), które zarządzający funduszami podlegający pod SFDR są zobowiązani raportować w odniesieniu do swoich inwestycji w danym okresie. Wskaźniki PAI są podzielone na obowiązkowe i dobrowolne, a ponadto zostały wprowadzone dla inwestycji w spółki, w instrumenty skarbowe i w nieruchomości. Obowiązkowe wskaźniki PAI dla inwestycji w spółki przedstawiono na **Rysunku 8**.

Obowiązkowe PAI zgodnie z SFDR dotyczące inwestycji w spółki

1	Emisje gazów cieplarnianych	Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 ¹⁷ Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 Całkowite emisje gazów cieplarnianych
2	Ślad węglowy	Ślad węglowy
3	Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji	Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji
4	Ekspozycja z tytułu przedsiębiorstw działających w sektorze paliw kopalnych	Udział inwestycji dokonanych w przedsiębiorstwa działające w sektorze paliw kopalnych
5	Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych	Udział energii ze źródeł nieodnawialnych zużytej i wyprodukowanej przez spółki, w które dokonano inwestycji, w stosunku do zasobów energii ze źródeł odnawialnych, wyrażony jako odsetek zasobów energii ogółem
6	Intensywność zużycia energii przypadająca na dany sektor o znacznym oddziaływaniu na klimat	Zużycie energii wyrażone w GWh na każdy milion EUR wygenerowany w ramach przychodów spółek, w które dokonano inwestycji, przypadające na dany sektor o znacznym oddziaływaniu na klimat
7	Działania mające niekorzystny wpływ na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności	Udział inwestycji dokonanych w spółki posiadające obiekty/prowadzące działalność na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w pobliżu takich obszarów, w przypadku gdy działalność takich spółek ma niekorzystny wpływ na te obszary
8	Emisje do wody	Tony emisji do wody generowanych przez spółki, w które dokonano inwestycji, na każdy zainwestowany milion EUR, wskaźnik wyrażony jako średnia ważona

¹⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1288 (data publikacji: kwiecień 2022 r.), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02022R1288-20230220>

¹⁷ Definicję emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2 i 3 zamieszczono w części 6.2

Obowiązkowe PAI zgodnie z SFDR dotyczące inwestycji w spółki		
9	Wskaźnik odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych	Tony odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych generowanych przez spółki, w które dokonano inwestycji, na każdy zainwestowany milion EUR, wskaźnik wyrażony jako średnia ważona
10	Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Udział inwestycji dokonanych w spółki które naruszyły lub naruszają zasady inicjatywy Global Compact lub Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych
11	Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Udział inwestycji dokonanych w spółki, które nie posiadają strategii nadzorowania przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych ani nie posiadają mechanizmów rozpatrywania skarg w sprawie naruszeń zasad inicjatywy Global Compact lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych
12	Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami	Średnia nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji
13	Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć	Średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn zasiadających w zarządach spółek, w które dokonano inwestycji, wyrażony jako odsetek wszystkich członków zarządu
14	Ekspozycja z tytułu kontrowersyjnych rodzajów broni (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i broń biologiczna)	Udział inwestycji dokonanych w spółki, które uczestniczą w produkcji lub sprzedaży kontrowersyjnych rodzajów broni

Rysunek 8 – Obowiązkowe wskaźniki PAI dla inwestycji w spółki

Przydatne materiały:

1. Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ([link](#))
2. Regulacyjne standardy techniczne ([link](#))

3.6 Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)

Oprócz nowych i rozszerzonych wymogów wprowadzonych przez CSRD, ESRS, Taksonomię UE i SFDR, Komisja Europejska zaproponowała również inne przepisy, które mają na celu doprecyzowanie obowiązków spółek w zakresie zarządzania kwestiami zrównoważonego rozwoju.

W szczególności w lutym 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła propozycję dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)¹⁸, która nakłada na spółki obowiązek przeciwdziałanie negatywnym skutkom ich działalności na środowisko i prawa

człowieka. Nowa dyrektywa jest ściśle powiązana z dyrektywą CSRD i minimalnymi gwarancjami zawartymi w Taksonomii UE.

Dyrektywa będzie zobowiązywać spółki do identyfikacji i łagodzenia (w oparciu o dotkliwość i prawdopodobieństwo) wszelkich potencjalnych negatywnych skutków w ich własnej działalności, działalności ich spółek zależnych i innych podmiotów w ich łańcuchach wartości, z którymi mają bezpośrednie i pośrednie relacje biznesowe. Obejmuje to takie kwestie, jak praca dzieci i praca przymusowa, nieuczciwe praktyki pracownicze, niebezpieczne warunki pracy, wpływ na różnorodność biologiczną, zanieczyszczenie środowiska itp.

18 Komisja Europejska, Wniosek – dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (data publikacji: luty 2023 r.), https://commission.europa.eu/publications/proposal-directive-corporate-sustainability-due-diligence-and-annex_en

Po wejściu w życie dyrektywa będzie zobowiązywać spółki do podjęcia następujących działań w zakresie należytej staranności:

- uwzględnienie kwestii należytej staranności w odpowiednich politykach,
- identyfikacja i zapobieganie wszelkim potencjalnym negatywnym skutkom dla środowiska lub w odniesieniu do poszanowania praw człowieka,
- wstrzymania faktycznych negatywnych skutków lub ich minimalizacja
- wprowadzenie i utrzymywanie procedury składania skarg,

- monitorowanie skuteczności wprowadzonych polityk i działań w zakresie należytej staranności,
- publiczne ujawnianie informacji na temat należytej staranności.

Jeśli chodzi o należyłą staranność w zakresie praw człowieka, to proponowana dyrektywa CSDD jest zgodna z istniejącymi międzynarodowymi standardami, takimi jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności gospodarczej.

Więcej informacji na temat należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju można znaleźć w części 4.3.2 w rozdziale 4.

4 Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS)

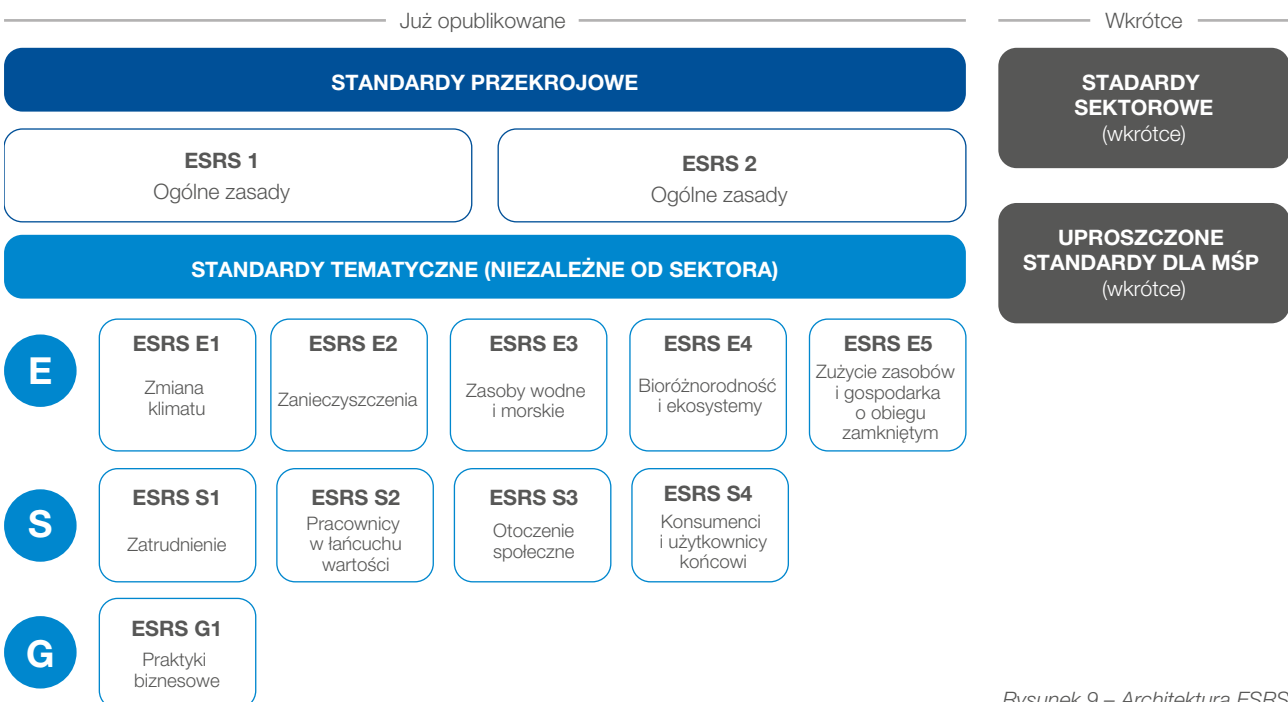
Z tego rozdziału dowiesz się:

- Jaka jest struktura ESRS?
- Jakie elementy obejmują standardy przekrojowe i tematyczne?
- Co oznacza podwójna istotność?
- Jakie są wymogi należytej staranności w ramach ESRS?
- Jak podejście oparte na łańcuchu wartości wpłynie na obowiązki sprawozdawcze spółek?

4.1 Struktura ESRS

ESRS będą publikowane etapami w latach 2023 i 2024. Pierwszy zbiór ESRS został już opublikowany i składa się z 2 standardów przekrojowych i 10 standardów tematycznych obejmujących kwestie środowiskowe, społeczne i związane z ładem

korporacyjnym. Architektura standardów przewiduje również przyjęcie standardów sektorowych, a także proporcjonalnych standardów dla MŚP i przedsiębiorstw spoza UE.

Rysunek 9 – Architektura ESRS

4.1.1 Standardy przekrojowe

ESRS 1 (Wymogi ogólne) i ESRS 2 (Ogólne ujawnianie informacji) określają ogólne wymogi, których spółki powinny przestrzegać, przygotowując raporty w sprawie zrównoważonego rozwoju. Są one przekrojowe i mają zastosowanie na poziomie ogólnym do wszystkich kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

ESRS	Tytuł	Zakres tematyczny	Ilość wymogów
ESRS 1	Wymogi ogólne	Ogólne wytyczne nt. kluczowych zasad i koncepcji raportowania	-
ESRS 2	Ogólne ujawnianie informacji	Ogólne ujawnianie informacji, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – tematy raportowania – zarządzanie – model biznesowy i strategia – proces oceny istotności 	12

Rysunek 10 – Standardy przekrojowe

ESRS 1 określa ogólne wymogi, których muszą przestrzegać spółki raportujące zgodnie z ESRS. W przeciwieństwie do pozostałych standardów, ESRS 1 nie zawiera żadnych konkretnych wymogów dotyczących ujawniania informacji. Zamiast tego określa ramy koncepcyjne wyjaśniające kluczowe zasady i koncepcje raportowania. Określa również, w jaki sposób należy prezentować informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju. Rysunek 11 przedstawia treść ESRS 1.

Treść ESRS 1	
Rozdział 1	Kategorie standardów ESRS, obszary sprawozdawczości i konwencje redakcyjne
Rozdział 2	Jakościowe cechy informacji
Rozdział 3	Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju
Rozdział 4	Należyta staranność
Rozdział 5	Łańcuch wartości
Rozdział 6	Perspektywy czasowe
Rozdział 7	Przygotowywanie i prezentacja informacji na temat zrównoważonego rozwoju
Rozdział 8	Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju
Rozdział 9	Powiązania z innymi częściami sprawozdawczości przedsiębiorstw i odpowiednimi informacjami
Rozdział 10	Przepisy przejściowe

Rysunek 11 – Treść ESRS 1

Więcej informacji na temat poszczególnych aspektów objętych ESRS 1 można znaleźć w następujących częściach wytycznych:

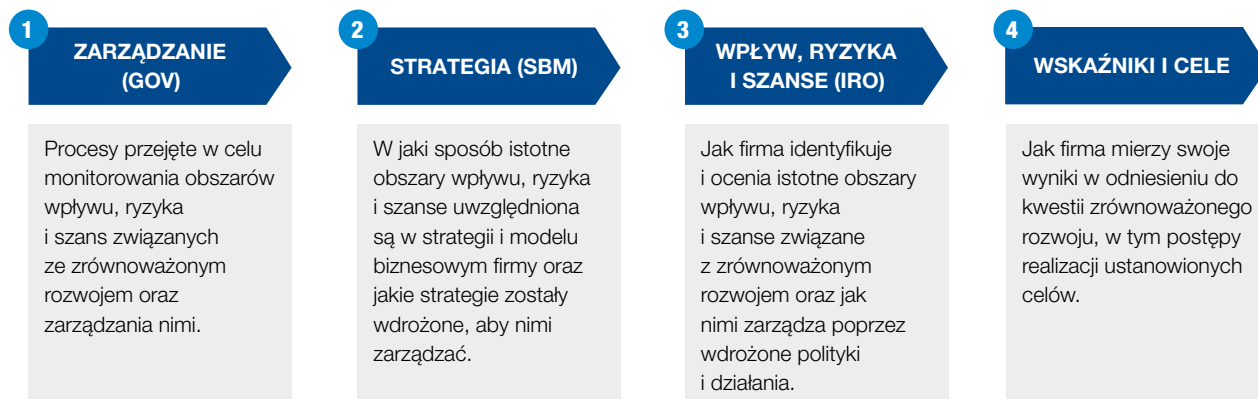
- część 4.3.1 – Zasada podwójnej istotności
- część 4.3.2 – Należyta staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju
- część 4.3.3 – Podejście oparte na łańcuchu wartości
- część 4.2 – Postanowienia przejściowe
- część 5.1 – Prezentacja informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju

ESRS 2 określa przekrojowe wymogi dotyczące ujawniania informacji. Obejmuje to ogólną charakterystykę spółki, opis jej modelu biznesowego, strategii i struktury zarządzania, a także ocenę istotności wpływu na zrównoważony rozwój, ryzyka i możliwości oraz proces należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w ESRS 2 (jak również w standardach tematycznych) dotyczą następujących obszarów:

- zarządzanie (GOV),
- strategia (SBM),
- zarządzanie wpływem, ryzykiem i szansami (IRO) oraz
- wskaźniki i cele.

Struktura jest tożsama ze strukturą TCFD i ISSB, co ma zapewnić interoperacyjność standardów.

Rysunek 12 – Struktura ESRS 2

Rysunek 13 przedstawia wymogi dotyczące ujawniania informacji wg ESRS 2.

WYMOGI W ZAKRESIE UJAWNIANIA INFORMACJI	
Podstawa sporządzenia (BP)	BP-1 – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju BP-2 – Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności
Zarządzanie	GOV-1 - Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych GOV-2 – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem GOV-3 - Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach wynagrodzeń GOV-4 - Oświadczenie dotyczące należytej staranności GOV-5 - Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju
Strategia	SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyko i szanse oraz ich związek ze strategią i z modelem biznesowym
Zarządzanie wpływem, ryzykiem i szansami	Ocena istotności IRO-1 – Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyka i szans IRO-2 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju Minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z politykami i działaniami MDR-P – Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem MDR-A – Działania i nakłady w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem
Wskaźniki i cele	Minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji w zakresie wskaźników i celów MDR-M – Wskaźniki w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem MDR-T – Monitorowanie skuteczności wdrożonych polityk i działań z wykorzystaniem celów

Rysunek 13 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ESRS 2

Należy zauważyć, że ESRS 2 musi być stosowany łącznie z tematycznymi ESRS. W Załączniku D do ESRS 2 opisano wymogi zawarte w tematycznych ESRS, które należy wziąć pod uwagę przy raportowaniu w odniesieniu do wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w ESRS 2.

4.1.2 Standardy tematyczne

Standardy tematyczne są podzielone na standardy środowiskowe, społeczne i dotyczące ładu korporacyjnego. Wymogi dotyczące ujawniania informacji w nich zawarte są niezależne od sektora, co oznacza, że mają zastosowanie do wszystkich spółek niezależnie od sektora (sektorów), w których działają. Wszystkie standardy tematyczne pod względem struktury i treści opierają się na tym samym czterofilarowym podejściu, co ESRS 2.

STANDARDY ŚRODOWISKOWE

ESRS	Tytuł	Zakres tematyczny
ESRS E1	Zmiana klimatu	<ul style="list-style-type: none"> Łagodzenie zmiany klimatu Przystosowanie się do zmiany klimatu Energia
ESRS E2	Zanieczyszczenie	<ul style="list-style-type: none"> Zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, organizmów żywych i zasobów żywnościowych Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy Mikrodrobiny plastiku
ESRS E3	Woda i zasoby morskie	<ul style="list-style-type: none"> Zużycie i pobór wody Zrzuty wody Wykorzystanie zasobów morskich
ESRS E4	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> Utrata bioróżnorodności Oddziaływanie na stan gatunków Oddziaływanie na ekosystemy
ESRS E5	Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym	<ul style="list-style-type: none"> Wykorzystanie zasobów Odpady

STANDARDY SPOŁECZNE

ESRS	Tytuł	Zakres tematyczny
ESRS S1	Właśni pracownicy	<ul style="list-style-type: none"> Pracownicy Osoby niebędące pracownikami (np. niezależni wykonawcy, pracownicy tymczasowi, osoby zatrudnione przez firmy zajmujące się głównie „działalnością związaną z zatrudnieniem”)
ESRS S2	Pracownicy w łańcuchu wartości	<ul style="list-style-type: none"> Wszystkie inne osoby niebędące pracownikami nieuwzględnione w ESRS S1 Poprzedzające etapy łańcucha wartości Następcze etapy łańcucha wartości Wspólne przedsięwzięcia lub spółki celowe Inni pracownicy szczególnie narażeni na negatywne skutki
ESRS S3	Dotknięte społeczności	<ul style="list-style-type: none"> Lokalne społeczności Ludność rdzenna
ESRS S4	Konsumenci i użytkownicy końcowi	<ul style="list-style-type: none"> Prywatność Jakość i bezpieczeństwo produktów Odpowiedzialne praktyki marketingowe Dostęp do produktów i usług

STANDARDY DOTYCZĄCE ŁADU KORPORACYJNEGO

ESRS	Tytuł	Zakres tematyczny
ESRS G1	Prowadzenie działalności gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura korporacyjna i odpowiedzialne prowadzenie działalności • Korupcja i przekupstwo • Wpływy polityczne i działalność lobbingowa • Stosunki z dostawcami • Praktyki płatnicze

WARTO WIEDZIEĆ

Należy zauważyć, że nie wszystkie standardy tematyczne będą miały zastosowanie do wszystkich spółek. Ujawniane przez spółki informacje będą podlegać ocenie istotności. Tylko tematy uznane za istotne powinny być uwzględnione w sprawozdaniach dotyczących zrównoważonego rozwoju. W przypadku tematów, które zostały uznane za nieistotne, spółka powinna jedynie wyjaśnić, w jaki sposób doszła do wniosku, że dany temat nie jest istotny.

4.2 Postanowienia przejściowe

Aby ułatwić stosowanie ESRS po raz pierwszy, wprowadzono szereg przepisów przejściowych opóźniających konieczność zastosowania niektórych wymogów raportowania.

W szczególności:

- Wszystkie spółki, niezależnie od wielkości, mogą pominąć informacje dotyczące:
 - swojego łańcucha wartości przez pierwsze trzy lata raportowania (jeśli nie są w stanie uzyskać niezbędnych danych)
 - przewidywanych skutków finansowych związanych z ryzykiem środowiskowym (roczny okres stopniowego wprowadzenia)
 - niektórych punktów danych związanych z własnymi pracownikami (ochrona socjalna, osoby z niepełnosprawnościami, choroby związane z pracą i równowaga między życiem zawodowym a prywatnym) (roczny okres stopniowego wprowadzenia)
- Spółki lub grupy nieprzekraczające liczby 750 pracowników mogą również pominąć:
 - Ujawnienie zakresu 3 emisji gazów cieplarnianych oraz łącznych emisji gazów cieplarnianych (roczny okres stopniowego wprowadzenia)
 - Wymogi ujawnień wg ESRS S1 „Własni pracownicy” (roczny okres stopniowego wprowadzenia)
 - Wymogi ujawnień wg ESRS E4 „Różnorodność biologiczna i ekosystemy” (dwuletni okres stopniowego wprowadzenia)
 - Wymogi ujawnień wg ESRS S2 „Pracownicy w łańcuchu wartości” (dwuletni okres stopniowego wprowadzenia)
 - Wymogi ujawnień wg ESRS S3 „Dotknięte społeczności” (dwuletni okres stopniowego wprowadzenia)
 - Wymogi ujawnień wg ESRS S4 „Konsumenci i użytkownicy końcowi” (dwuletni okres stopniowego wprowadzenia)

Pełna lista stopniowo wprowadzanych wymogów dotyczących ujawniania informacji znajduje się w Dodatku C do ESRS 1. Rozdział 10 ESRS 1 zawiera dalsze informacje na temat przepisów przejściowych.

4.3 Kluczowe zasady raportowania zgodnie z ESRS

4.3.1 Zasada podwójnej istotności

Spółki podlegające CSRD są zobowiązane do opisanego procesu identyfikacji istotnych kwestii ESG z zastosowaniem zasady podwójnej istotności. Wynik oceny istotności powinien nie tylko przekładać się na strategię biznesowej firmy, ale jest również niezbędny do określenia, które tematy ESG należy omówić w oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Podczas gdy niektóre tematy ESG są istotne dla wszystkich spółek, ryzyko związane z kwestiami ESG będzie się różnić w zależności od sektora działalności, okoliczności specyficznych dla spółki oraz jej kontekstu biznesowego. Ocena istotności pomaga zidentyfikować i nadać priorytet kwestiom ESG zgodnie z ich znaczeniem dla spółki i wpływem, jaki mogą mieć na jej zdolność do tworzenia wartości w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Istotność – co to znaczy?

Termin „istotność” jest zwykle używany w kontekście sprawozdawczości finansowej. Pomaga on określić, które informacje są użyteczne z punktu widzenia podejmowania decyzji. Za istotną uważa się informację, jeśli jej pominięcie, zniekształcenie lub zatajenie może wpłynąć na decyzje ekonomiczne odbiorców sprawozdań finansowych. Innymi słowy, istotność wskazuje, czy określone informacje powinny być zawarte w ujawnieniach finansowych przedsiębiorstwa.

W kontekście ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju, istotność jest nieco bardziej złożona. Można ją podzielić na dwa elementy: istotność finansową i istotność wpływu.

Istotność finansowa odnosi się do rzeczywistego i potencjalnego ryzyka i możliwości związanych z ESG, które mogą mieć istotny wpływ na sytuację finansową spółki i jej wyniki operacyjne. Kwestię ESG uważa się za istotną z perspektywy istotności finansowej, jeśli ma wpływ finansowy na spółkę (tj. wpływa na jej przychody, koszty, aktywa lub zobowiązania).

Istotność wpływu odnosi się do rzeczywistego i potencjalnego negatywnego wpływu działalności spółki na środowisko i społeczeństwo. Temat ESG uważa się za istotny z perspektywy istotności wpływu, jeśli firmę można powiązać z negatywnym lub pozytywnym wpływem na środowisko i społeczeństwo poprzez jej bezpośrednią działalność biznesową lub pośrednio poprzez jej łańcuch wartości.

Ocena wpływu powinna opierać się na następujących czynnikach:

- skala wpływu (jak poważny jest wpływ),
- zakres wpływu (jak powszechny jest wpływ),
- jego nieodwracalny charakter (czy i w jakim stopniu można zaradzić negatywnym skutkom),
- prawdopodobieństwie (w przypadku potencjalnego wpływu)

Podwójna istotność stanowi połączenie istotności finansowej i istotności wpływu. Dany temat ESG uważa się za istotny z perspektywy podwójnej istotności, jeśli:

- 1) jest istotny z perspektywy istotności finansowej lub
- 2) jest istotny z perspektywy istotności wpływu lub
- 3) jest istotny z obu tych perspektyw.

Rysunek 14 – Zasada podwójnej istotności

WARTO WIEDZIEĆ

W różnych ramach i standardach raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju stosuje się własną definicję istotności, która zależy od rodzaju odbiorców. Na przykład standardy SASB i ramy IR (które w 2021 r. zostały skonsolidowane w ramach MSSF/ISSB i służą jako podstawa do opracowania globalnych standardów raportowania ISSB w zakresie zrównoważonego rozwoju) są zgodne z perspektywą istotności finansowej, ponieważ ich celem jest ułatwienie ujawniania informacji inwestorom i innym interesariuszom finansowym. Z drugiej strony, standardy GRI są ściślej powiązane z perspektywą istotności wpływu.

Sustainability reporting frameworks and standards are discussed in more detail in Section 5.2.

4.3.2. Należyta staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju

ESRS zobowiązują spółki do przedstawienia opisu procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju wdrożonego w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju. Wynik tego procesu powinien posłużyć do dokonania oceny istotności w spółce.

Należyta staranność w zakresie zrównoważonego rozwoju to proces, w ramach którego spółka identyfikuje, zapobiega, łagodzi i rozlicza stosowane podejście do swojego rzeczywistego i potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko i ludzi w całym swoim łańcuchu wartości. Wpływ ten może być wywołany lub potęgowany przez samą spółkę lub jej łańcuch wartości, w tym przez jej produkty lub usługi, a także poprzez jej relacje biznesowe.

W ESRS 1 szeroko omówiono proces należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju i określono listę podstawowych elementów należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju, które zostały opracowane w oparciu o dokumenty międzynarodowe (tj. [Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka](#) oraz [Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych](#)). **Rysunek 15** przedstawia podstawowe etapy procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w ESRS i powiązanych wymogach dotyczących ujawniania informacji.

NALEŻYTA STARANNOŚĆ - KROKI

UJAWNIENIA

0	Uwzględnienie należytej staranności w zarządzaniu, strategii i modelu biznesowym	ESRS 2 GOV-2, GOV-3, SBM-3
1	Dialog z dotkniętymi interesariuszami	ESRS 2 GOV-2, SBM-2, IRO-1, MDR-P + topical standards
2	Identyfikowanie i ocena negatywnych oddziaływań na ludzi i środowisko	ESRS 2 IRO-1, SBM-3
3	Działania służące zapobieganiu negatywnemu oddziaływaniu na ludzi i środowisko	ESRS 2 MDR-A + topical standards
4	Monitorowanie skuteczności wdrożonych działań i ich komunikacja	ESRS 2 MDR-M, MDR-T + topical standards

Rysunek 15 – Podstawowe elementy procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju

Zgodnie z wymogiem ujawniania informacji GOV-4 zawartym w standardzie ESRS 2, podejście spółek do należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju musi być opisane w **oświadczeniu dotyczącym należytej staranności**.

WSKAZÓWKA

Należy zauważyć, że chociaż temat należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju jest szeroko omówiony w ESRS 1, standard ten nie nakłada konkretnych wymogów dotyczących sposobu przeprowadzenia tego procesu. Odnosi się on raczej do wytycznych zawartych w międzynarodowych dokumentach, takich jak Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.

Bardziej szczegółowe wymogi związane z procesem należytej staranności w zakresie zrównoważonego w łańcuchu wartości zostaną określone w **dyrektywie w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju** (CSDDD), która jest obecnie opracowywana. W związku z tym niektóre duże firmy będą musiały raportować swoje podejście do rzeczywistego i potencjalnego negatywnego wpływu ich działalności na ludzi i środowisko.

Dyrektywę CSDDD omówiono bardziej szczegółowo w części 3.6.

Przepisy dotyczące należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju w Taksonomii UE i SFDR

Elementy procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju są również osadzone w Taksonomii UE i SFDR.

Aby działalność gospodarcza została sklasyfikowana jako zrównoważona środowiskowo zgodnie z Taksonomią UE, musi być zgodna z minimalnymi gwarancjami. Ma to zapewnić, by firmy podejmujące zrównoważoną działalność spełniały określone standardy społeczne i normy etyki biznesowej w zakresie praw człowieka i praw pracowniczych, przeciwdziałania przekupstwu i korupcji, a także w sferze podatków i uczciwej konkurencji.

W związku z tym, aby przedsiębiorstwo zostało sklasyfikowane jako zgodne z Taksonomią, musi wykazać, że spełnia kryteria odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej określone w następujących dokumentach:

- Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych¹⁹ - które stanowią zbiór zaleceń dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmują one wszystkie kluczowe obszary odpowiedzialności biznesu, w tym prawa człowieka, prawa pracownicze, środowisko, łapówkarstwo, interesy konsumentów, a także ujawnianie informacji, naukę i technologię, konkurencję i podatki.
- Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka (UNGP)²⁰ – które określają możliwe do podjęcia kroki spółek w celu zapobiegania, rozwiązywania i naprawiania naruszeń praw człowieka w ich działalności.
- Osiem podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczących podstawowych zasad i praw w pracy²¹.
- Międzynarodowa Karta Praw Człowieka²² – obejmująca pięć podstawowych traktatów ONZ dotyczących praw człowieka..

WARTO WIEDZIEĆ

Raport Platformy UE ds. zrównoważonego finansowania na temat minimalnych gwarancji zawiera dodatkowe wytyczne i wyjaśnienia dotyczące kwestii minimalnych gwarancji oraz tego, w jaki sposób spółki powinny podchodzić do tej kwestii w praktyce.

19 OECD, Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej. (data publikacji: 2023 r.) https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-on-responsible-business-conduct_81f92357-en

20 ONZ, Prawa Człowieka – Biuro Wysokiego Komisarza. Wytyczne dotyczące biznesu i praw człowieka. (data publikacji: 2011 r.) https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

21 MOP. Podstawowe konwencje. <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>

22 ONZ, Prawa Człowieka – Biuro Wysokiego Komisarza. Międzynarodowa karta praw człowieka. (data publikacji: 10 grudnia 1948 r.) https://www.ohchr.org/documents/publications/compilation1.1_en.pdf

SFDR zawiera również elementy należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju. W szczególności zostały one uwzględnione w ramach **głównych niekorzystnych skutków (PAI)**. SFDR zawiera listę niekorzystnych skutków obejmujących tematy środowiskowe i społeczne wraz z wymiernymi

wskaźnikami. W związku z tym uczestnicy rynku finansowego muszą ujawniać obszerne informacje na temat uwzględniania PAI w swoich inwestycjach, w tym oświadczenie dotyczące swojej polityki należytej staranności oraz raport dotyczący głównych niekorzystnych skutków.

4.3.3 Podejście oparte na łańcuchu wartości

Standardy ESRS zobowiązują spółki do stosowania podejścia opartego na łańcuchu wartości w przygotowywaniu ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju. W związku z tym firmy muszą być znacznie lepiej zaznajomione z działaniami i procesami, na których polegają w tworzeniu swoich produktów i usług (od koncepcji po dostawę, konsumpcję i koniec życia).

Zgodnie z postanowieniami ESRS, zakres oświadczenia spółki dotyczącego zrównoważonego rozwoju powinien być zgodny z zakresem jej sprawozdań finansowych, a jednocześnie rozszerzony o informacje na temat istotnego wpływu, ryzyka i możliwości związanych z jej bezpośrednimi i pośrednimi relacjami biznesowymi w łańcuchu wartości. Nie oznacza to, że firmy są zobowiązane do raportowania na temat wszystkich podmiotów w swoim łańcuchu wartości. Należy uwzględnić jedynie istotne informacje dotyczące łańcucha wartości.

Ocena istotnego wpływu, ryzyka i możliwości powinna być przeprowadzana w ramach całego łańcucha wartości. Aby to zrobić, oprócz wpływu na ich bezpośrednią działalność, firmy muszą zmapować swój wpływ na poprzedzające i następcze etapy łańcucha wartości. Poprzedzające etapy łańcucha wartości

obejmują działania, zasoby i relacje, z których firma korzysta i na których polega w tworzeniu swoich produktów lub usług (np. dostawcy). Następcze etapy łańcucha wartości obejmują działania i podmioty, na których firma polega lub z którymi wchodzi w interakcje, dostarczając swoje produkty lub usługi (np. dystrybutorzy, klienci). **Rysunek 16** przedstawia przykład łańcucha wartości podzielonego na poszczególne etapy.

Raportowanie dotyczące istotnego wpływu, ryzyka i możliwości w łańcuchu wartości powinno być:

- oparte na wynikach procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju i oceny istotności,
- spójne ze szczegółowymi wymogami tematycznych ESRS (jeśli takowe istnieją).

UPSTREAM

Pozyskiwanie materiałów

WŁASNA DZIAŁALNOŚĆ

Produkcja

Dystrybucja

DOWNSTREAM

Użytkowanie

Po użytkowaniu

Rysunek 16 – Przykład łańcucha wartości firmy

WARTO WIEDZIEĆ

W ESRS uznano, że pozyskanie informacji od partnerów na poprzedzających i następczych etapach łańcucha wartości może dla spółek stanowić wyzwanie. Aby rozwiązać tę kwestię, w części 10.2 standardu ESRS 1 zapisano przepisy przejściowe dotyczące raportowania łańcucha wartości. W związku z tym przez pierwsze trzy lata raportowania zgodnie z ESRS spółka może być zwolniona z raportowania informacji o łańcuchu wartości, jeśli takie informacje nie są dostępne. Niemniej jednak spółka powinna wyjaśnić:

- działania podjęte w celu uzyskania odpowiednich informacji o łańcuchu wartości,
- powody, dla których informacji tych nie można było pozyskać oraz
- plany pozyskania takich informacji w przyszłości.

W takim przypadku zgodnie z ESRS spółka może oszacować informacje, które mają być raportowane, przy użyciu źródeł pośrednich, takich jak dane uśrednione dla sektora i inne wskaźniki zastępcze.

CZĘŚĆ 3

Raportowanie ESG

5

Proces raportowania – kluczowe kwestie

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Gdzie należy prezentować informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju
- W jaki sposób ESRS współgra z innymi standardami i ramami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju
- Jakie są wymogi dotyczące audytu zgodnie z CSRD

5.1 Format i lokalizacja ujawnień informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju wg ESRS

Spółki podlegające CSRD powinny przestrzegać wymogów określonych w ESRS 1 w odniesieniu do lokalizacji i prezentacji ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Lokalizacja i prezentacja ujawnień informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju

Spółki objęte zakresem CSRD zobowiązane są publikować informacje na temat zrównoważonego rozwoju w specjalnej części sprawozdania zarządu, tzw. oświadczeniu na temat zrównoważonego rozwoju. Oświadczenia dotyczące zrównoważonego rozwoju muszą składać się z czterech części:

<p>1</p> <p>INFORMACJE OGÓLNE</p>	<p>ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkretny tematyczny wymóg dotyczący ujawniania informacji z tematycznych ESRS • Dodatkowy wymóg dotyczący ujawniania informacji z sektorowych ESRS • Wykaz spełnionych wymogów dotyczących ujawniania informacji • Tabela wszystkich punktów danych wynikających z innych przepisów UE
<p>2</p> <p>INFORMACJE O ŚRODOWISKU</p>	<p>Ujawnianie informacji zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie taksonomii</p> <p>ESRS E1 Zmiana klimatu (jeśli ma znaczenie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymóg dotyczący ujawniania informacji z zakresu Zarządzanie oddziaływaniem, ryzykiem i możliwościami oraz wskaźniki i cele z ESRS E1 • Dodatkowy wymóg dotyczący ujawniania informacji z sektorowych ESRS • Potencjalne dodatkowe informacje związane z określonym podmiotem <p>Kolejny istotny temat (jeśli ma znaczenie)</p>
<p>3</p> <p>INFORMACJE DOTYCZĄCE KWESTII SPOŁECZNYCH</p>	<p>ESRS S1 Pracownicy (jeśli ma znaczenie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymóg dotyczący ujawniania informacji z zakresu Zarządzanie oddziaływaniem, ryzykiem i możliwościami oraz wskaźniki i cele z ESRS S1 • Dodatkowy wymóg dotyczący ujawniania informacji z sektorowych ESRS • Potencjalne dodatkowe informacje związane z określonym podmiotem <p>Kolejny istotny temat (jeśli ma znaczenie)</p>

INFORMACJE 4 ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM	ESRS G1 Prowadzenie działalności gospodarczej (jeśli ma znaczenie) <ul style="list-style-type: none"> • Wymóg dotyczący ujawniania informacji z zakresu Zarządzanie oddziaływaniami, ryzykiem i możliwościami oraz wskaźniki i cele z ESRS G1 • Dodatkowy wymóg dotyczący ujawniania informacji z sektorowych ESRS • Potencjalne dodatkowe informacje związane z określonym podmiotem
---	---

Rysunek 17 - Przykład struktury oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju zgodnie z ESRS

Indeks treści i punkty danych wynikające z innych przepisów UE

Aby ułatwić odbiorcom poruszanie się po ujawnianych informacjach na temat zrównoważonego rozwoju, spółki będą musiały podać listę wszystkich wymogów dotyczących ujawniania informacji, które spełniły, a także numer strony i/lub akapity, w których powiązane ujawnienia znajdują się w oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Ponadto spółki powinny przekazać tabelę zawierającą wszystkie punkty danych wymienione w Dodatku B do ESRS 2, wskazując, gdzie można je znaleźć w ich oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju. Takie punkty danych są potrzebne uczestnikom rynku finansowego, administratorom wskaźników

referencyjnych i instytucjom finansowym do ich własnych celów raportowania. Jeśli firma stwierdzi, że określony punkt danych nie jest istotny, będzie musiała to wyraźnie zaznaczyć.

Format ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju

Sprawozdanie zarządu musi być przygotowane w formacie XHTML. Wszystkie ujawnienia informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju, w tym kluczowe wskaźniki wyników wymagane na mocy art. 8 rozporządzenia w sprawie taksonomii, muszą być cyfrowo oznaczone, aby można je było odczytać maszynowo, ponieważ zostaną one wprowadzone do europejskiego pojedynczego punktu dostępu (ESAP), który zostanie ustanowiony w przyszłości.

5.2 ESRS a inne standardy raportowania zrównoważonego rozwoju

Od spółek na całym świecie coraz częściej oczekuje się informowania o ich ryzyku, możliwościach i wpływie w obszarze ESG. Jednocześnie podjęto starania na rzecz harmonizacji istniejących standardów i ram raportowania na temat zrównoważonego rozwoju w celu zapewnienia odbiorcom informacji o zrównoważonym rozwoju bardziej spójnego

i porównywalnego raportowania. Do kluczowych zmian należy przyjęcie ESRS i publikacja standardów ISSB dotyczących ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju. W tej części Wytycznych omówiono różnice między ESRS, ISSB i GRI – najstarszymi dobrowolnymi ramami raportowania zrównoważonego rozwoju.

	ESRS	Standardy ISSB	Standardy GRI
Dobrowolne czy obowiązkowe	ESRS to standardy regulacyjne mające zastosowanie do niektórych spółek w UE. Spółki podlegające CSRD są zobowiązane do stosowania ESRS jako podstawy do przygotowywania ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju.	Standardy ISSB zostały opracowane w celu stworzenia ujednoczonego zbioru globalnych zasad raportowania informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju. Standardy ISSB nie są obowiązkowe. Władze krajowe zdecydują, czy spółki w Polsce będą zobowiązane do ich stosowania.	GRI to kompleksowy zbiór globalnych dobrowolnych standardów, które firmy mogą stosować do raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju.

	ESRS	Standardy ISSB	Standardy GRI
Zakres	Obecnie ESRS obejmują 12 standardów – dwa standardy przekrojowe i 10 niezależnych od sektora standardów tematycznych obejmujących kwestie środowiskowe, społeczne i związane z ładem korporacyjnym. Zbiór standardów zostanie w najbliższej przyszłości rozszerzony, między innymi o standardy sektorowe i proporcjonalne standardy dla MŚP.	ISSB opublikowała dotychczas dwa standardy: <ul style="list-style-type: none"> MSSF S1 - Ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz MSSF S2 - Ujawnianie informacji związanych z klimatem Kolejne standardy zostaną opublikowane w przyszłości.	Standardy GRI 2021 obejmują szeroki zakres tematów związanych ze zrównoważonym rozwojem. Oprócz tego GRI zapewnia również standardy sektorowe. W dłuższej perspektywie GRI planuje opracować 40 standardów sektorowych, poczynając od tych sektorów, które mają największy wpływ.
Podejście do istotności	ESRS zobowiązują spółki do stosowania zasady podwójnej istotności.	Standardy ISSB koncentrują się wyłącznie na istotności finansowej. Oznacza to, że priorytetowo traktują te kwestie, które są najbardziej istotne dla wyników finansowych i podejmowania decyzji finansowych.	Standardy GRI opierają się na istotności oddziaływania, koncentrując się na kwestiach, które mają wpływ na gospodarkę, środowisko i ludzi.
Główni odbiorcy	Różni interesariusze	Interesariusze finansowi	Różni interesariusze

Rysunek 18 – ESRS a inne standardy raportowania zrównoważonego rozwoju

ESRS

ESRS stanowią zharmonizowany zbiór wymogów sprawozdawczych dla spółek podlegających CSRD, który jest jednym z kluczowych elementów programu zrównoważonego finansowania Unii Europejskiej.

ESRS zostały opracowane w celu zaspokojenia potrzeb różnych odbiorców informacji o zrównoważonym rozwoju przy jednoczesnym uwzględnieniu istniejących wymogów prawnych UE (w tym SFRD, Taksonomii UE itp.) Jedną z kluczowych zasad ESRS jest zasada podwójnej istotności, którą określa się jako „połączenie istotności oddziaływania i istotności finansowej”.

Standardy ISSB dotyczące ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju

W 2021 r. Fundacja Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) utworzyła Radę Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju (ISSB), która stała się kluczowym organem ustanawiającym standardy na poziomie globalnym.

Celem ISSB jest opracowanie globalnych standardów ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które zapewnią firmom ujednolicony zbiór wymogów dotyczących raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Standardy te koncentrują się wyłącznie na istotności finansowej, ponieważ zostały zaprojektowane z myślą o inwestorach.

ISSB skonsolidowała szereg istniejących ram raportowania w zakresie zrównoważonego rozwoju, takich jak Value Reporting Foundation (VRF) – obejmującą standardy SASB i zintegrowane ramy sprawozdawczości – oraz Climate Disclosure Standards Board (CDSB), i zastosowała je jako punkt wyjścia do opracowania własnych standardów.

W 2023 r. ISSB opublikowała swoje pierwsze standardy²³ obejmujące ogólne wymogi i ujawnienia związane z klimatem:

- MSSF S1 - Ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz
 - MSSF S2 - Ujawnianie informacji związanych z klimatem
- Kolejne standardy zostaną opublikowane w przyszłości.

23 <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator>

WARTO WIEDZIEĆ

Ramy Zintegrowanej Sprawozdawczości (**Integrated Reporting Framework**) zostały ustanowione w 2013 r. i zmienione w 2021 r., aby wspierać firmy w opisanu tego, w jaki sposób tworzą wartość w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej w kategoriach finansowych i niefinansowych poprzez zintegrowaną sprawozdawczość. Ramy te zostały opracowane w celu wspierania zwiężłego, zorientowanego na inwestorów ujawniania informacji w oparciu o koncepcję sześciu rodzajów kapitału niezbędnego w procesie tworzenia wartości: kapitału finansowego, produkcyjnego, intelektualnego, ludzkiego, społecznego i relacyjnego oraz naturalnego.

W czerwcu 2021 r. SASB i IR Framework połączyły się w ramach jednej organizacji – Value Reporting Foundation, która następnie została skonsolidowana z Fundacjami MSSF. Pomimo tych zmian standardy SASB i IR Framework nadal będą dostępne dla firm.

Climate Disclosure Standards Board (CDSB) utworzono w 2007 r., aby stworzyć ramy dla ujawniania przez spółki informacji o środowisku i zmianach klimatu w raportach rocznych i zintegrowanych w podejściu tak rygorystycznym, jak w przypadku informacji finansowych. Ramy CDSB zostały następnie wykorzystane do opracowania zaleceń TCFD. W 2022 r. CDSB połączyła się z Fundacją MSSF.

Grupa zadaniowa ds. ujawniania informacji finansowych związanych z klimatem (**Taskforce on Climate-related Financial Disclosures, TCFD**) została utworzona w 2015 r. przez Radę Stabilności Finansowej, aby pomóc firmom w ujawnianiu informacji na temat ich podejścia do zarządzania ryzykiem i szansami związanymi z klimatem. W 2017 r. TCFD opublikowała swoje rekomendacje w czterech obszarach: zarządzanie, strategia, zarządzanie ryzykiem oraz wskaźniki i cele. Rekomendacje TCFD stały się wiodącymi globalnymi ramami ujawniania informacji związanych z klimatem. Zostały one włączone do różnych dobrowolnych i regulacyjnych inicjatyw w zakresie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju. Od 2024 r. Fundacja MSSF przejmie monitorowanie postępów w zakresie ujawniania przez spółki informacji związanych z klimatem na podstawie TCFD.

ISSB i organy UE współpracują nad stworzeniem tabeli mapowania interoperacyjności w celu określenia tzw. punktów przecięcia, tj. podzbioru wymogów, które byłyby wystarczająco dostosowane tak, aby zastosowanie jednego standardu spełniało wymagania drugiego. Obecnie możliwe jest porównanie MSSF S1 z ESRS 1 i ESRS 2, a także MSSF S2 z ESRS E1.

Standardy GRI

[Global Reporting Initiative \(GRI\)](#) była jedną z pierwszych organizacji, która stworzyła dla firm wytyczne dotyczące raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju.

Została założona w 1997 r. i oferuje standardy, dzięki którym firmy mogą komunikować szerokiemu gronu interesariuszy swój wpływ na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo. Standardy GRI zostały zmienione w 2021 r., aby zapewnić większą zgodność z bieżącymi zmianami regulacyjnymi, jak CSRD i standardy sprawozdawczości ISSB w zakresie zrównoważonego rozwoju.

GRI ściśle współpracowała z EFRAG w opracowaniu standardów ESRS. W związku z tym firmy już korzystające ze standardów GRI są dobrze przygotowane do spełnienia wymogów ESRS.

5.3 Wymogi CSRD dotyczące atestacji

Zapotrzebowanie na wiarygodne, wysokiej jakości informacje ESG stale rośnie. Inwestorzy i inne podmioty finansowe muszą mieć zaufanie do ujawnianych przez spółki danych dotyczących zrównoważonego rozwoju, ponieważ uwzględniają je w swoich własnych raportach dotyczących zrównoważonego rozwoju i podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Uznając tę potrzebę, w CSRD wprowadzono wymóg dającej ograniczoną pewność atestacji informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Co oznacza zewnętrzna atestacja?

Głównym celem procesu atestacji jest potwierdzenie wiarygodności raportowanych informacji. Polega ona na zaangażowaniu strony trzeciej (tj. biegłego rewidenta lub

akredytowanego profesjonalnego podmiotu atestacyjnego) w celu przeprowadzenia oceny tych informacji i wydania niezależnej opinii na temat tego, czy są one wiarygodne, w zamian za wynagrodzenie. Zazwyczaj taka ocena jest przeprowadzana zgodnie z uznanym standardem. Ostateczny wniosek przedstawiany jest w formie raportu z atestacji.

Spółki, które dobrowolnie decydują się na poddanie niezależnej atestacji, mogą samodzielnie określić jej przedmiot. O ile bardziej doświadczone firmy mogą zdecydować się na atestację całego raportu zrównoważonego rozwoju, inne firmy mogą skupić się na konkretnych aspektach ESG i/lub kluczowych wskaźnikach wyników.

Jakie są rodzaje atestacji?

Atestacja zewnętrzna może być przeprowadzona na poziomie dającym wystarczającą lub ograniczoną pewność. Poziom atestacji odzwierciedla zakres i głębokość procesu atestacji. Atestacja dająca wystarczającą pewność wymaga bardziej kompleksowego procesu, który można porównać do badania sprawozdań finansowych. Natomiast procedury przeprowadzane w ramach atestacji dającej ograniczoną pewność różnią się swoim charakterem i są mniej szczegółowe. W związku z tym ograniczony poziom pewności daje niższy stopień zaufania. Ponadto wniosek z atestacji dającej wystarczającą pewność jest przedstawiany w sposób pozytywny, na przykład: „w oparciu o przeprowadzone procedury atestacji dającej wystarczającą pewność, w naszej ocenie przedmiotowe informacje są prawidłowo przygotowane”. Z drugiej strony wnioski z atestacji dającej ograniczoną pewność są sformułowane w sposób negatywny, aby zwrócić uwagę odbiorcy na niższy poziom pewności, na przykład: „na podstawie przeprowadzonych procedur atestacji dającej ograniczoną pewność nie stwierdzono nieprawidłowości w przygotowaniu przedmiotowych informacji”.

Jakie są wymogi CSRD w zakresie procesu atestacji?

Spółki objęte zakresem CSRD są zobowiązane do zaangażowania niezależnego dostawcy usług atestacyjnych w celu przeprowadzenia atestacji dającej ograniczony poziom pewności w odniesieniu do następujących elementów:

- zgodność z zasadami raportowania CSRD, w tym z przyjętymi ESRS,
- proces przeprowadzony w celu zidentyfikowania istotnych informacji, które należy raportować w oparciu o zasadę podwójnej istotności,
- zgodność z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z Taksonomii UE (art. 8),
- zgodność z wymogiem oznaczania sprawozdań dotyczących zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 29d (oznaczanie cyfrowe).

Aby spełnić wymogi audytowe nałożone przez CSRD, spółki będą musiały wprowadzić jasną ścieżkę audytu oraz dokumentację procesów i kontroli w celu uzasadnienia przekazywanych ujawnień.

Oczekuje się, że w przyszłości może być wymagana atestacja dająca wystarczający poziom pewności.

W chwili obecnej nie ma wymogów prawnych dotyczących stosowania określonych standardów i procedur w celu przeprowadzenia atestacji. Audytorzy często stosują się do Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych (ISAE) 3000 w wersji po zmianach (ISAE 3000). Można jednak stosować inne (krajowe) standardy lub wymogi dotyczące usług atestacyjnych.

W przyszłości Komisja Europejska przyjmie przepisy dotyczące standardów atestacji dającej ograniczony poziom pewności, a także dalsze przepisy dotyczące standardów atestacji dającej wystarczający poziom pewności.

6 Raportowanie dotyczące zmian klimatu

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Dlaczego firmy powinny raportować informacje związane z klimatem?
- W jaki sposób rekomendacje TCFD mogą pomóc firmom w raportowaniu informacji związanych z klimatem?
- Z jakim ryzykiem związanym z klimatem mogą mieć do czynienia spółki?
- Jakie wymogi dotyczące ujawniania informacji obejmuje ESRS E1 - Zmiana klimatu?

Zmiany klimatu mają wpływ na prawie wszystkie sektory i obszary geograficzne, a do walki z kryzysem klimatycznym potrzebne są natychmiastowe działania. Jednocześnie konieczna jest większa przejrzystość ze strony spółek i uczestników rynków finansowych w zakresie tego, jak identyfikują, oceniają i zarządzają wpływem, ryzykiem i możliwościami związanymi z klimatem. Ponieważ

inwestorzy analizują ślad węglowy swoich portfeli i potencjalne ryzyko związane z klimatem, na które mogą być narażeni poprzez swoje inwestycje, niezwykle ważne jest, aby firmy dostarczały im spójnych i kompletnych informacji, które mogą pomóc w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Dlaczego należy rozpocząć przygotowania już teraz?

- Nauka o klimacie pokazuje²⁴, że kryzys klimatyczny jest realny i konieczne są pilne działania.
- Liczba spółek podlegających przepisom UE wymagającym raportowania w zakresie zmian klimatu (tj. CSRD i Taksonomii UE) znacznie wzrosło.
- Wymagana będzie znacznie bardziej kompleksowa sprawozdawczość w porównaniu z tym, co obecnie zapewnia większość firm.

6.1 Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)

Rekomendacje TCFD mogą być stosowane przez spółki i inwestorów do opracowywania skutecznych ujawnień związanych z klimatem oraz do oceny i zarządzania ekspozycją na ryzyko i możliwości związane z klimatem. Struktura ramowa opiera się na czterech filarach: zarządzanie, strategia, zarządzanie ryzykiem, wskaźniki i cele, wspieranych przez 11 zaleceń dotyczących ujawniania informacji przedstawionych na **Rysunku 19**.

Rekomendacje TCFD stały się wiodącymi globalnymi ramami ujawniania informacji związanych z klimatem. Od 2022 r.

poparcie dla TCFD wyraziło 3960 organizacji o kapitalizacji rynkowej wynoszącej 26 bln USD, w tym ponad 1500 instytucji finansowych odpowiedzialnych za aktywa o wartości 220 bln USD. Rekomendacje TCFD zostały wykorzystane przez rządy, organy regulacyjne i giełdy papierów wartościowych (w całości lub częściowo) do opracowania przepisów, zasad lub wytycznych dotyczących ujawniania informacji finansowych związanych z klimatem.²⁵ Zostały one również włączone do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym standardów ESRS i ISSB.

24 IPCC website, <https://www.ipcc.ch/reports/>

25 Task Force on Climate-related Financial Disclosures, 2022 Status Report (data publikacji: październik 2022 r.), str. 98-104, <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2022/10/2022-TCFD-Status-Report.pdf>

ZARZĄDZANIE Opisz rolę zarządu i kierownictwa firmy w procesie zarządzania ryzykiem klimatycznym.	<ul style="list-style-type: none"> a. Opisz nadzór zarządu nad ryzykiem i szansami związanymi z klimatem. b. Opisz rolę kierownictwa w ocenie ryzyka i szans związanych z klimatem i zarządzaniu nimi
STRATEGIA Ujawnij rzeczywisty i potencjalny wpływ ryzyka i szans związanych z klimatem na działalność, strategię i plany finansowe firmy, jeśli takie informacje są istotne.	<ul style="list-style-type: none"> a. Opisz ryzyka i szanse związane z klimatem, które organizacja zidentyfikowała w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. b. Opisz wpływ ryzyka i szans związanych z klimatem na działalność, strategię i plany finansowe organizacji. c. Opisz odporność modelu biznesowego i strategii biznesowej firmy, biorąc pod uwagę różne scenariusze związane z klimatem, w tym scenariusz 2°C lub niższy.
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM Ujawnij, w jaki sposób organizacja identyfikuje, ocenia i zarządza ryzykiem związanym z klimatem.	<ul style="list-style-type: none"> a. Opisz procesy identyfikacji i oceny ryzyka związanego z klimatem. b. Opisz procesy zarządzania ryzykiem związanym z klimatem. c. Opisz, w jaki sposób procesy identyfikacji, oceny i zarządzania ryzykiem związanym z klimatem są uwzględnione w ogólnym procesie zarządzania ryzykiem organizacji.
WSKAŹNIKI I CELE Ujawnij wskaźniki i cele stosowane do oceny i zarządzania ryzykiem i szansami związanymi z klimatem, jeśli takie informacje są istotne.	<ul style="list-style-type: none"> a. Ujawnij wskaźniki stosowane przez organizację do oceny ryzyka i szans związanych z klimatem zgodnie z przyjętą strategią i procesem zarządzania ryzykiem. b. Ujawnij emisje gazów cieplarnianych w zakresie 1, 2 i (jeśli istotne) 3 oraz związane z nimi ryzyka. c. Opisz cele jakie firma obrała, aby zarządzać ryzykiem i szansami związanymi z klimatem oraz postęp w ich realizacji.

Rysunek 19 – Rekomendacje TCFD

Rekomendacje TCFD w ESRS E1 Zmiana klimatu

Wymogi dotyczące ujawniania informacji zgodnie z ESRS E1 Zmiana klimatu zostały w dużej mierze oparte na ramach TCFD. W związku z tym spółki, które już stosują rekomendacje TCFD w kształtowaniu swojego raportowania związanego z klimatem, powinny być dobrze przygotowane do przyjęcia bardziej rygorystycznych przepisów ESRS.

Niemniej jednak, choć ESRS są w dużym stopniu zgodne z rekomendacjami TCFD, mają one znacznie bardziej nakazowy i szczegółowy charakter. Wprowadzają również dodatkowe wymogi dotyczące ujawniania informacji. Takie dodatkowe wymogi wynikają między innymi z zasady podwójnej istotności wymaganej zgodnie z ESRS.

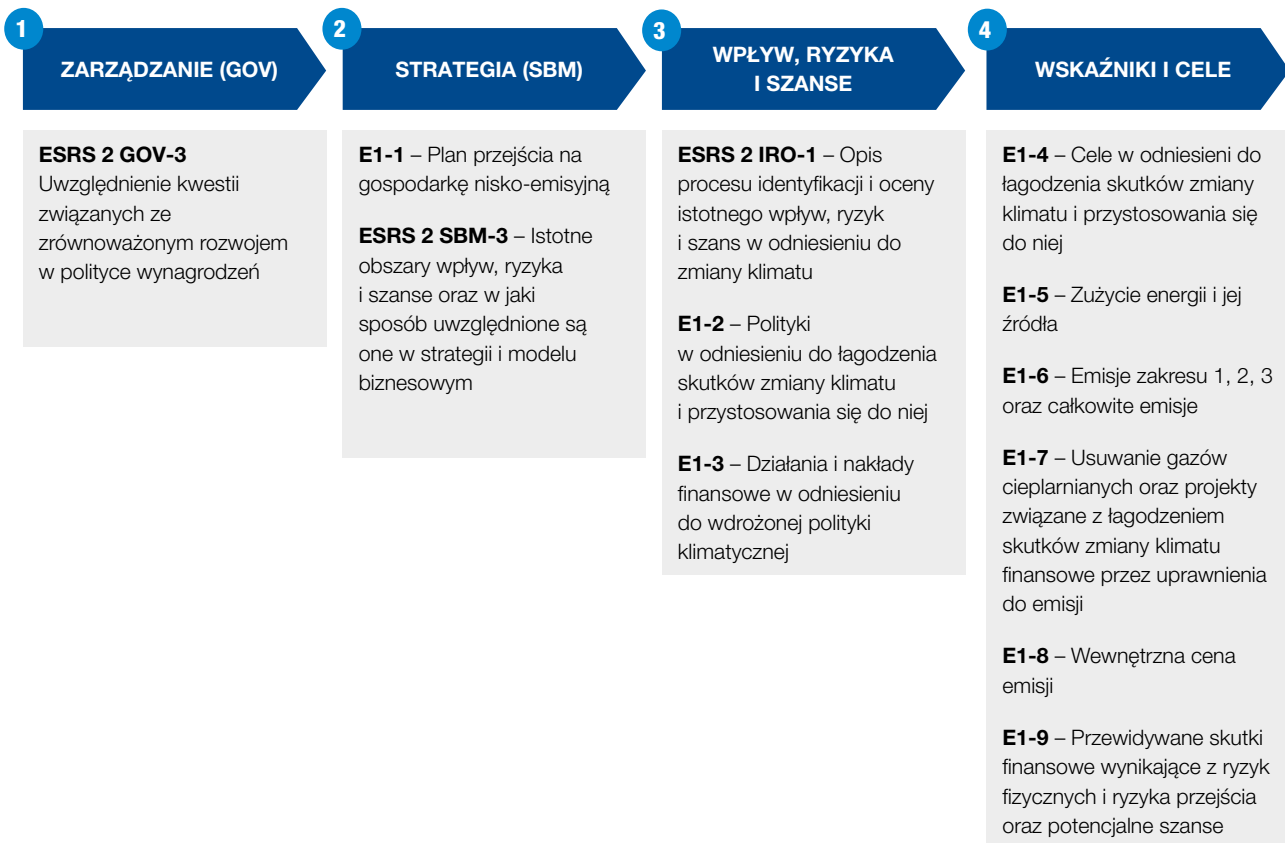
WARTO WIEDZIEĆ

Po opublikowaniu standardów ISSB, które w pełni uwzględniają rekomendacje TCFD, Rada Stabilności Finansowej ogłosiła, że prace nad TCFD zostały zakończone. Od 2024 r. Fundacja MSSF przejmie monitorowanie postępów w zakresie ujawniania przez spółki wynikających z TCFD informacji związanych z klimatem.

6.2 ESRS E1 Zmiana klimatu: co spółki muszą wiedzieć?

ESRS E1 Zmiana klimatu określa, jakie informacje spółki powinny raportować w odniesieniu do zmian klimatu. Podobnie jak w przypadku ESRS 2 i innych standardów tematycznych, wymogi dotyczące ujawniania informacji są zorganizowane wokół czterech podstawowych elementów: zarządzania (GOV), strategii (SBM), zarządzania wpływem, ryzykiem i szansami (IRO) oraz wskaźników i celów.

Jak pokazano na **Rysunku 20**, istnieje dziewięć tematycznych wymogów dotyczących ujawniania informacji (od E1-1 do E1-9) i trzy wymogi z ESRS 2 (GOV-3, SBM-3 i IRO-1). Przygotowując ujawnienia związane z klimatem, spółki powinny stosować ESRS E1 w połączeniu z ESRS 2.

Rysunek 20 – ESRS E1 Zmiana klimatu

Od czego zacząć?²⁶

1. Identyfikacja istotnego wpływu, ryzyka i szans związanych ze zmianami klimatu

Przed dokonaniem jakichkolwiek ujawnień, spółki muszą wypracować kompleksowe zrozumienie ryzyka związanego z klimatem i szans, na które mogą być narażone oraz wpływu, który mogą powodować (np. poprzez emisję gazów cieplarnianych).

Ryzyko związane z klimatem można podzielić na ryzyko związane z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną (ryzyko przejścia) oraz ryzyko związane z fizycznym wpływem zmian klimatu (ryzyko fizyczne).

RYZYO PRZEJŚCIA	RYZYO FIZYCZNE
<p>Ryzyko związane z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu</p> <ul style="list-style-type: none"> ryzyko polityczne i prawne, takie jak ryzyko wynikające z obecnych i wprowadzanych przepisów (np. rosnąca cena emisji gazów cieplarnianych), ryzyko sporów sądowych ryzyko technologiczne (np. koszty związane z inwestycjami w technologie przyjazne dla klimatu) ryzyko rynkowe (np. zmiana zachowań konsumentów, wzrost kosztów surowców) ryzyko utraty wizerunku (negatywne postrzeganie spółki przez interesariuszy) 	<p>Ryzyko wynikające z fizycznego wpływu zmian klimatu</p> <ul style="list-style-type: none"> ryzyko gwałtowne (spowodowane ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak burze, powódzie, pożary lub fale upałów) ryzyko chroniczne (wynikające z długoterminowych zmian wzorców klimatycznych, takich jak zmiany temperatury, podnoszenie się poziomu mórz, susze itp.)

Rysunek 21 – Przykłady ryzyka związanego z klimatem

²⁶ Niniejsze Wytyczne nie są dokumentem technicznym i nie powinny być stosowane w miejsce tekstu ESRS. Niniejsze Wytyczne mają na celu jedynie zapoznanie spółek z kluczowymi wymogami raportowania wg ESRS E1.

Zarówno ryzyko fizyczne, jak i ryzyko przejścia może wpływać na sytuację finansową firmy (tj. aktywa, pasywa, przychody i koszty), a także na dostęp do kapitału i finansowania.

Z drugiej strony, przez **szanse związane z klimatem** rozumie się potencjalne pozytywne skutki wynikające ze zmian klimatu. Szanse związane z klimatem będą się różnić w zależności od regionu, rynku i branży. Do przykładów należą:

- potencjalny wzrost wydajności i optymalizacja kosztów,
- rozwój nowych produktów lub usług,

- rozwój innowacyjnych technologii.

Wpływ związany z klimatem odnosi się do wkładu spółki w zmiany klimatyczne poprzez emisje gazów cieplarnianych.

ESRS E1 zobowiązuje spółki do opisanego procesu identyfikacji i oceny wpływu na zmiany klimatu (tj. emisji gazów cieplarnianych), czynników ryzyka i szans przejścia oraz ryzyka fizycznego. Ponadto spółki powinny również ujawnić, czy wykorzystają **analizę scenariuszową** w celu określenia stopnia odporności swojej organizacji.

ANALIZA SCENARIUSZOWA

Analiza scenariuszowa to wybiegająca w przyszłość analiza, które pozwala firmie określić, w jaki sposób różne rodzaje ryzyka związanego z klimatem i możliwe przyszłe zmiany mogą z upływem czasu wpływać na jej strategię, model biznesowy i wyniki finansowe. Wnioski z takiej analizy można wykorzystać do planowania strategicznego i dopracowania ogólnej strategii, zmniejszając w ten sposób stopień narażenia na ryzyko związane z klimatem. Zaleca się, aby firmy rozważyły szereg różnych scenariuszy, w tym scenariusz 2°C lub niższy, zgodnie z porozumieniem paryskim z 2015 r.

Analiza scenariuszowa może być ilościowa, jakościowa lub stanowić połączenie obu tych metod. Jakościowa analiza scenariuszowa bada trendy w branży (np. zmiany polityki, rozwój technologii itp.). Z kolei ilościowa analiza scenariuszowa opiera się na danych liczbowych i modelach w celu oceny, w jaki sposób różne prawdopodobne scenariusze mogą wpłynąć na aktywa i działalność spółek. Ta ostatnia jest odpowiednia dla ryzyka klimatycznego, które można wyrazić za pomocą liczb, takich jak możliwe zmiany wzorców pogodowych lub skutki związane z transformacją (np. cena emisji dwutlenku węgla).

Zachęcamy firmy do zapoznania się z [materiałami TCFD](#) w celu uzyskania dalszych wskazówek dotyczących analizy scenariuszowej.

2. Określenie, w jaki sposób zidentyfikowany wpływ, ryzyko i szanse oddziałują na strategię firmy i jej model biznesowy.

Gdy firma zidentyfikuje swój wpływ, ryzyko i szanse związane z klimatem, może włączać je do swojej strategii i zarządzania ryzykiem.

Zgodnie z ESRS E1, spółki powinny wyjaśnić odporność swojej

strategii i modelu biznesowego zarówno na ryzyko i szanse fizyczne, jak i ryzyko i szanse przejścia. Ponadto oczekuje się od spółek ujawnienia tego, czy opracowały **plan transformacji** w zakresie łagodzenia zmian klimatu.

PLAN TRANSFORMACJI

Plan transformacji szczegółowo opisuje strategię firmy w zakresie przekształcenia istniejących aktywów, działalności operacyjnej i modeli biznesowych w celu osiągnięcia zerowej emisji netto do 2050 r. Powinien on zawierać określony w czasie wymierny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych (np. cel zerowy netto) oraz możliwe do podjęcia kroki, które firma planuje podjąć w celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Firma powinna również wyjaśnić, w jaki sposób transformacja wpłynie na jej strategię i model biznesowy oraz ujawnić powiązane inwestycje. Spółki, które nie opracowały jeszcze planu transformacji, powinny wyjaśnić, czy i kiedy planują go przygotować.

3. Wskazanie, w jaki sposób związany z klimatem wpływ, ryzyko i szanse są zintegrowane ze strukturą i procesem zarządzania

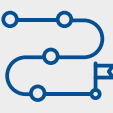

Właściwy proces zarządzania ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, by istotny wpływ, ryzyko i szanse związane z klimatem były przedmiotem odpowiedniej uwagi zarządu i kierownictwa.

Rozważyć należy następujące istotne kwestie:

- Czy rada nadzorcza (lub komitet rady nadzorczej bądź członek rady nadzorczej) jest odpowiedzialna za nadzorowanie kwestii związanych z klimatem?
- Czy zmiany klimatu są regularnie omawiane na posiedzeniach rady?
- Czy rada nadzorcza bierze pod uwagę kwestie związane z klimatem podczas przeglądu/zatwierdzenia strategii, budżetów i ważniejszych planów?
- W jakim stopniu rada nadzorcza spółki posiada solidną wiedzę i zrozumienie na temat zmian klimatu i ich wpływu na spółkę?
- Czy istnieją programy motywacyjne uzależnione od wynagrodzeń, powiązane z wynikami w zakresie wskaźników KPI lub celów związanych z klimatem?
- Jaka jest rola kierownictwa w ocenie i zarządzaniu wpływem, ryzykiem i szansami związanym z klimatem?

4. Wskazanie środków, jakie zostały wdrożone w celu zarządzania wpływem, ryzykiem i szansami związanym z klimatem

Należy poinformować inwestorów (i innych interesariuszy), w jaki sposób zarządza się zidentyfikowanym wpływem, ryzykiem i szansami związanymi z klimatem poprzez odpowiednie polityki, plany działania i cele. **Rysunek 22** przedstawia kilka kluczowych elementów, które należy wziąć pod uwagę

 POLITYKI	<p>Czy spółka przyjęła politykę zarządzania istotnym wpływem, ryzykiem i szansami związanymi ze zmianami klimatycznymi?</p> <p>Jakie aspekty są objęte taką polityką (np. łagodzenie zmian klimatycznych, adaptacja do zmian klimatycznych, efektywność energetyczna, wykorzystanie energii odnawialnej, inne)?</p> <p>Przy ujawnianiu informacji na temat odpowiednich polityk należy stosować minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w ESRS 2 MDR-P.</p>
 DZIAŁANIA	<p>Jakie działania podjęta (i planuje podjąć) spółka w celu zarządzania istotnym wpływem, ryzykiem i szansami związanymi ze zmianami klimatycznymi?</p> <p>Jakie są oczekiwane rezultaty podjętych działań?</p> <p>Jakie kwoty nakładów kapitałowych i wydatków operacyjnych były konieczne do wdrożenia podjętych działań (jak również działań planowanych na przyszłość)?</p> <p>Przy ujawnianiu informacji na temat odpowiednich działań należy stosować minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w ESRS 2 MDR-A.</p>
 CELE	<p>Jakie cele wyznaczyła sobie firma w celu wsparcia wdrożonych polityk i działań?</p> <p>Czy firma ustaliła cel redukcji emisji gazów cieplarnianych?</p> <p>Czy cel ten jest oparty na podstawach naukowych i zgodny z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5°C?</p> <p>Czy firma wyznaczyła inne cele klimatyczne (np. związane z energią odnawialną, efektywnością energetyczną, adaptacją do zmian klimatu itp.)</p> <p>→ Spółki zainteresowane ustalaniem celów w oparciu o podstawy naukowe mogą zapoznać się z inicjatywą Science Based Targets (SBTi) w celu uzyskania dalszych szczegółów.</p> <p>Przy ujawnianiu informacji na temat odpowiednich celów należy stosować minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w ESRS 2 MDR-T.</p>

Rysunek 22 – Polityki, działania i cele związane z klimatem

5. Ujawnienie odpowiednich wskaźników KPI

Redukcja emisji gazów cieplarnianych jest kluczowym elementem działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu.

Aby obliczyć emisje gazów cieplarnianych, firmy powinny stosować standardy rozliczania gazów cieplarnianych określone w korporacyjnym standardzie rachunkowości i sprawozdawczości [Greenhouse Gas Protocol](#). Możliwe jest również zastosowanie metodologii rozliczania emisji gazów cieplarnianych wg normy ISO 14064-1:2018.

W związku z tym emisje gazów cieplarnianych należy podzielić na emisje gazów cieplarnianych z zakresu 1, 2 i 3 w następujący sposób:

- **Emisje z zakresu 1** – bezpośrednie emisje z posiadanych lub kontrolowanych źródeł, w tym: spalanie stacjonarne (paliwa i źródła ogrzewania), spalanie mobilne (pojazdy), emisje ulotne (wynikające z nieszczelności chłodzenia lub klimatyzacji) oraz emisje procesowe z procesów przemysłowych.

- **Emisje z zakresu 2** – pośrednie emisje z zakupionej lub nabytej energii elektrycznej, ciepła lub pary.
- **Emisje z zakresu 3** – inne pośrednie emisje, które występują w łańcuchu wartości zarówno na poprzedzającym, jak i następczym szczeblu działalności. Emisje gazów cieplarnianych z zakresu 3 można dalej podzielić na kategorie zakresu 3. W standardzie GHG Protocol określono 15 kategorii emisji z zakresu 3.²⁷

Oprócz emisji gazów cieplarnianych ESRS E1 zobowiązuje spółki do ujawniania innych wskaźników wymienionych poniżej:

- Zużycie energii i jej źródła
- Usuwanie gazów cieplarnianych i projekty usuwania gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla
- Wewnętrzne ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych
- Antycypowane skutki finansowe wynikające z istotnego ryzyka fizycznego i ryzyka przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem

WARTO WIEDZIEĆ

Podczas gdy wszystkie ujawnienia tematyczne (w tym ujawnienia związane ze zmianami klimatu) podlegają ocenie istotności, większości spółek raczej trudno będzie udowodnić, że ryzyko i wpływ związany ze zmianami klimatu nie jest istotny dla ich działalności, a tym samym całkowicie pominąć wymogi dotyczące ujawnień według ESRS E1. Zmiany klimatu mają szeroko zakrojony, systemowy wpływ na całą gospodarkę, a zdecydowana większość spółek już stoi (lub może stanąć) w obliczu ryzyka związanego z klimatem lub przyczynia się do zmian klimatu poprzez emisje gazów cieplarnianych.

Jeśli jednak spółka stwierdzi, że zmiany klimatu nie są istotne dla jej działalności, musi przedstawić szczegółowe wyjaśnienie wniosków z oceny istotności w odniesieniu do zmian klimatu.

27 <https://ghgprotocol.org/scope-3-calculation-guidance-2>

7 Raportowanie informacji dotyczących ESG krok po kroku

Z tego rozdziału dowiesz się:

- Jakie elementy powinien zawierać raport zrównoważonego rozwoju?
- Jak przeprowadzić analizę podwójnej istotności?
- Jakie są wymogi ESRS w zakresie polityki, planów działania i celów?

Rozdział 7 przedstawia kroki, które spółki mogą zastosować w raportowaniu istotnych kwestii zrównoważonego rozwoju. Proces ten jest w dużej mierze oparty na standardach ESRS, w szczególności na przekrojowych standardach ESRS 1 i ESRS 2.

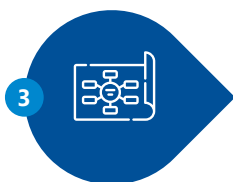
OCENA PODWÓJNEJ ISTOTNOŚCI

- Zidentyfikuj istotny wpływ, ryzyka i szansa związanych z ESG stosując zasadę podwójnej istotności.
- Zidentyfikuj i zminimalizuj negatywny wpływ swojej organizacji na kwestie zrównoważonego rozwoju.
- Włącz w ten proces interesariuszy firmy

ZARZĄDZANIE KWESTIAMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

- Wyjaśnij, w jaki sposób firma zarządza kwestiami zrównoważonego rozwoju.
- Opisz obowiązki zarządu i rady nadzorczej w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju.

STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY

- Przedstaw kontekst swojej działalności biznesowej. Opisz model biznesowego i strategię w powiązaniu z istotnymi kwestiami zrównoważonego rozwoju.

POLITYKI I PLANY DZIAŁANIA

- Opisz wdrożone polityki i działania, a także nakłady finansowe dot. zarządzania istotnym wpływem, ryzykiem i szansami ESG.

CELE I WSKAŹNIKI

- Opisz cele ustanowione w odniesieniu do istotnych kwestii ESG oraz postępy w ich realizacji.
- Ujawnij stosowne wskaźniki efektywności (KPI).

ESRS 1
ESRS 2

ESRS 2
+
ESRS
tematyczne

Poniższe wytyczne można wykorzystać jako punkt wyjścia do przygotowania ujawnień zgodnych z ESRS. Należy jednak zauważyć, że niniejsze Wytyczne nie są dokumentem technicznym i nie powinny być stosowane w miejsce tekstu ESRS. Wszystkie spółki podlegające pod CSRD muszą korzystać z ESRS jako podstawy do przygotowania swoich ujawnień dotyczących zrównoważonego rozwoju.

ESRS 2 określa wymogi dotyczące ujawniania informacji, które mają zastosowanie do wszystkich spółek i są zorganizowane wokół czterech obszarów: zarządzanie, strategia, zarządzanie wpływem, ryzykiem i szansami (IRO); oraz cele i wskaźniki. Niektóre z tych wymogów dotyczących ujawniania informacji powinny być stosowane na poziomie jednostki, podczas gdy inne określają informacje, które należy ujawniać na poziomie

tematycznym (w przypadku kwestii, które zidentyfikowano jako istotne). Celem niniejszego rozdziału jest zwrócenie uwagi spółek na niektóre kluczowe wymogi sprawozdawcze w ramach ESRS 2 i wsparcie przeprowadzenia procesu oceny istotności. W szczególności:

- Krok 1 określa szereg praktycznych wskazówek dotyczących przeprowadzania oceny podwójnej istotności.
- Krok 2 i 3 obejmuje pewne kluczowe elementy, które spółki powinny wziąć pod uwagę ujawniając informacje związane z ładem korporacyjnym i strategią na poziomie jednostki.
- Krok 4 i 5 określa, jakie informacje powinny zostać ujawnione w odniesieniu do zidentyfikowanego istotnego wpływu, ryzyka i szans jeśli chodzi o polityki, działania, cele i wskaźniki.

Więcej szczegółów na temat ESRS 2 i pełna lista wymogów dotyczących ujawniania informacji znajduje się w części 4.1.1.

7.1 Krok 1: Przeprowadzenie oceny podwójnej istotności

Przed dokonaniem jakichkolwiek ujawnień, spółki muszą zidentyfikować swój istotny wpływ, ryzyko i szanse.

Istotność danego tematu jest specyficzna dla spółki, jej kontekstu i interesariuszy. Podejmując decyzję, które kwestie ESG są istotne, spółki mogą rozważyć podjęcie następujących kroków:

- 1) **Przegląd tematów zrównoważonego rozwoju określonych w ESRS.** Ocenę istotności należy rozpocząć od zapoznania się z listą tematów zrównoważonego zawartą w Dodatku A do ESRS 1.
- 2) **Wykorzystanie dostępnych zasobów, aby określić, które kwestie ESG są uważane za istotne w danej branży.** Można również wziąć pod uwagę standardy i narzędzia branżowe, aby określić, które kwestie ESG są uważane za istotne w danej branży. Spółki z tej samej branży prawdopodobnie napotykać podobne rodzaje ryzyka i szanse związane z ESG. Analiza porównawcza z innymi firmami i konkurentami może pomóc w zidentyfikowaniu istotnych kwestii. Narzędzia takie jak SASB Materiality Finder i Materiality Map mogą również pomóc w identyfikacji istotnych finansowo tematów zrównoważonego rozwoju²⁸, które mogą być ważne dla danej organizacji.

- 3) **Ocena zidentyfikowanych kwestii ESG z perspektywy modelu biznesowego i okoliczności specyficznych dla firmy.** Strategia biznesowa, cele i wartości firmy, a także główne rodzaje ryzyka i wpływu w ramach jej łańcucha wartości to ważne czynniki, które należy wziąć pod uwagę, prowadząc analizę istotności.
- 4) **Uwzględnienie potrzeb i oczekiwań interesariuszy.** Proaktywne zaangażowanie interesariuszy może pomóc w lepszym zrozumieniu ich interesów i potrzeb.

Zaleca się pozyskiwanie informacji zwrotnych od różnych grup interesariuszy w ramach procesu oceny istotności, aby upewnić się, że uwzględniona zostanie zarówno stanowisko spółki, jak i jej interesariuszy.

Na koniec należy podkreślić, że ocena istotności jest procesem dynamicznym. Otoczenie biznesowe spółek stale ewoluuje, podobnie jak oczekiwania ich interesariuszy. W związku z tym zaleca się regularny przegląd zidentyfikowanych istotnych kwestii ESG w celu zapewnienia ich dalszej istotności oraz sprawdzenia, czy od czasu ostatniej oceny istotności nie pojawiły się nowe kwestie.

WARTO WIEDZIEĆ

EFRAG będzie okresowo publikować dodatkowe materiały, co ma pomóc firmom w praktycznym wdrożeniu przepisów CSRD i ESRS. Oczekuje się, że wkrótce opublikowane zostaną niewiążące techniczne wytyczne wdrożeniowe dotyczące oceny podwójnej istotności.

28 SASB stosuje istotność finansową jako zasadę przewodnią dla swoich standardów. W związku z tym spółki nadal będą musiały przeprowadzać ocenę istotności wpływu w celu przeprowadzenia oceny podwójnej istotności.

Zaangażowanie w relacje z interesariuszami

Zdolność spółki do generowania wartości w perspektywie długoterminowej w coraz większym stopniu zależy od jej relacji z interesariuszami. W związku z tym niezwykle ważne jest, aby spółka zidentyfikowała swoich głównych interesariuszy i wprowadziła proces umożliwiający dwustronną komunikację i regularne zaangażowanie. Co więcej, spostrzeżenia pozyskane w ramach regularnego dialogu z interesariuszami stanowią ważny wkład w ocenę istotności spółki.

W ESRS interesariuszy zdefiniowano jako strony, które mogą mieć wpływ na decyzje i działania spółki bądź na które wywierają one wpływ. Następnie podzielono ich na dwie grupy:

- **interesariusze, na których firma wywiera wpływ** – osoby lub grupy, które są zainteresowane firmą lub na które jej działania mogą mieć (pozytywny lub negatywny) wpływ oraz
- **użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju** – inwestorzy, instytucje finansowe, partnerzy biznesowi, analitycy itp.

Firmy mogą stosować różne narzędzia do angażowania różnych grup interesariuszy i zbierania ich opinii. Do typowych przykładów należą:

- Organizowanie paneli konsultacyjnych dla interesariuszy
- Zbieranie informacji zwrotnych za pomocą ankiet (np. ankieta satysfakcji pracowników, ankieta satysfakcji klientów)
- Współpraca z dostawcami w ramach procesu zakupowego
- Wywiady z ekspertami
- Zaangażowanie inwestorów i analityków (bezpośredni kontakt, wydarzenia dla inwestorów).

Informacje zebrane w ramach działań angażujących interesariuszy powinny zostać ocenione przez firmę i zakomunikowane zarówno wewnątrz zespołowi kierowniczemu, jak i zewnętrznie w ramach raportowania zrównoważonego rozwoju.

7.2 Krok 2: Opis zasad zarządzania w obszarze zrównoważonego rozwoju

Przypisanie ról i odpowiedzialności za kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem ma zasadnicze znaczenie dla skutecznego wdrażania polityki zrównoważonego rozwoju, planów działania i celów, a także bieżącego zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem. Pomaga również zwiększyć odpowiedzialność i może służyć jako miara zaangażowania kierownictwa w zrównoważony rozwój.

ESRS 2 zawiera szereg wymogów dotyczących ujawniania informacji, co ma umożliwić użytkownikom informacji o zrównoważonym rozwoju zrozumienie, jakie procesy zarządzania firma wdrożyła w celu monitorowania, zarządzania i nadzorowania kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. Zostały one ogólnie podsumowane poniżej.

	CO NALEŻY UJAWNIAĆ
Skład organów zarządzających	<ul style="list-style-type: none"> • Skład i różnorodność organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych, a także ich rola w nadzorowaniu i zarządzaniu istotnym wpływem, ryzykiem i szansami związanymi z zrównoważonym rozwojem.
Role i obowiązki	<ul style="list-style-type: none"> • Który organ administracyjny, zarządzający i nadzorczy (np. rada nadzorcza, komitet rady nadzorczej lub podobny organ) lub osoba (osoby) w ramach organu są odpowiedzialne za nadzór nad istotnym wpływem, ryzykiem i szansami związanymi z zrównoważonym rozwojem. • W jaki sposób obowiązki każdego organu lub osoby są odzwierciedlone w zakresie kompetencji organów spółki, regulaminie organów i innych powiązanych politykach.
Umiejętności i wiedza	<ul style="list-style-type: none"> • Czy organy administracyjne, zarządzające i nadzorcze posiadają odpowiednią wiedzę i kompetencje w zakresie zrównoważonego rozwoju lub czy w inny sposób mają dostęp do takiej wiedzy i kompetencji.
Przepływy informacji	<ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób organy administracyjne, zarządzające i nadzorcze są informowane o kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem i jak odnoszono się do tych kwestii w okresie sprawozdawczym.
System wynagrodzeń	<ul style="list-style-type: none"> • Czy wynagrodzenie członków organów administracyjnych, zarządzających i nadzorczych jest powiązane z wynikami związanymi z kwestiami zrównoważonego rozwoju.

7.3 Krok 3: Opis strategii i modelu biznesowego

Aby nadać kontekst ujawnianym przez siebie informacjom na temat zrównoważonego rozwoju, spółki powinny pokrótce opisać następujące elementy:

- Model biznesowy i łańcuch wartości
- Sektor(y) działalności (w tym podział całkowitych przychodów z tych sektorów)
- Kluczowe oferowane produkty i usługi
- Rynki działalności

- Kluczowe czynniki tworzenia wartości

Spółki powinny dodatkowo wyjaśnić, w jaki sposób istotny wpływ, ryzyko i szanse związane ze zrównoważonym rozwojem oddziałują na ich strategię i model biznesowy.

Ujawniając, w jaki sposób kwestie zrównoważonego rozwoju są zintegrowane ze strategią, modelem biznesowym i planowaniem finansowym, firmy mogą pokazać, jakie są priorytety w organizacji i w jakim kierunku ona zmierza.

7.4 Krok 4: Opis wdrożonych polityk i planów działania

Polityki i plany działania umożliwiają spółkom wykazanie ich zaangażowania w zarządzanie istotnymi obszarami zrównoważonego rozwoju, a także środkami wprowadzonymi w celu przełożenia tego zobowiązania na praktykę.

ESRS 2 zawiera minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do polityk (MDR-P) i działań (MDR-A). Takie wymogi dotyczące ujawniania informacji powinny być stosowane łącznie z odpowiednimi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji zawartymi w standardach tematycznych i sektorowych.

Ujawnianie informacji na temat odpowiednich polityk zrównoważonego rozwoju

Zgodnie z postanowieniami ESRS, spółki powinny opisać, czy przyjęły politykę mającą na celu zapobieganie, łagodzenie i naprawę rzeczywistego i potencjalnego wpływu, przeciwdziałanie ryzyku i wykorzystywanie szans.

Polityka to dokument formalizujący zobowiązanie spółki do zarządzania określonym obszarem zrównoważonego rozwoju. Może to być samodzielna polityka skoncentrowana na jednym konkretnym temacie (np. polityka dotycząca zmian klimatu) lub zintegrowana polityka, która dotyczy więcej niż jednego obszaru zrównoważonego rozwoju (np. polityka środowiskowa).

Polityka powinna zostać zatwierdzona przez przedstawiciela kierownictwa wyższego szczebla i opatrzona datą. Zaleca się dokonywanie okresowych przeglądów i aktualizacji polityki w celu zapewnienia jej ciągłej przydatności i zgodności ze strategią spółki i zmieniającym się kontekstem zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z ESRS 2 ujawnienia dotyczące polityk spółki powinny zawierać następujące elementy:

1) Opis przedmiotu polityki i jej kluczowych celów

Polityka powinna jasno określać, jaki istotny wpływ, ryzyko lub szanse obejmuje, w tym ogólne cele i proces monitorowania wyników.

2) Opis zakresu polityki

Ważne jest, aby określić zakres polityki w odniesieniu do działalności spółki, poprzedzających i/lub następujących etapów łańcucha wartości, obszarów geograficznych oraz w stosownych przypadkach grup interesariuszy, których dotyczy. Polityka powinna również wskazywać, czy są

obszary, które zostały wyłączone.

3) Odpowiedzialność

Polityka powinna określać osobę najwyższego szczebla odpowiedzialną i rozliczaną za jej wdrożenie.

4) Odniesienie do odpowiednich standardów i inicjatyw

W stosownych przypadkach polityka powinna zawierać odniesienie do odpowiednich standardów lub inicjatyw stron trzecich, których spółka zobowiązuje się przestrzegać poprzez jej wdrożenie.

5) Uwzględnienie interesariuszy

W stosownych przypadkach polityka powinna opisywać, czy przy jej opracowaniu wzięto pod uwagę interesy interesariuszy oraz w jaki sposób polityka jest udostępniana potencjalnie zainteresowanym interesariuszom lub interesariuszom, którzy muszą ją wdrożyć.

Ujawnianie planów działania

Podobnie jak w przypadku ujawniania informacji na temat przyjętej polityki, ESRS zobowiązują spółki do opisanie działań podjętych w celu zapobiegania, łagodzenia i zaradzenia faktycznemu i potencjalnemu wpływowi oraz w celu uwzględnienia ryzyka i szans, a także w stosownych przypadkach osiągnięcia celów i założeń powiązanych polityki.

Ujawnienia dotyczące działań spółki powinny obejmować następujące elementy:

- **wykaz kluczowych działań** podjętych w roku sprawozdawczym (jak również planowanych na przyszłość), ich oczekiwane wyniki oraz w stosownych przypadkach sposób, w jaki ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów i założeń polityki,

- **zakres** kluczowych działań (tj. pod względem działań, poprzedzających i/lub następujących etapów łańcucha wartości, obszarów geograficznych oraz w stosownych przypadkach grup interesariuszy, których dotyczą),
- **horyzonty czasowe**, w których firma planuje zrealizować każde kluczowe działanie,
- w stosownych przypadkach kluczowe działania (wraz z wynikami) podjęte w celu wyeliminowania i naprawienia rzeczywistego istotnego negatywnego wpływu,
- w stosownych przypadkach ilościowe i jakościowe informacje dotyczące postępów w realizacji działań lub planów działań ujawnionych w poprzednich okresach.

Jeśli wdrożenie planu działania wymaga znacznych wydatków operacyjnych (OpEx) i/lub nakładów kapitałowych (CapEx), spółki powinny określić, co następuje:

- **rodzaj** obecnych i przyszłych zasobów finansowych (i innych) przydzielonych do planu działania,
- **wartość bieżących zasobów finansowych** i sposób, w jaki odnoszą się one do najistotniejszych kwot przedstawionych w sprawozdaniach finansowych;
- **wartość przyszłych zasobów finansowych**.

WARTO WIEDZIEĆ

Odniesienie do polityki obejmującej kilka istotnych obszarów zrównoważonego rozwoju

Niektóre obszary zrównoważonego rozwoju są ze sobą powiązane, a zatem mogą być objęte tą samą polityką lub działaniami. W takim przypadku spółka może ujawnić wymagane informacje w swoim raportowaniu zgodnie z jednym tematycznym ESRS i odnieść się do niego w swoim raportowaniu zgodnie z innym tematycznym ESRS.

Brak polityk dotyczących istotnych tematów zrównoważonego rozwoju

Jeśli spółka nie może ujawnić wymaganych informacji, ponieważ nie przyjęła jeszcze odpowiedniej polityki lub planów działania, powinna to ujawnić. Ponadto może określić ramy czasowe, w których zamierza je wdrożyć.

7.4 Krok 5: Ujawnienie istotnych wskaźników i celów

Ustalenie kluczowych wskaźników wyników (KPI) i celów pozwala spółce śledzić skuteczność swoich działań i mierzyć postępy w czasie.

ESRS 2 zawiera minimalne wymagania dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do wskaźników (MDR-M) i celów (MDR-T). Takie wymagania dotyczące ujawniania informacji powinny być stosowane łącznie z odpowiednimi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji w standardach tematycznych i sektorowych.

Ujawnienia informacji dotyczących wskaźników

Zgodnie z ESRS, spółki powinny ujawniać wszystkie wskaźniki stosowane do oceny wyników w odniesieniu do istotnych obszarów zrównoważonego rozwoju. Obejmują one wskaźniki zdefiniowane w ESRS, a także wskaźniki zidentyfikowane na podstawie specyfiki podmiotu, niezależnie od tego, czy pochodzą one z innych źródeł, czy zostały opracowane przez samą spółkę.

Ujawnienia dotyczące wskaźników spółki powinny obejmować następujące elementy:

- **metodologie** (w tym ich ograniczenia) i istotne założenia wykorzystane do obliczenia wskaźników,
- informacje, czy pomiar wskaźników jest **walidowany przez podmiot zewnętrzny** inny niż dostawca usług atestacyjnych (a jeśli tak, to przez jaki podmiot),
- jasny **opis** wskaźników;

- jeśli wskaźnik jest określony w kategoriach pieniężnych, spółka powinna stosować tę samą walutę, co waluta jej sprawozdań finansowych.

Ujawnienia informacji dotyczących celów

Zgodnie z ESRS, spółki powinny określić, czy przyjęły mierzalne, określone w czasie cele zorientowane na wyniki w odniesieniu do istotnych aspektów zrównoważonego rozwoju. Użytkownik informacji o zrównoważonym rozwoju powinien rozumieć, czy spółka śledzi skuteczność swoich działań i mierzy postępy w osiągnięciu celów swojej polityki.

W przypadku każdego celu, ujawnienie powinno zawierać następujące informacje:

- opis związku celu z celami polityki,

- określony **poziom docelowy**, który ma zostać osiągnięty, w tym w stosownych przypadkach, czy cel jest bezwzględny czy względny i w jakich jednostkach jest mierzony,
- **zakres celu**, w tym w stosownych przypadkach działalność przedsiębiorstwa i/lub poprzedzające i/lub następcze etapy jego łańcucha wartości oraz granice geograficzne,
- wartość **bazowa** i rok bazowy, w stosunku do którego mierzony jest postęp,
- **okres, do którego odnosi się cel** oraz w stosownych przypadkach ewentualne kamienie milowe lub cele pośrednie,
- **metodologie** i istotne założenia wykorzystane do określenia celów,
- czy cele związane z kwestiami środowiskowymi opierają się na rozstrzygających dowodach naukowych (tzw. **cele oparte na podstawach naukowych**),
- czy i w jaki sposób **interesariusze** zostali zaangażowani w proces ustalania celów,
- **wszelkie zmiany** w celach i odpowiadających im metrykach lub metodach pomiaru, istotnych założeniach, ograniczeniach, źródłach i procesach gromadzenia danych przyjętych w określonym horyzoncie czasowym
- **wyniki** w odniesieniu do ujawnionych celów, w tym informacje o tym, w jaki sposób cel jest monitorowany i poddawany przeglądowi oraz o zastosowanych wskaźnikach, czy postęp jest zgodny z początkowo planowanym, a także analiza trendów lub znaczących zmian w wynikach przedsiębiorstwa w kierunku osiągnięcia celu.

WARTO WIEDZIEĆ

Brak celów w zakresie istotnych tematów zrównoważonego rozwoju

Jeśli spółka nie może ujawnić wymaganych informacji, ponieważ nie ustaliła mierzalnych celów zorientowanych na wyniki w odniesieniu do istotnego wpływu, ryzyka i szans związanych ze zrównoważonym rozwojem, powinna to ujawnić i podać powody, dla których nie przyjęła takich celów. Ponadto spółka powinna ujawnić, czy mimo to śledzi skuteczność swojej polityki i działań w zakresie istotnych aspektów zrównoważonego rozwoju, a jeśli tak, powinna podać szczegóły dotyczące procesu, który stosuje w tym celu, co planuje osiągnąć, a także wskaźniki jakościowe i ilościowe, które są stosowane do oceny postępów.

Ponadto spółka może ujawnić, czy planuje wyznaczyć te cele w przyszłości (wskazując przewidywane ramy czasowe ich przyjęcia) lub powód, dla którego nie planuje ich wyznaczenia.

8 Zalecane wskaźniki ESG

Rozdział 8 zawiera listę rekomendowanych wskaźników, które spółki mogą wykorzystać do rozpoczęcia komunikacji w kwestiach ESG. Wskaźniki zostały podzielone na cztery kategorie: Informacje ogólne, wskaźniki środowiskowe, wskaźniki społeczne oraz wskaźniki dotyczące ładu korporacyjnego. Każda kategoria zawiera rekomendowane wskaźniki (zarówno jakościowe, jak i ilościowe), które zostały oznaczone jako podstawowe (P) – istotne dla wszystkich spółek – lub dodatkowe (D) – które nie muszą być uznane za istotne przez niektóre spółki.

Rekomendowane wskaźniki zostały przygotowane w oparciu o stosowne regulacje, takie jak CSRD i ESRS, a także DPNS2021. Ponadto, aby zaspokoić rosnące potrzeby inwestorów w zakresie danych, zostały one również dostosowane

do wymaganych zgodnie z SFDR obowiązkowych wskaźników PAI dla inwestycji w spółki (patrz mapowanie w Załączniku C). Pod każdą sekcją zamieszczono dodatkowe informacje i materiały, które mogą być pomocne dla firm.

Należy podkreślić, że Wytyczne nie zawierają wyczerpującej listy wskaźników i tematów. Ich celem jest raczej przekazanie mniej zaawansowanym spółkom podstawowego zbioru starannie dobranych wskaźników, które pomogą im przygotować się do nadchodzących wymogów wynikających z CSRD i ESRS oraz lepiej reagować na potrzeby inwestorów w zakresie danych ESG. Spółki podlegające pod CSRD powinny korzystać z ESRS w celu przygotowania swoich ujawnień na istotne tematy związane ze zrównoważonym rozwojem.

Wskaźnik	Typ	Dostosowanie do przepisów UE		Dostosowanie do innych ram raportowania	
		ESRS	SFDR (PAI)	GRI	DPNS
Informacje ogólne					
I-P1 Model biznesowy	Opis	✓	✓	✓	
I-P2 Integracja kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju	Opis	✓	–	✓	✓
I-P3 Zarządzanie kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju	Opis	✓	–	✓	
I-P4 Istotny wpływ, ryzyko i szanse	Opis	✓	–	✓	
I-P5 Zaangażowanie interesariuszy	Opis	✓	–	✓	
Wskaźniki środowiskowe					
Zmiana klimatu					
E-P1 Zarządzanie kwestiami dot. zmiany klimatu	Opis	✓	–	✓	✓
E-P2 Emisje gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂	✓	✓	✓	
E-P3 Intensywność emisji gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂ / przychód	✓	✓	✓	
E-P4 Zużycie energii i jej źródła	MWh	✓	✓	✓	
Inne kwestie dotyczące środowiska					
E-P5 Polityka środowiskowa	Polityka	✓	–	✓	
E-D1 Zużycie wody	m ³	✓	–	✓	
E-D2 Zarządzanie zasobami wodnymi	Opis	✓	–	✓	
E-D3 Wpływ na bioróżnorodność	Opis	✓	✓	✓	
E-D5 Zarządzanie odpadami	Opis, #	✓		✓	

Wskaźnik	Typ	Dostosowanie do przepisów UE		Dostosowanie do innych ram raportowania	
		ESRS	SFDR (PAI)	GRI	DPNS
Wskaźniki społeczne					
Zatrudnienie					
S-P1 Polityka różnorodności	Polityka	✓	-	✓	
S-P2 Polityka zatrudnienia	Polityka		-		
S-P3 Polityka work-life balance	Polityka		-		
S-P4 Polityka reintegracji	Polityka		-		
S-P5 Wskaźnik równości wynagrodzeń	#	✓	✓	✓	✓
S-P6 Rotacja zatrudnienia	%	✓	-	✓	
S-P7 Wolność zrzeszania się i negocjacji zbiorowych	%	✓	-	✓	
S-D1 Bezpieczeństwo i higiena pracy	Opis, #	✓	-	✓	
Prawa człowieka					
S-P8 Polityka praw człowieka	Polityka	✓	✓	✓	
S-P9 Procedury należytej staranności dot. praw człowieka	Opis	✓	✓	✓	
Wskaźniki dotyczące ładu korporacyjnego					
Ład korporacyjny					
G-P1 Struktura organów zarządczych firmy	Opis	✓	-	✓	
G-P2 Niezależni członkowie organów	%	✓	-	✓	
G-P3 Różnorodność w składzie organów	%	✓	✓	✓	✓
Etyka biznesu					
G-P4 Kodeks etyczny	Polityka	✓	✓	✓	
G-P5 Polityka antykorupcyjna	Polityka	✓	✓	✓	
G-P6 Mechanizm zgłaszania naruszeń	Opis	✓	✓	✓	
Bezpieczeństwo i ochrona danych					
G-D1 Polityka ochrony danych	Polityka		-	✓	

8.1 Informacje ogólne

Ogólne wskaźniki informacji określają kontekst niezbędny do zrozumienia działalności biznesowej firmy i modelu tworzenia wartości, jej istotnego wpływu, ryzyka i szans w zakresie ESG oraz sposobu zarządzania nimi.

Zalecane ujawnienia

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
I-P1	Model biznesowy	Opis	•	częściowo	•	
I-P2	Integracja kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju	Opis	•	–	•	
I-P3	Zarządzanie kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju	Opis	•	–	•	
I-P4	Istotny wpływ, ryzyko i szanse	Opis	•	–	•	
I-P5	Zaangażowanie interesariuszy	Opis	•	–	•	

I P1 INFORMACJE OGÓLNE MODEL BIZNESOWY

Co należy ujawniać:

- Krótki opis modelu biznesowego firmy i łańcucha wartości.
- Czy firma działa w następujących sektorach: paliwa kopalne (węgiel, ropa i gaz), kontrowersyjna broń oraz powiązane przychody.

Firmy mogą rozważyć uwzględnienie następujących cech w opisie swojego modelu biznesowego: działalność gospodarcza; oferowane produkty i usługi; rynki działania, wielkość firmy (pod względem zatrudnienia, lokalizacji biznesowych, przychodów itp.).

I P2 INFORMACJE OGÓLNE INTEGRACJA KWESTII DOTYCZĄCYCH ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Co należy ujawniać:

- Czy i w jaki sposób kwestie zrównoważonego rozwoju są zintegrowane ze strategią i modelem biznesowym spółki.
- Odporność strategii spółki i modelu(ów) biznesowego(ych) na istotne ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem.
- Polityki i działania przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami zrównoważonego rozwoju.
- Cele związane z zarządzaniem kwestiami zrównoważonego rozwoju.

I

P3

INFORMACJE OGÓLNE**ZARZĄDZANIE KWESTIAMI DOTYCZĄCYMI ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU****Co należy ujawniać:**

- Role i obowiązki organów zarządzających w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju (np. w odniesieniu do zarządzania ryzykiem, ustalania celów, ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju).
- Czy organy zarządzające są informowane o kwestiach zrównoważonego rozwoju i w jaki sposób są one rozpatrywane przez organy administracyjne i/lub zarządzające.
- Czy kwestie dot. zrównoważonego rozwoju są częścią systemu wynagrodzeń członków organów zarządzających.

I

P4

INFORMACJE OGÓLNE**ISTOTNY WPŁYW, RYZYKO I SZANSE****Co należy ujawniać:**

- Procesy wykorzystywane do identyfikacji istotnego wpływu, ryzyka i szans.
- Proces należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Wynik oceny istotności (zidentyfikowane istotny wpływ, ryzyko i szanse).
- Sposób, w jaki istotny wpływ, ryzyko i szanse oddziałują na strategię i model biznesowy firmy.

I

P5

INFORMACJE OGÓLNE**ZAANGAŻOWANIE INTERESARIUSZY****Co należy ujawniać:**

- Opis głównych interesariuszy spółki oraz sposobu, w jaki spółka z nimi się komunikuje.
- W jaki sposób interesy i poglądy interesariuszy są uwzględniane w strategii i modelu biznesowym przedsiębiorstwa.

8.2 Wskaźniki środowiskowe

Wskaźniki środowiskowe dotyczą wpływu firmy na środowisko naturalne oraz potencjalnych wyzwań, jakie kwestie środowiskowe mogą stawić przed biznesem.

Zmiana klimatu

Zmiana klimatu to jedno z największych wyzwań naszych czasów, stwarzające zarówno znaczące ryzyko, jak i szanse tak dla firm, jak i inwestorów. Konieczność podjęcia zdecydowanych kroków w walce ze zmianą klimatu wymusza nowe zmiany regulacyjne, przyczyniając się tym samym do coraz większego zapotrzebowania rynku na informacje i wskaźniki pozwalające ocenić, jak firmy zarządzają kwestiami związanymi z klimatem.

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy chcą wiedzieć, czy spółki:

- Mogą być narażone na ryzyko zaostrzenia przepisów dotyczących handlu uprawnieniami do emisji CO₂ i ich cen, na przykład w wyniku kar ustawowych lub utraty wartości aktywów (ang. stranded assets)
- Uwzględniają fizyczne ryzyko klimatyczne w ramach procesów mających na celu zapewnienie ciągłości działania i zwiększenia odporności firmy na ryzyko zewnętrzne
- Są przygotowane do transformacji na zrównoważony model biznesowy poprzez dostosowanie wdrażanych polityk, strategii i planów inwestycyjnych do wymogów gospodarki niskoemisyjnej i celów porozumienia paryskiego
- Wykorzystują szanse związane ze zmianą klimatu, takie jak inwestycje w innowacyjne technologie czy rozwój nowych produktów i usług

Zalecane ujawnienia

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
E-P1	Zarządzanie kwestiami dot. zmiany klimatu	Opis	•	-	•	TCFD
E-P2	Emisje gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂	•	•	•	TCFD
E-P3	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂ / przychód	•	•	•	TCFD
E-P4	Zużycie energii i jej źródła	MWh	•	•	•	TCFD

E **P1** **ZMIANA KLIMATU** ZARZĄDZANIE KWESTIAMI DOT. ZMIANY KLIMATU

W przygotowywaniu ujawnień związanych z klimatem, spółki powinny skorzystać z materiałów takich jak: zalecenia TCFD, standard ESRS E1 Zmiana klimatu i/lub MSSF S2 – Ujawnianie informacji związanych z klimatem, które zawierają szczegółowe objaśnienia w odniesieniu do takich aspektów jak zarządzanie, strategia, zarządzanie ryzykiem oraz cele i wskaźniki.

E P2 ZMIANA KLIMATU EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Definicja:

Emisje gazów cieplarnianych oznaczają łączną sumę emisji bezpośrednich i pośrednich gazów cieplarnianych. Można je podzielić na emisje zakresu 1, zakresu 2 i zakresu 3.

Co należy ujawniać?

- Metody i założenia zastosowane przy obliczeniu emisji.
- Emisje zakresu 1, 2 oraz 3 (jeśli istotne) za ostatnie 3 lata, aby umożliwić ocenę trendu w czasie.
- Stosowne wyjaśnienie, jeśli nastąpiła znaczna zmiana wartości emisji (zarówno w przypadku wzrostu jak i spadku).

Zaleca się, aby firmy używały międzynarodowych standardów kalkulacji i ujawniania emisji gazów cieplarnianych, takich jak GHG Protocol lub norma ISO 14064-1:2018.

E P2 ZMIANA KLIMATU INTENSYWNOŚĆ EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

Definicja:

Intensywność emisji gazów cieplarnianych to ilość emisji gazów cieplarnianych na jednostkę aktywności gospodarczej.

Co należy ujawniać?

- Metody i założenia zastosowane przy obliczeniach.
- Współczynnik intensywności emisji gazów cieplarnianych w stosunku do przychodów.

E P3 ZMIANA KLIMATU ZUŻYCIE ENERGII I JEJ ŹRÓDŁA

Definicja:

Zużycie energii to całkowita ilość energii zużytej w organizacji. Obejmuje ono zarówno energię zakupioną od dostawców, jak i wygenerowaną wewnętrznie.

Co należy ujawniać?

- Metody i założenia zastosowane przy obliczeniu zużycia energii.
- Całkowite zużycie energii w organizacji (w MWh).
- Procent (%) zużytej energii w podziale na rodzaj energii (tj. odnawialne i nieodnawialne źródła, energii).

Additional considerations and resources

- Dostosuj ujawniane informacje do rekomendacji TCFD (jeśli to możliwe),
- Poinformuj swoich interesariuszy, jeśli odpowiedziałeś na kwestionariusz CDP

Zobacz również:

- [TCFD Knowledge Hub](#) – gdzie znajdziesz wskazówki dotyczące wdrażania rekomendacji TCFD,
- Materiały dotyczące wyznaczania celów opartych na wiedzy naukowej, [Science Based Target initiative \(SBTi\)](#)
- Materiały [CDP](#),
- Metodologię i materiały opracowane przez [Transition Pathway Initiative](#)

Inne kwestie dotyczące środowiska

Inne informacje dotyczące środowiska mogą odnosić się do takich tematów, jak wykorzystanie zasobów naturalnych, wpływ na bioróżnorodność, a także odpady i zanieczyszczenia. Ponieważ ekspozycja na ryzyko związane z różnymi kwestiami środowiskowymi może różnić się w zależności od spółki, jej profilu działalności i sektora, niektóre wskaźniki poniżej mogą nie mieć zastosowania do wszystkich emitentów.

Zalecane ujawnienia

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
E-P6	Polityka środowiskowa	Polityka	•	-	•	
Wskaźniki dodatkowe						
E-D1	Zużycie wody	m ³	•	-	•	
E-D2	Zarządzanie zasobami wodnymi	Opis	•	-	•	
E-D3	Wpływ na bioróżnorodność	Opis	•	•	•	
E-D4	Zarządzanie odpadami	Opis, #	•	•	•	

E P6 INNE KWESTIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Definicja:

Polityka środowiskowa to formalny dokument określający zobowiązania firmy i jej podejście do zarządzania aspektami środowiskowymi.

Co należy ujawniać:

- Czy spółka przyjęła politykę środowiskową.

Zaleca się, aby polityka obejmowała następujące obszary:

- Zgodność z odpowiednimi przepisami i regulacjami dotyczącymi ochrony środowiska
- Zobowiązanie do ochrony środowiska
- Zobowiązanie do zarządzania i łagodzenia niekorzystnego wpływu na środowisko
- Wdrożenie systemu zarządzania kwestiami środowiskowymi
- Monitorowanie wyników
- Raportowanie kwestii środowiskowych
- Oczekiwania firmy wobec dostawców i partnerów biznesowych w zakresie zarządzania kwestiami środowiskowymi.

E D1 INNE KWESTIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA ZUŻYCIE WODY

Definicja:

Zużycie wody oznacza całkowitą ilość (w m³) wody zużytej w przedsiębiorstwie.

Co należy ujawniać?

- Całkowitą ilość wody zużytej w przedsiębiorstwie (w m³).
- Procent wody poddanej recyklingowi i ponownie wykorzystanej w stosunku do całkowitego poboru wody.

E

D2

INNE KWESTIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI WODNYMI

Definicja:

Zarządzanie zasobami wodnymi oznacza proces, jaki firma wdrożyła, aby zoptymalizować zużycie wody i tym samym zminimalizować swój wpływ na środowisko naturalne. Obejmuje on działania mające na celu zmniejszenie zużycia wody, zwiększenie jej obiegu (poprzez ponowne jej wykorzystanie i recykling) oraz ochronę zasobów wodnych.

Co należy ujawniać?

- Czy firma przyjęła i wdrożyła program zarządzania zasobami wodnymi i jakie działania się na niego składają.
- Firmy prowadzące działalność na obszarach dotkniętych deficytem wody powinny również ujawnić, w jaki sposób identyfikują i ograniczają ryzyko z tym związane.

E

D3

INNE KWESTIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

WPŁYW NA BIORÓŻNORODNOŚĆ

Definicja:

Bioróżnorodność zgodnie z konwencją Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej została zdefiniowana jako „termin określający różnorodności form życia na Ziemi w ich naturalnym kształcie i formie.” Obejmuje on różnorodność gatunkową, genetyczną i ekosystemową.

Utrata bioróżnorodności stanowi bardzo poważny problem. Spowodowana jest ona zniszczeniem siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na skutek działalności ludzkiej, takiej jak nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych i zmiany w użytkowaniu gruntów (np. wylesianie, urbanizacja, intensywne monokultura) oraz zanieczyszczeń i zmiany klimatu.

Co należy ujawniać?

- Czy działalność firmy negatywnie oddziałuje na bioróżnorodność (bezpośrednio lub pośrednio przez łańcuch dostaw) i jakie są główne tego przyczyny.
- Czy firma wdrożyła politykę mającą na celu ochronę i przywracanie bioróżnorodności oraz przeciwdziałanie wylesianiu, a także czy obejmuje ona również dostawców.
- Jakie działania zostały wdrożone, aby monitorować i minimalizować wpływ firmy na bioróżnorodność, i czy ma to zastosowanie do łańcucha dostaw.

E

D4

INNE KWESTIE DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

ZARZĄDZANIE ODPADAMI

Definicja:

Zarządzanie odpadami oznacza szereg działań mających na celu monitorowanie, zarządzanie i zmniejszanie odpadów (w tym ponowne ich użycie lub recykling) wytwarzanych w przedsiębiorstwie.

Co należy ujawniać?

- Ilość wyprodukowanych odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych odpadów (w tonach).
- Odsetek odpadów (%) w podziale na sposób utylizacji (np. poddane recyklingowi, składowaniu).
- Opis podjętych działań w zakresie zarządzania odpadami i przestrzegania stosownych regulacji.

Dodatkowe uwagi i materiały

- Poinformuj swoich interesariuszy, jeśli odpowiedziałeś na kwestionariusz CDP Water (dot. wody) i/lub CDP Forest (dot. lasów)

Dodatkowo:

- Inicjatywa ONZ [CEO Water Mandate](#)
- Narzędzie [Aqueduct Water Risk Atlas](#) Światowego Instytutu Zasobów (ang. World Resources Institute) pozwalające zrozumieć, jak kształtują się ryzyka związane z zasobami wodnymi na świecie
- [Taskforce for Nature-related Financial Disclosures](#) (TNFD) – wytyczne dotyczące raportowania ryzyka i szans związanych ze środowiskiem naturalnym (w tym ryzyka związanego z utratą różnorodności biologicznej i degradacją ekosystemów).

8.3 Wskaźniki społeczne

Społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju dotyczy wpływu organizacji na otoczenie społeczne, w którym prowadzi ona swoją działalność.

Zatrudnienie

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy są zainteresowani spółkami, które:

- Dostrzegają wartość swoich pracowników i zapewniają im dobre warunki pracy.
- Przestrzegają międzynarodowych standardów pracy
- Mają stabilną strukturę zatrudnienia
- Nie naruszają swobody pracowników do zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych

Zalecane ujawnienia

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
S-P1	Polityka różnorodności	Polityka	•	-	•	
S-P2	Polityka zatrudnienia	Polityka	o	-	o	
S-P3	Polityka work-life balance	Polityka	o	-	o	
S-P4	Polityka reintegracji	Polityka	o	-	o	
S-P5	Wskaźnik równości wynagrodzeń	Odsetek (%)	•	•	•	
S-P6	Rotacja zatrudnienia	Odsetek (%)	•	-	•	
S-P7	Wolność zrzeszania się i negocjacji zbiorowych	Odsetek (%)	•	-	•	
Wskaźniki dodatkowe						
S-D1	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Opis, #	•	-	•	

S P1 ZATRUDNIENIE POLITYKA RÓŻNORODNOŚCI

Definicja:

Polityka różnorodności to formalny dokument określający zobowiązanie firmy do zapobiegania dyskryminacji w miejscu pracy i zapewnienia równych szans.

Co należy ujawniać:

- Czy spółka przyjęła politykę różnorodności.

Zaleca się, aby polityka obejmowała następujące obszary:

- Zobowiązanie do wyeliminowania dyskryminacji, w tym rodzaje dyskryminacji, które firma jest zobowiązana wyeliminować.
- Zobowiązanie do promowania równych szans.
- Odniesienie do obowiązujących dokumentów międzynarodowych, takich jak podstawowe konwencje MOP.

S P2 ZATRUDNIENIE POLITYKA ZATRUDNIENIA

Definicja:

Polityka zatrudnienia to formalny dokument przedstawiający zaangażowanie spółki w zapewnienie pracownikom stabilności zatrudnienia.

Co należy ujawniać:

- Czy spółka posiada politykę zatrudnienia.

Zaleca się, aby polityka obejmowała następujące obszary:

- Zaangażowanie w eliminację niestabilnych form zatrudnienia, włączając umowy na czas określony.
- Zaangażowanie w upowszechnienie stabilności zatrudnienia w obszarach niepowiązanych z formą umowy.
- Uwzględnienie pracowników bez względu na płeć, wiek, długość zatrudnienia czy stanowisko.

S P3 ZATRUDNIENIE POLITYKA WORK-LIFE BALANCE

Definicja:

Polityka work-life balance to formalny dokument przedstawiający zaangażowanie spółki w zapewnienie zatrudnienia umożliwiającego lepszą równowagę między pracą a życiem prywatnym pracowników.

Co należy ujawniać:

- Czy spółka posiada politykę work-life balance.

Zaleca się, aby polityka obejmowała następujące obszary:

- Zaangażowanie w oferowanie pracy w elastycznych formach, wliczając czas pracy i pracę na odległość.
- Zaangażowanie w oferowanie pracy na część etatu dla aktualnych i nowych pracowników.
- Zaangażowanie w promocję równego traktowania pracowników korzystających z elastycznych form pracy lub pracujących na część etatu z pozostałymi pracownikami.

S P4 ZATRUDNIENIE POLITYKA REINTEGRACJI

Definicja:

Polityka reintegracji to formalny dokument przedstawiający zaangażowanie spółki w zapewnienie łatwej adaptacji pracownika wracającego do pracy po urlopie związanym z urodzeniem dziecka.

Co należy ujawniać:

- Czy spółka posiada politykę reintegracji.

Zaleca się, aby polityka obejmowała następujące obszary:

- Zaangażowanie w utrzymanie relacji z pracownikiem w trakcie trwania urlopu.
- Zaangażowanie w ponowne wprowadzenie pracownika na stanowisko pracy po zakończeniu urlopu.
- Zaangażowanie w zmniejszenie rotacji pracowników wracających po pracy po urlopie.

S P5 ZATRUDNIENIE WSKAŹNIK RÓWNOŚCI WYNAGRODZEŃ

Definicja:

Poniższa definicja jest zgodna z definicją wskaźnika równości wynagrodzeń przedstawioną w DPSN2021.

Wskaźnik równości wynagrodzeń oznacza różnicę pomiędzy średnim wynagrodzeniem (z uwzględnieniem premii, nagród i innych dodatków) mężczyzn i kobiet w firmie w danym okresie sprawozdawczym.

Co należy ujawniać?

- Wskaźnik równości wynagrodzeń.

Aby obliczyć wskaźnik równości wynagrodzeń należy:

- Podzielić sumę rocznych wynagrodzeń mężczyzn zatrudnionych na pełny etat przez liczbę mężczyzn zatrudnionych na pełnych etatach (A)
- Podzielić sumę rocznych wynagrodzeń kobiet zatrudnionych na pełny etat przez liczbę kobiet zatrudnionych na pełnych etatach (B)
- Wyliczyć wartość wskaźnika według następującego wzoru: $(A - B) / B \times 100$

Otrzymana wartość wskazuje, o ile więcej (lub mniej) mężczyźni zarabiają średnio względem kobiet w danej firmie i tym samym, o ile średnie wynagrodzenie kobiet powinno zostać podniesione, aby równać się średniemu wynagrodzeniu mężczyzn.

S P6 ZATRUDNIENIE ROTACJA ZATRUDNIENIA

Definicja

Wskaźnik rotacji zatrudnienia mierzy ilość odejść pracowników²⁹ z miejsca pracy w okresie sprawozdawczym. Wysoki stopień rotacji zatrudnienia może sygnalizować niezadowolenie pracowników ze środowiska pracy, wysokości wynagrodzenia i/lub warunków BHP.

Wskaźnik rotacji zatrudnienia może być:

- dobrowolny (kiedy pracownik sam decyduje się odejść z pracy bądź odchodzi na emeryturę)
- przymusowy (kiedy to pracodawca decyduje się rozwiązać umowę z pracownikiem z powodu planowanych zwolnień, cięć budżetowych, bądź też nie przedłuża umowy ze względu na brak wyników, niestosowne zachowanie pracownika lub redukcję etatów)

Co należy ujawniać

- Wskaźnik dobrowolnej rotacji zatrudnienia (w %)

Wskaźnik rotacji zatrudnienia oblicza się dzieląc liczbę pracowników, którzy odeszli w danym okresie sprawozdawczym (dobrowolnie lub przymusowo), przez średnią liczbę wszystkich pracowników w tym okresie.

²⁹ Pracownik to osoba fizyczna pozostająca w stosunku pracy z przedsiębiorstwem zgodnie z prawem lub praktyką krajową.

S P7 ZATRUDNIENIE WOLNOŚĆ ZRZESZANIA SIĘ I NEGOCJACJI ZBIOROWYCH

Definicja

Wolność zrzeszania się i negocjacji zbiorowych oznacza prawo pracowników do wstąpienia do dowolnej organizacji związkowej i negocjowania warunków zatrudnienia.

Co należy ujawniać

- Odsetek (%) aktywnych pracowników objętych układem zbiorowym. Wskaźnik ten oblicza się dzieląc liczbę aktywnych pracowników objętych układem zbiorowym w danym okresie sprawozdawczym przez całkowitą liczbę pracowników w tym okresie.
- Działania podjęte przez firmę, aby wpierać prawo pracowników do zrzeszania się i zawierania układów zbiorowych (zarówno we własnych działaniach, jak i w łańcuchu dostaw).

S D1 ZATRUDNIENIE BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Definicja

Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP) to szereg działań i procedur podjętych przez firmę w celu ochrony pracowników i zapobiegania wypadkom i urazom w miejscu pracy. Wyniki firmy w tym zakresie najczęściej mierzy się następującymi wskaźnikami:

- Liczba wypadków śmiertelnych wśród pracowników własnych i nadzorowanych w danym okresie sprawozdawczym,
- Liczba urazów w miejscu pracy w danym okresie sprawozdawczym,
- Wskaźnik dni straconych (całkowita liczba wypadków skutkujących utraconym czasem pracy na jednostkę czasu, np. na 100 000 przepracowanych godzin).

Co należy ujawniać

- Czy firma wdrożyła system zarządzania BHP, jaki procent jej działalności jest nim objęty i jakie działania się na niego składają.
- Stosowne wskaźniki efektywności za ostatnie trzy lata, aby umożliwić ocenę trendu (w podziale na pracowników własnych i nadzorowanych).

Prawa człowieka

Przestrzeganie praw człowieka jest podstawową odpowiedzialnością każdej firmy. Poza kwestiami natury etycznej i moralnej firmy, które nie monitorują swojego wpływu na prawa człowieka oraz nim nie zarządzają, są narażone na ryzyko wizerunkowe, regulacyjne oraz utratę akceptacji społecznej

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy są zainteresowani spółkami, które:

- Rozumieją konieczność przestrzegania praw człowieka,
- Uwzględniają kwestię praw człowieka w swoich działaniach i procesie zarządzania ryzykiem,
- Aktywnie zarządzają wpływem na prawa człowieka zarówno w działaniach własnych, jak i wśród dostawców.

Zalecane ujawnienia

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
S-P8	Polityka praw człowieka	Polityka	•	•	•	
S-P9	Procedury należytej staranności dot. praw człowieka	Opis	•	•	•	

S P8 PRAWA CZŁOWIEKA POLITYKA PRAW CZŁOWIEKA

Definicja

Polityka praw człowieka to formalny dokument, który określa stanowisko firmy w kwestii poszanowania praw człowieka. Może mieć formę odrębnego dokumentu lub być częścią zbioru standardów postępowania firmy, jak np. kodeks etyczny i/lub kodeks dla dostawców.

Co należy ujawniać?

- Czy firma wdrożyła politykę poszanowania praw człowieka i czy obejmuje ona również dostawców i partnerów biznesowych.

Zaleca się, aby polityka:

- Zawierała odniesienia do międzynarodowych standardów i norm prawnych dotyczących praw człowieka, które firma zobowiązuje się przestrzegać (w szczególności Międzynarodowa Karta Praw Człowieka oraz Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca Podstawowych Zasad i Praw w Pracy),
- Określała oczekiwania firmy wobec pracowników,
- Określała oczekiwania firmy wobec dostawców i partnerów biznesowych,
- Opisywała proces jej wdrożenia,
- Była komunikowana wewnętrznie i zewnętrznie.

S P6 PRAWA CZŁOWIEKA PROCEDURY NALEŻYTEJ STARANNOŚCI DOT. PRAW CZŁOWIEKA

Definicja

Procedury należytej staranności (ang. due diligence) dot. przestrzegania praw człowieka to szereg działań służących identyfikacji potencjalnego i rzeczywistego ryzyka naruszeń praw człowieka oraz działań podjętych w celu jego eliminacji.

Co należy ujawniać?

- Czy firma wdrożyła procedury należytej staranności dot. praw człowieka, aby skutecznie monitorować ryzyko możliwych naruszeń praw człowieka w całym łańcuchu wartości, w tym w szczególności ryzyko pracy dzieci i pracy przymusowej.

Zaleca się, aby firma ujawniała, czy jej procedury należytej staranności dot. praw człowieka obejmują:

- Identyfikację własnych działań biznesowych, w których może występować ryzyko naruszeń praw człowieka,
- Identyfikację i mapowanie dostawców/surowców obciążonych wysokim ryzykiem naruszeń praw człowieka,
- Ocenę nowych dostawców pod kątem występowania ryzyka naruszeń praw człowieka,
- Uwzględnienie klauzul dot. praw człowieka w umowach z dostawcami,
- Audyt i monitoring dostawców,
- Działania naprawcze w przypadku zidentyfikowanych niezgodności.

Dodatkowe uwagi i materiały

- Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka (ang. UN Guiding Principles Reporting Framework)
- United Nations Global Compact, [Guide on How to Develop a Human Rights Policy](#)
- World Benchmarking Alliance, [Corporate Human Rights Benchmark Methodology](#)
- ONZ, [The Corporate Responsibility to Respect Human Rights. An Interpretive Guide](#)
- [UN Guiding Principles in the Age of Technology](#) (dla spółek z branży technologicznej)
- Investor Alliance for Human Rights, [Investor Toolkit on Human Rights](#)

8.4 Wskaźniki dotyczące ładu korporacyjnego

Wskaźniki ładu korporacyjnego dotyczą kwestii takich, jak nadzór właścicielski i standardy etyki biznesu.

Ład korporacyjny

Ład korporacyjny to system kontroli i procedur mających zapewnić prawidłowe zarządzanie przedsiębiorstwem. O jakości ładu korporacyjnego świadczą takie czynniki, jak profesjonalna kadra zarządzająca, struktura zarządu i rady nadzorczej oraz dobrze zorganizowany system i procesy zarządzania. Dobry nadzór korporacyjny zmniejsza ryzykowność firmy i ma za zadanie zapewnić, że kluczowe decyzje podejmowane są w zgodzie z interesami firmy i jej akcjonariuszy. Brak przestrzegania należytych zasad ładu korporacyjnego może mieć z kolei negatywny wpływ na profil ryzyka firmy i osiągnięte wyniki, rzutując tym samym na jej ocenę kredytową i dostęp do kapitału.

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy preferują firmy, które przestrzegają zasad ładu korporacyjnego, w tym:

- Mają wdrożone odpowiednie polityki i procedury,
- Chronią i sprawiedliwie traktują wszystkich akcjonariuszy, w tym akcjonariuszy mniejszościowych,
- Potrafią wypracować kompromis pomiędzy interesami interesariuszy a interesami firmy,
- Stosują transparentne procedury sprawozdawcze,
- Mają jasno określone obowiązki zarządu w stosunku do takich kwestii, jak przestrzeganie przepisów, traktowanie akcjonariuszy, kodeks postępowania i cele strategiczne firmy,
- Nominując członków organów zarządczych, kierują się takimi czynnikami, jak kompetencje, równowaga płci i niezależność,
- Stosują przejrzyste zasady ładu korporacyjnego i rachunkowości.

Zalecane ujawnienia

Ujawniane przez spółki informacje dotyczące ładu korporacyjnego powinny być zgodne z obowiązującym prawem. Poza przepisami prawa i obowiązującymi regulacyjnymi, spółki notowane na GPW są zobowiązane do przestrzegania „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2021” zgodnie z zasadą „comply or explain” (przestrzegaj lub wyjaśnij) w zakresie, w jakim odnoszą się one do:

1. Polityki informacyjnej i komunikacji z inwestorami (rozdział 1)
2. Zarządu i rady nadzorczej (rozdział 2)
3. Systemów i funkcji wewnętrznych (rozdział 3)
4. Walnego zgromadzenia i relacji z akcjonariuszami (rozdział 4)
5. Konfliktu interesów i transakcji z podmiotami powiązаныmi (rozdział 5)
6. Wynagrodzenia (rozdział 6)

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
G-P1	Struktura organów zarządczych firmy	Opis	•	-	•	
G-P2	Niezależni członkowie organów	Odsetek (%)	•	-	•	
G-P3	Różnorodność w składzie organów	Odsetek (%)	•	•	•	DPSN

G

P1

ŁAD KORPORACYJNY

STRUKTURA ORGANÓW ZARZĄDCZYCH FIRMY

Definicja

Struktura organów zarządczych firmy odnosi się do charakterystyki członków najwyższych organów w spółce, tj. zarządu i rady nadzorczej w takich obszarach, jak między innymi: doświadczenie i kwalifikacje (także w odniesieniu do aspektów zrównoważonego rozwoju), role i kompetencje, a także długość kadencji.

Co należy ujawniać?

- Związać biografię każdego z członków zarządu oraz rady nadzorczej, wskazując na doświadczenie i kompetencje.
- Podział członków zarządu na wykonawczych i niewykonawczych.

G

P2

ŁAD KORPORACYJNY

STRUKTURA ORGANÓW ZARZĄDCZYCH FIRMY

Co należy ujawniać?

- Odsetek niezależnych członków zarządu i rady nadzorczej.

G

P3

ŁAD KORPORACYJNY

RÓŻNORODNOŚĆ W SKŁADZIE ORGANÓW

Definicja:

Różnorodność w składzie organów ma wskazać, czy w skład organów zarządzających organizacją wchodzi osoby o różnych cechach, w tym płci, oprócz umiejętności i doświadczenia.

Co należy ujawniać?

- Odsetek kobiet w zarządzie i radzie nadzorczej.

Dodatkowe uwagi i materiały

- [ICGN Global Governance Principles](#)
- [Zasady ładu korporacyjnego G20 / OECD](#)
- [Dyrektywa w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych](#) – celem jest zwiększenie równowagi płci w gronie dyrektorów spółek giełdowych.

Etyka biznesu

Etyka biznesu odnosi się do zasad i standardów postępowania, jakimi kieruje się firma, aby działać etycznie, w zgodzie z literą prawa i powszechnymi normami postępowania. Wdrożenie zasad etycznych stanowi podstawowy element budowania długofalowej wartości przedsiębiorstwa.

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy są zainteresowani spółkami, które:

- Kierują się jasnymi zasadami etycznymi w codziennych działaniach,
- Regularnie ewaluuują zgodność swoich działań z wewnętrznymi standardami postępowania oraz podejmują stosowne działania prawcze, gdy zachodzi taka potrzeba.
- Dbają o to, aby budować świadomość pracowników w tym obszarze i zapewniają im dostęp do skutecznych mechanizmów zgłaszania naruszeń.

Zalecane ujawnienia:

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki podstawowe (dla wszystkich sektorów)						
G-P4	Kodeks etyczny	Polityka	•	•	•	
G-P5	Polityka antykorupcyjna	Polityka	•	•	•	
G-P6	Mechanizm zgłaszania naruszeń	Opis	•	•	•	

G P4 ETYKA BIZNESU KODEKS ETYCZNY

Definicja:

Kodeks etyczny (również nazywany kodeksem postępowania) to formalny dokument określający standardy etyczne i normy postępowania, których firma zobowiązuje się przestrzegać. Definiuje on wartości organizacji i jej zasady oraz zawiera zbiór wytycznych dla pracowników (i osób trzecich) dotyczące postępowania w sytuacjach, które mogą rodzić wątpliwości etyczne.

Co należy ujawniać?

- Czy firma przyjęła kodeks etyczny. Dokument ten powinien być dostępny zarówno wewnętrznie, jak i zewnętrznie.

G P5 ETYKA BIZNESU POLITYKA ANTYKORUPCYJNA

Definicja:

Polityka antykorupcyjna to formalny dokument określający stanowisko firmy w kwestii korupcji i łapownictwa. Może on mieć formę odrębnego dokumentu lub być częścią zbioru standardów postępowania firmy, jak np. kodeks etyczny / kodeks postępowania.

Co należy ujawniać?

- Czy firma posiada politykę antykorupcyjną i czy obejmuje ona również dostawców i partnerów biznesowych.

Zaleca się, aby polityka:

- Określała stanowisko firmy w kwestii korupcji i łapownictwa, konfliktów interesów oraz gratyfikacji i płatności mających na celu

„przyspieszenie biegu spraw” (ang. facilitation payments),

- Określała definicje powyższych terminów,
- Zawierała wyjaśnienie, jakie zachowania są dopuszczalne, a jakie nie są dopuszczalne wraz z przykładami,
- Była komunikowana wewnętrznie i zewnętrznie.

G

P6

ETYKA BIZNESU

MECHANIZM ZGŁASZANIA NARUSZEŃ

Definicja:

Mechanizm zgłaszania naruszeń (ang. whistle-blower procedure) to system, który pozwala zgłaszać potencjalne lub rzeczywiste przypadki naruszeń, nieetycznych zachowań lub łamania prawa. Może być to mechanizm wewnętrzny (np. przeznaczony do tego celu adres email) lub zarządzany przez zewnętrznego operatora.

Co należy ujawniać?

- Czy firma posiada mechanizm zgłaszania naruszeń.
- Sposób, w jaki naruszenia mogą zostać zgłoszone (email, infolinia, itp.).
- Sposób, w jaki naruszenia są rozpatrywane

Zaleca się, aby mechanizm zgłaszania naruszeń:

- Umożliwiać dokonanie zgłoszenia anonimowo i bez obawy o negatywne konsekwencje.
- Być dostępny dla dostawców i osób trzecich.

Dodatkowe uwagi i materiały

- [ISO 37001:2016](#) – norma określająca wymogi dotyczące ustanowienia, wdrożenia, utrzymania, przeglądu i doskonalenia systemu zarządzania przeciwdziałaniem korupcji.

Bezpieczeństwo i ochrona danych

Ochrona prywatności danych oznacza prawo każdej jednostki (w tym pracowników, klientów oraz partnerów biznesowych) do ochrony jej danych osobowych. Bezpieczeństwo danych odnosi się z kolei do ochrony danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich.

Znaczenie dla inwestorów / emitentów

Inwestorzy są zainteresowani spółkami, które:

- Działają zgodnie z regulacjami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony prywatności danych,
- Odpowiednio zabezpieczają powierzane im dane osób fizycznych i prawnych,
- Ograniczają ryzyko utraty bezpieczeństwa danych i chronią się przed związanymi z tym stratami finansowymi.

Zalecane ujawnienia:

Kod	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Regulacje UE		Standardy	
			ESRS	SFDR (PAI)	GRI	Other
Wskaźniki dodatkowe						
G-D1	Polityka ochrony danych	Polityka		-		•

G **D1** **BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA DANYCH** POLITYKA OCHRONY DANYCH

Definicja:

Polityka ochrony danych wyjaśnia, jak firma chroni dane pracowników, klientów oraz partnerów biznesowych przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich. Bezpieczeństwo danych jest jednym z elementów ochrony danych. Odnosi się do procesu, w jaki dane są zarządzane (od ich pozyskania i przetwarzania do przechowywania i wykorzystywania). Polityka ochrony danych ma na celu wdrożenie, kierowanie i monitorowanie bezpiecznego obchodzenia się z danymi firmy.

Co należy ujawniać?

- Czy firma posiada politykę ochrony danych (w tym bezpieczeństwa cybernetycznego).

Kompleksowa polityka ochrony danych powinna:

- Wyjaśniać zakres ochrony danych.
- Przedstawiać proces zarządzania ryzykiem wycieków, kradzieży lub utraty danych (również w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego), w tym wdrożonych protokołów bezpieczeństwa, ról i zakresu odpowiedzialności (np. zespół ds. bezpieczeństwa danych) oraz wyników.
- Wyjaśniać, jakie procedury zostały wprowadzone w celu ochrony przed włamaniem, naruszeniem systemu zabezpieczeń danych, nieautoryzowanym dostępem, złośliwym oprogramowaniem lub innymi atakami o charakterze cyfrowym.

An aerial photograph of a dense forest. The trees are mostly evergreens, but many have turned a golden-brown color, suggesting autumn. A thick layer of mist or fog hangs over the forest, particularly on the right side, creating a soft, ethereal atmosphere. The lighting is dramatic, with bright highlights on the golden trees and deep shadows in the darker areas. The overall mood is serene and majestic.

ANEKSY

Aneks A – Przepisy UE dotyczące ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju

EUROPEJSKI ZIELONY ŁĄD	PLANU DZIAŁANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA	
CSRD (dyrektywa 2022/2464)	Taksonomia UE (rozporządzenie (UE) 2020/852)	SFDR (rozporządzenie (UE) 2019/2088)
<p>Kto: wszystkie duże spółki i wszystkie spółki notowane na rynkach regulowanych w UE (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw)</p> <p>Co: CSRD zobowiązuje spółki do ujawniania kompleksowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z zasadą podwójnej istotności. Omawiane aspekty obejmują zarządzanie zrównoważonym rozwojem, integrację aspektów zrównoważonego rozwoju ze strategią i modelem biznesowym, istotne ryzyka, szanse i wpływ związany z ESG (w tym proces należytej staranności), odpowiednie polityki, plany działania, cele i kluczowe wskaźniki wyników.</p> <p>Data przyjęcia: styczeń 2023 r.</p>	<p>Kto: Spółki podlegające pod NFRD/CSRD i uczestnicy rynku finansowego podlegający SFDR.</p> <p>Co: Taksonomia UE wprowadza wspólny system klasyfikacji, co ma pomóc w identyfikacji zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej w oparciu o sześć celów środowiskowych. Ponadto zobowiązuje ona spółki objęte jej zakresem ujawniania poziomu zgodności z Taksonomią UE.</p> <p>Data przyjęcia: lipiec 2020 r.</p>	<p>Kto: Uczestnicy rynku finansowego i doradcy finansowi.</p> <p>Co: SFDR zobowiązuje podmioty finansowe do ujawniania informacji na temat ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem i uwzględniania aspektów zrównoważonego rozwoju w procesach inwestycyjnych.</p> <p>Data przyjęcia: marzec 2021 r.</p>
<p>Środki poziomu 2: Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS)</p>	<p>Środki poziomu 2: Akt delegowany w sprawie klimatu, Akt delegowany w sprawie ochrony środowiska, Akt delegowany w sprawie ujawniania informacji</p>	<p>Środki poziomu 2: Regulacyjne standardy techniczne (RTS)</p>
<p>Uwzględnione tematy:</p> <p>Różne wymogi dotyczące ujawniania informacji: ogólne, środowiskowe, społeczne i związane z ładem korporacyjnym</p>	<p>Uwzględnione tematy:</p> <p>1) Łagodzenie zmian klimatu i 2) adaptacja do zmian klimatu, 3) wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, 4) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, 5) zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola, 6) ochrona i odbudowa różnorodności biologicznej i ekosystemów</p>	<p>Uwzględnione tematy:</p> <p>Ryzyko związane ze zrównoważonym rozwojem, główne niekorzystne skutki związane z klimatem, środowiskiem, kwestiami społecznymi i zatrudnieniem, prawami człowieka, przeciwdziałaniem korupcji i łapówkarstwu, zielone aktywa</p>

Aneks B – Ratingi ESG

Coraz więcej polskich spółek jest ocenianych pod kątem wyników w zakresie ryzyka i szans związanych z ESG przez zewnętrznych dostawców danych i ratingów ESG. Inwestorzy i inne podmioty finansowe wykorzystują te informacje, aby poznać ekspozycję spółek na istotne ryzyka ESG i dowiedzieć się, czy podejmują one odpowiednie działania w celu zarządzania nimi. Ratingi i dane ESG pozwalają inwestorom identyfikować liderów w dziedzinie ESG oraz odrzucać spółki, które nie spełniają ich wymagań.

Niemniej jednak należy zauważyć, że dla wielu inwestorów ratingi ESG są jedynie punktem wyjścia do analizy ESG. Badania pokazują³⁰, że inwestorzy o bardziej zaawansowanych praktykach ESG zwyczaj korzystają jedynie z surowych danych i analiz, a nie ostatecznych ratingów ESG, aby ukształtować swoją opinię na temat spółki.

Jak oblicza się ratingi ESG?

Każdy dostawca ratingów ESG stosuje własną, zastrzeżoną metodologię obliczania ratingu ESG. Zasadniczo jednak ratingi ESG opierają się na dwóch filarach: ekspozycji na istotne ryzyka ESG i przygotowania spółki do zarządzania tymi kwestiami.

1) Identyfikacja istotnych kwestii ESG na poziomie podsektora

Ekspozycję spółki na istotne ryzyka ESG zazwyczaj określa się na poziomie podsektora. Dla każdego podsektora istnieje zbiór istotnych kwestii ESG, na podstawie których ocenia się spółki. Kwestie te zostały zidentyfikowane na podstawie szeregu materiałów, w tym specjalistycznych zbiorów danych z różnych organizacji, międzynarodowych standardów, norm, praktyk firm itp.

Należy zauważyć, że ład korporacyjny powszechnie uważa się za aspekt istotny dla wszystkich spółek, niezależnie od sektora ich działalności.

2) Ocena wyników spółki w zakresie ESG

Wyniki spółek w zakresie istotnego ryzyka i szans związanych z ESG ocenia się na podstawie publicznie dostępnych informacji,

takich jak raporty zrównoważonego rozwoju, raporty roczne, źródła medialne itp. Oceniane elementy obejmują konkretne polityki i programy zarządzania, a także ilościowe wskaźniki wyników. Wszelkie negatywne zdarzenia (zazwyczaj określane jako incydenty lub kontrowersje) mają wpływ na obniżenie oceny zarządzania ESG, ponieważ wskazują na niedociągnięcia w podejściu do zarządzania firmą. Zazwyczaj każda oceniana kwestia ESG otrzymuje indywidualny wynik ESG.

3) Zastosowanie wag

Wszystkie istotne kwestie ESG mają przypisaną określoną wagę w ratingu. Podejście do wag może być różne w zależności od dostawcy ratingu i rzadko jest ujawniane. Niektórzy dostawcy ratingów³¹ przekazują jednak szczegółowe informacje na temat wagi poszczególnych kwestii ESG w ostatecznym ratingu.

4) Obliczanie końcowego ratingu

Końcowy rating jest obliczany poprzez agregację ocen zarządzania istotnymi kwestiami ESG w połączeniu z ich wagami. Innymi słowy ocena ESG jest średnią ważoną ocen zarządzania firmą w odniesieniu do istotnych kwestii ESG.

Jak należy rozumieć ratingi ESG?

Wysoki rating ESG oznacza, że w porównaniu do swoich konkurentów firma aktywnie zarządza ryzykiem ESG i wykorzystuje dotyczące ESG możliwości. Z drugiej strony niski rating ESG oznacza, że firma ma wysoką ekspozycję na niezarządzane ryzyko ESG. Spółki osiągające przeciętne wyniki mogą zarządzać niektórymi rodzajami ryzyka lepiej niż innymi lub działać przeciętnie we wszystkich obszarach.

Dostawcy ratingów stosują różne skale ratingowe, co utrudnia interpretację wyników. Poniższy **Rysunek 23** przedstawia krótki przegląd dwóch najczęściej przywoływanych systemów ratingowych ESG: MSCI i Sustainalytics.

30 <https://www.sustainability.com/globalassets/sustainability.com/thinking/pdfs/sustainability-ratetheraters2020-report.pdf>

31 <https://www.msci.com/our-solutions/esg-investing/esg-industry-materiality-map>

	MSCI	Sustainalytics
Skala ratingu	AAA – CCC	0 – 100
Opis	AAA, AA – lider A, BBB, BB – średniak B, CCC – słabeusz	Ratingi dzielą się na pięć poziomów ryzyka: nieistotne (0-10), niskie (10-20), średnie (20-30), wysokie (30-40) i poważne (40+). Im niższy rating, tym niższy poziom niezarządzanego ryzyka, co oznacza, że spółka skutecznie zarządza swoją ekspozycją na ryzyko ESG.

Rysunek 23 – Przykład oceny w ramach ratingu

Metodologie ratingów różnią się w zależności od dostawcy ratingu. W rezultacie ta sama spółka może mieć różny rating ESG w zależności od dostawcy ratingu. Niedawne badania³¹ wykazały, że korelacja między ratingami ESG wiodących dostawców ratingów ESG wynosi średnio tylko 0,61. Ta rozbieżność wynika z różnych definicji wyników w zakresie ESG i różnego podejścia do ich pomiaru, co wpływa na zakres ratingu, jego pomiar i wagę.

W jaki sposób emitenci mogą współpracować z dostawcami ratingów ESG?

Większość dostawców ratingów ustanowiła mechanizm informacji zwrotnej, aby umożliwić ocenianym firmom przegląd ich profilu przed publikacją i poprawienie ewentualnych błędów merytorycznych. Daje to firmom możliwość sprawdzenia, czy wszystkie istotne informacje zostały uwzględnione podczas oceny i przekazania dodatkowych informacji, jeśli zajdzie taka potrzeba.

31 Berg, Florian and Kölbel, Julian and Rigobon, Roberto, Aggregate Confusion: The Divergence of ESG Ratings (15 sierpnia 2019 r.). Dostępne na stronie SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3438533>

Aneks C – Znaczenie wytycznych dla inwestorów

Kontekst i informacje ogólne

Wprowadzenie

Niniejsze Wytyczne mają na celu wesprzeć spółki notowane na GPW w raportowaniu informacji dot. zrównoważonego rozwoju (ESG). Wyjaśniają one wybrane zagadnienia ESG, jakimi wskaźnikami je mierzyć oraz omawiają krok po kroku proces raportowania ESG. Korzyści jakie płyną z Wytycznych dla spółek, to podniesienie umiejętności identyfikowania i zarządzania ryzykami ESG oraz lepsze ich zrozumienie. Idąc za tym poprawa jakości ujawnianych danych pozwoli inwestorom lepiej zrozumieć działania firm i ich potencjał tworzenia wartości.

Inwestorom zależy na jak najpełniejszym obrazie sytuacji spółki, jej wyników, ryzyk oraz perspektyw na przyszłość. Uzupełnienie tradycyjnej analizy finansowej o dane ESG pozwala lepiej zrozumieć długoterminowy potencjał spółki zarówno w kontekście ekspozycji na ryzyko jak i jakości zarządzania i sprawności procesów.

Uwzględnione kwestie ESG

Ilość tematów ESG może być przytłaczająca. Aby ułatwić proces raportowania spółkom o mniejszym doświadczeniu, w Wytycznych zawarto określony zbiór rekomendowanych wskaźników, które zostały opracowane na podstawie odpowiednich regulacjach

UE (CSRD i ESRS, Taksonomia UE i SFDR), kodeksu ładu korporacyjnego GPW (DPNS2021), a także międzynarodowych standardów i ramach sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Ponadto, w celu ułatwienia spółkom procesu raportowania, a inwestorom analizy ESG, zalecane wskaźniki ujawnianych informacji ESG zostały sklasyfikowane w zależności od tematu i podzielone na wskaźniki minimalne (istotne dla wszystkich spółek niezależnie od sektora ich działalności) oraz wskaźniki dodatkowe.

Dostosowanie do wskaźników PAI wg SFDR dla inwestycji w spółki

Zalecane wskaźniki ujawnianych informacji dotyczących ESG zostały dostosowane do obowiązkowych wskaźników PAI wg SFDR dla inwestycji w spółki (patrz tabela poniżej). Powinny one również pomóc w przeprowadzeniu oceny dobrych praktyk w zakresie ładu korporacyjnego istotnych dla inwestycji, które promują aspekty środowiskowe lub społeczne (fundusze z art. 8) lub których celem są zrównoważone inwestycje (fundusze z art. 9). Pozwoli to spółkom lepiej reagować na rosnące potrzeby inwestorów w zakresie danych ESG, jednocześnie ułatwiając inwestorom dostęp do takich informacji i danych.

Wskaźniki wg SFDR		Wytyczne GPW
Wskaźniki dotyczące środowiska		
1. Emisje gazów cieplarnianych	Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 Całkowite emisje gazów cieplarnianych	E-P2 Emisje gazów cieplarnianych
2. Ślad węglowy	Ślad węglowy	E-P2 Emisje gazów cieplarnianych
3. Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji	Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji	E-P3 Intensywność emisji gazów cieplarnianych
4. Ekspozycja z tytułu przedsiębiorstw działających w sektorze paliw kopalnych	Udział inwestycji dokonanych w przedsiębiorstwa działające w sektorze paliw kopalnych	I-P1 – Model biznesowy
5. Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych	Udział energii ze źródeł nieodnawialnych zużytej i wyprodukowanej przez spółki, w które dokonano inwestycji, w stosunku do zasobów energii ze źródeł odnawialnych, wyrażony jako odsetek zasobów energii ogółem	E-P4 Zużycie energii i koszty energetyczny
6. Intensywność zużycia energii przypadająca na dany sektor o znacznym oddziaływaniu na klimat	Zużycie energii wyrażone w GWh na każdy milion EUR wygenerowany w ramach przychodów spółek, w które dokonano inwestycji, przypadające na dany sektor o znacznym oddziaływaniu na klimat	I-P1 Model biznesowy + E-P4 Zużycie energii i jej źródła
7. Działania mające niekorzystny wpływ na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności	Udział inwestycji dokonanych w spółki posiadające obiekty/ prowadzące działalność na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w pobliżu takich obszarów, w przypadku gdy działalność takich spółek ma niekorzystny wpływ na te obszary	E-D3 Wpływ na bioróżnorodność
8. Emisje do wody	Tony emisji do wody generowanych przez spółki, w które dokonano inwestycji, na każdy zainwestowany milion EUR, wskaźnik wyrażony jako średnia ważona	-
9. Wskaźnik odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych	Tony odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych generowanych przez spółki, w które dokonano inwestycji, na każdy zainwestowany milion EUR, wskaźnik wyrażony jako średnia ważona	E-D4 Zarządzanie odpadami

Wskaźniki wg SFDR		Wytyczne GPW
Wskaźniki dotyczące kwestii społecznych		
10. Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Udział inwestycji dokonanych w spółki które naruszyły lub naruszają zasady inicjatywy Global Compact lub Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Nie dotyczy. Zazwyczaj weryfikowane na podstawie danych zewnętrznych.
11. Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	Udział inwestycji dokonanych w spółki, które nie posiadają strategii nadzorowania przestrzegania zasad inicjatywy Global Compact lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych ani nie posiadają mechanizmów rozpatrywania skarg w sprawie naruszeń zasad inicjatywy Global Compact lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych	G-P5 Mechanizm zgłaszania naruszeń + G-P3 Standardy etyki biznesu G-P4 Polityka antykorupcyjna S-P8 Polityka praw człowieka S-P9 Procedury należytej staranności dot. praw człowieka E-P6 Polityka środowiskowa
12. Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami	Średnia nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji	S-P5 Wskaźnik równości wynagrodzeń
13. Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć	Średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn zasiadających w zarządach spółek, w które dokonano inwestycji, wyrażony jako odsetek wszystkich członków zarządu	G-P2 Różnorodność w składzie organów
14. Ekspozycja z tytułu kontrowersyjnych rodzajów broni (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i broń biologiczna)	Udział inwestycji dokonanych w spółki, które uczestniczą w produkcji lub sprzedaży kontrowersyjnych rodzajów broni	I-P1 Model biznesowy

Rysunek 24 – Mapowanie obowiązkowych wskaźników PAI wg SFDR dla inwestycji w spółki

Interpretacja ujawnianych informacji

Po pierwsze inwestorzy powinni być w stanie określić, jakie rodzaje ryzyka ESG uważają za istotne dla danej inwestycji. Jeśli firma pomija raportowanie potencjalnie istotnych kwestii ESG, może to budzić pytania i obawy, że nie chce ujawnić wszystkich informacji. Aby uniknąć tego rodzaju wątpliwości firma powinna wyjaśnić, dlaczego pewne informacje nie zostały ujawnione.

Po drugie analiza ujawnianych przez firmy informacji ESG oraz ich działań w tym zakresie powinna mieć porównawczy charakter

– pomiędzy firmami z tego samego lub podobnych sektorów, w ramach danego kraju lub rynku, jak i poza nim.

Po trzecie Wytyczne mogą wesprzeć inwestorów w procesie podejmowania decyzji, ale nie zastąpią one własnej analizy i nie zwalniają od odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Podobnie jest z ujawnianymi przez firmy danymi ESG. Pomimo iż dostarczają one dodatkowe informacje i dane do analizy, nie zastąpią one, ani nie dają się zastąpić, danymi ESG pozyskanymi od zewnętrznych dostawców oraz ich pochodnymi..

Korzyści dla inwestorów

Jest wiele powodów, dla których zarządzający aktywami i właściciele aktywów integrują czynniki ESG w proces zarządzania inwestycjami. Z perspektywy inwestorów ważne jest określenie, które powody są dla nich najważniejsze i stosownie do podjętych decyzji uwzględnianie ich w swoich działaniach.

I. Wypełnienie obowiązków powierniczych (ang. fiduciary duty) i wymogów legislacyjnych.

Rośnie liczba przepisów: CSRD wprowadza bardziej szczegółowe i ambitne wymogi dotyczące raportowania kwestii ESG dla spółek, do których ma zastosowanie, rozszerzając wymogi NFRD. Jednocześnie Taksonomia UE nakłada obowiązki sprawozdawcze na uczestników rynku finansowego objętych zakresem SFDR oraz na spółki objęte zakresem NFRD/CSRD, mając pełne zastosowanie prawne od 2023 r. Te i inne regulacje omawiane są szerzej w rozdziale 3. W efekcie inwestorzy będą musieli uwzględniać i ujawniać informacje ESG wymagane przez powyższe przepisy.

II. Odpowiedź na oczekiwania rynku i interesariuszy.

Wielu inwestorów postrzega zarządzanie ryzykiem ESG jako niezbędny element budowania pozytywnego wizerunku firmy. Ma to znaczenie dla nowych i dotychczasowych klientów, otoczenia firm portfelowych oraz ich klientów. Świadomość potencjalnych czynników ryzyka ESG oraz zaufanie, że firma zarządza nimi w odpowiedni sposób i jest przygotowana na wypadek ich wystąpienia, to ważne aspekty odpowiedzialnego zarządzania portfelem.

Może to również pozytywnie wpłynąć na postrzeganie firmy przez otoczenie i być elementem budowania przewagi konkurencyjnej. Ma to szczególne znaczenie ze względu na rosnącą świadomość inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych, którzy coraz częściej szukają inwestycji zgodnych z wymaganiami zrównoważonego rozwoju, w tym celami porozumienia paryskiego, czy Celami Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

III. Uzupelnienie analizy finansowej o analizę czynników ryzyka ESG.

Ujawniane przez firmy informacje ESG mogą uzupełnić tradycyjną analizę finansową poprzez uwzględnienie szerszego wachlarza potencjalnych ryzyk. Odporność na zmianę klimatu, ryzyko regulacyjne, oczekiwania otoczenia, ryzyko związane z pogorszeniem wizerunku firmy, praktyki i działania na poziomie łańcucha dostaw oraz inne kwestie ESG nie są częścią analizy

finansowej, a mogą mieć znaczący wpływ na działania firmy, jej rentowność i wartość.

Dodatkowo sposób, w jaki firmy raportują kwestie ESG może wiele powiedzieć o tym, jak postrzegają one powiązane czynniki ryzyka, w tym, które z nich zostały uznane za istotne i w jaki sposób firma nimi zarządza. Tym samym analiza ESG firmy może dostarczyć dodatkowych informacji na temat jakości zarządzania firmą.

IV. Lepsze decyzje inwestycyjne.

Wyniki działań w pewnych obszarach ESG można w łatwy sposób przedstawić za pomocą wskaźników ilościowych. Inne skwantyfikować jest dużo trudniej. Niezależnie od tego, czy możliwe jest wyrażenie ich w wartościach liczbowych czy nie, istotne kwestie ESG powinny być uwzględnione w decyzjach inwestycyjnych.

Te czynniki, które można zmierzyć lub które mogą mieć wpływ na pozycję finansową firmy, mogą również wpłynąć na jej wycenę. Może to nastąpić poprzez korektę prognoz finansowych (przychodów, kosztów operacyjnych, wydatków kapitałowych), korektę modeli wyceny (stóp dyskontowych, wartości końcowych) oraz korektę ryzyka kredytowego.

Co więcej, uwzględnienie czynników ESG w całym portfelu inwestycyjnym może prowadzić do zmian w strategicznej i taktycznej alokacji aktywów – na przykład wskutek wpływu ryzyka ESG na wycenę aktywów lub poprzez proaktywne włączanie konkretnych tematów lub celów ESG na etapie budowy portfela.

V. Większa spójność i porównywalność danych.

Większa świadomość konieczności ujawniania danych ESG zaowocuje większą ich dostępnością dla inwestorów. Co więcej, przyjęcie jednolitych wytycznych w odniesieniu do wskaźników i obszarów raportowania ułatwi raportowanie ESG oraz porównywanie wyników firm.

Będzie miało to pozytywny wpływ zarówno na porównywalność danych ujawnianych przez firmy na polskim rynku, jak i w odniesieniu do rynków międzynarodowych, ponieważ zawarte w Wytycznych wskaźniki ESG bazują na uznanych i powszechnie stosowanych międzynarodowych standardach raportowania i stosownych regulacjach.

Aneks D – Bibliografia

Przepisy prawa UE

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (NFRD)
 Dyrektywa 2014/95/EU ([link](#))
 Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) ([link](#))
 Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS) ([link](#))
 Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR) ([link](#))
 SFDR – techniczne standardy regulacyjne ([link](#))
 Rozporządzenie w sprawie Taksonomii UE ([link](#))
 Akty delegowane w sprawie Taksonomii UE ([link](#))
 Dyrektywa UE w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa ([link](#))
 Dyrektywa 2000/60/WE ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ([link](#))
 Dyrektywa 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko ([link](#))
 Proponowana dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ([link](#))
 Dyrektywa w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych ([link](#))

Polskie ustawodawstwo/dokumenty wspierające

Ustawa o rachunkowości ([link](#))
 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych

Standardy i ramy sprawozdawczości

Global Reporting Initiative ([link](#))
 Sustainability Accounting Standards Board ([link](#))
 Ramy IR (Integrated Reporting) ([link](#))

Task Force on Climate-related Financial Disclosures ([link](#))
 TCFD Knowledge Hub ([link](#))
 Taskforce on Nature-related Financial Disclosures ([link](#))
 CDP ([link](#))
 Climate Disclosure Standards Board ([link](#))
 IFRS/ISSB Sustainability-related Disclosure Standards ([link](#))

Dobre praktyki i inne wytyczne

Informacje ogólne
 Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2021 i materiały dodatkowe ([link](#))
 Ramy sprawozdawczości zgodnej z wytycznymi ONZ ([link](#)) w języku polskim
 Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych ([link](#))
 UN Global Compact ([link](#))
 Cele zrównoważonego rozwoju ([link](#))

Środowisko

Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej ([link](#))
 Transition Pathway Initiative ([link](#))
 Science-Based Targets Initiative ([link](#))

Kwestie społeczne

Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka ([link](#))
 Konwencje i zalecenia MOP ([link](#))
 Międzynarodowa Karta Praw Człowieka ([link](#))
 World Benchmarking Alliance, Corporate Human Rights Benchmark Methodology ([link](#))
 United Nations Global Compact, Guide on How to Develop a Human Rights Policy ([link](#))

Ład korporacyjny

G20 / OECD Principles of Corporate Governance ([link](#))
 ICGN Global Governance Principles ([link](#))

Aneks E – Szablon do raportowania

Szablon został zaprojektowany z myślą o tym, aby ułatwić inwestorom i innym użytkownikom informacji ESG znalezienie informacji i danych ESG, które są rekomendowane przez Wytyczne. Spółki raportujące powinny wypełnić szablon zgodnie z poniższymi instrukcjami.

- 1) **Ujawnienia i uwagi dodatkowe:** W stosownych przypadkach należy podać wyjaśnienia i/lub opisać dodatkowy kontekst. Należy unikać kopiowania treści sprawozdania zrównoważonego rozwoju (lub raportu zrównoważonego rozwoju). Zamiast tego należy odesłać czytelnika do odpowiednich sekcji raportu, w których można znaleźć takie informacje.
- 2) **Odniesienia do materiałów:** Należy podać odniesienie do odpowiednich dokumentów (na przykład link do konkretnych polityk lub odniesienie do konkretnej strony (stron) w sprawozdaniu (raporcie) o zrównoważonym rozwoju, w którym omówiono zalecane informacje.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Ujawnienia i uwagi dodatkowe	Odniesienia do materiałów
General Information			
I-P1	Model biznesowy		
I-P2	Integracja kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju		
I-P3	Zarządzanie kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju		
I-P4	Istotny wpływ, ryzyko i szanse		
I-P5	Zaangażowanie interesariuszy		
Ujawnienia dotyczące środowiska			
Zmiana klimatu			
E-P1	Zarządzanie kwestiami dot. zmiany klimatu		
E-P2	Emisje gazów cieplarnianych	Zakres 1 emisji: Zakres 2 emisji: Zakres 3 emisji:	
E-P3	Intensywność emisji gazów cieplarnianych	Intensywność emisji gazów cieplarnianych:	
E-P4	Zużycie energii i jej źródła	Całkowite zużycie energii w organizacji:	
Inne kwestie dotyczące środowiska			
E-P5	Polityka środowiskowa	Czy spółka przyjęła politykę środowiskową:	Link do polityki TAK/NIE
E-D1	Zużycie wody		
E-D2	Zarządzanie zasobami wodnymi		
E-D3	Wpływ na bioróżnorodność		
E-D4	Zarządzanie odpadami		
Ujawnienia dotyczące kwestii społecznych			
Zatrudnienie			
S-P1	Polityka różnorodności	Czy spółka przyjęła politykę różnorodności:	Link do polityki TAK/NIE
S-P2	Polityka zatrudnienia	Czy spółka przyjęła politykę zatrudnienia:	Link do polityki TAK/NIE
S-P3	Polityka work-life balance	Czy spółka przyjęła politykę work-life balance:	Link do polityki TAK/NIE
S-P4	Polityka reintegracji	Czy spółka przyjęła politykę reintegracji:	Link do polityki TAK/NIE
S-P5	Wskaźnik równości wynagrodzeń	Wskaźnik równości wynagrodzeń:	

Lp.	Nazwa wskaźnika	Ujawnienia i uwagi dodatkowe	Odniesienia do materiałów
S-P6	Rotacja zatrudnienia	<i>Wskaźnik rotacji zatrudnienia:</i>	
S-P7	Wolność zrzeszania się i negocjacji zbiorowych	<i>Odsetek aktywnych pracowników objętych układem zbiorowym:</i>	
S-D1	Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)		
Prawa człowieka			
S-P8	Polityka praw człowieka	<i>Czy firma wdrożyła politykę poszanowania praw człowieka: TAK/NIE</i> <i>Czy polityka obejmuje również dostawców i partnerów biznesowych: TAK/NIE</i>	<i>Link do polityki</i>
S-P8	Procedury należytej staranności dot. praw człowieka		
Ujawnienia dotyczące ładu korporacyjnego			
Ład korporacyjny			
-	Informacja dotycząca przestrzegania przez firmę zasad DPSN2021		<i>Link do oświadczenia</i>
G-P1	Struktura organów zarządczych firmy		
G-P2	Niezależni członkowie organów	<i>Odsetek niezależnych członków zarządu:</i> <i>Odsetek niezależnych członków rady nadzorczej:</i>	
G-P3	Różnorodność w składzie organów	<i>Odsetek kobiet w zarządzie:</i> <i>Odsetek kobiet w radzie nadzorczej:</i>	
Etyka biznesu			
G-P4	Kodeks etyczny	<i>Czy firma przyjęła kodeks etyczny: TAK/NIE</i> <i>Czy kodeks obejmuje również dostawców i partnerów biznesowych: TAK/NIE</i>	<i>Link do polityki:</i>
G-P5	Polityka antykorupcyjna	<i>Czy firma posiada politykę antykorupcyjną: TAK/NIE</i> <i>Czy polityka obejmuje również dostawców i partnerów biznesowych: TAK/NIE</i>	<i>Link do polityki:</i>
G-P6	Mechanizm zgłaszania naruszeń	<i>Czy firma posiada procedurę zgłaszania naruszeń: TAK/NIE</i> <i>Czy procedura obejmuje również dostawców i partnerów biznesowych: TAK/NIE</i>	<i>Link do procedury:</i>
Bezpieczeństwo i ochrona danych			
G-D1	Polityka ochrony danych	<i>Czy firma posiada politykę ochrony danych: TAK/NIE</i>	<i>Link do polityki</i>

Realizacja projektu

Wytyczne do raportowania ESG zostały przygotowane przez Magdalenę Krzysztofik we współpracy z Wouter Scheepens oraz Danijela Piljic.

Steward Redqueen jest niezależną firmą konsultingową doradzającą organizacjom na całym świecie w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESG) i mierzenia wpływu. Misją Steward Redqueen jest wspieranie organizacji w budowaniu wartości dla ich otoczenia biznesowego poprzez kompleksową pomoc w integracji kwestii zrównoważonego rozwoju w działania biznesowe, wewnętrzne standardy i procedury. Firma świadczy również szeroki zakres usług dotyczących mierzenia i zarządzania wpływem ekonomicznym, społecznym i środowiskowym. Steward Redqueen ma siedziby w Amsterdamie, Singapurze i Waszyngtonie oraz reprezentantów w Hiszpanii, Kanadzie i Polsce. Wśród klientów firmy znajdują się międzynarodowe korporacje, instytucje finansowe oraz organizacje non-profit z całego świata. Więcej informacji dostępnych jest na stronie www.stewardredqueen.com

Podziękowania

Przygotowanie niniejszych Wytycznych poprzedzone było dogłębną analizą rynku i konsultacjami z szerokim gronem interesariuszy. Dziękujemy wszystkim firmom i instytucjom, które wzięły udział w tych działaniach.

Szczególne podziękowania chcielibyśmy skierować do ekspertów, którzy podzieli się swoimi uwagami i sugestiami w odniesieniu do treści Wytycznych:

- Elena Philipova (LSEG)
- Małgorzata Szewc (Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych)
- Agnieszka Skorupińska (Rymarz Zdort Maruta)
- Maria Krawczyńska-Kaczmarek (Forum Odpowiedzialnego Biznesu)
- Katarzyna Szwarz (Ministerstwo Finansów)
- Bartłomiej Chyłek (Goldman Sachs TFI)
- Magdalena Adrejcuk (mBank)
- Robert Sroka (Abris Capital Partners)
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Steward Redqueen kieruje podziękowania również dla zespołów Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych (Tomasz Wiśniewski) oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (Robert Adamczyk i Vesselina Haralampieva) za ich aktywny udział i wsparcie w realizacji projektu.

